

Jaardocument 2017

Vereniging Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie
in coöperatief verband u.a.

prinses
MÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

Inhoud

Jaardocument 2017

Vereniging Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie in coöperatief verband u.a.

Bestuursverslag coöperatie 2017	3		
Voorwoord Cor Broekhuizen	4		
Uitgangspunten verslaglegging	5		
De coöperatie in 2017	6		
Organisatie Prinses Máxima Centrum	8		
Eén kinderoncologisch zorg- en researchcentrum	8	Research in 2017	30
Zorgverlening samen met shared care-centra	9	Academy in 2017	33
Structuur van de organisatie	10	De transitie naar de opening	36
De organisatie in schema	11	Nieuwbouw	38
Belanghebbenden en betrokkenen	12	Organisatie & HR in 2017	39
Bestuur, toezicht en bedrijfsvoering	13	Personeel: kerngegevens 2017	42
Governancecode Zorg 2017	13	ICT in 2017	43
Reglement Goed Bestuur	14	Communicatie in 2017	45
Raad van bestuur in 2017	15	Fondsenwerving in 2017	47
Raad van commissarissen in 2017	17		
Medezeggenschap	19	Financieel beleid	48
Beleid, inspanningen en prestaties	22	Algemene financiële ontwikkelingen	48
‘Samen bouwen’, meerjarenstrategie 2016-2019	22	Hoofddlijnen financieel beleid	48
Zorgverlening in 2017	24	Sturing en beheersing	49
Klinische en poliklinische zorg	24	Risico's en onzekerheden	49
Samenwerking	25	Financiële instrumenten	51
Kwaliteit en veiligheid in 2017	27	Gang van zaken in het boekjaar	51
		Financiële positie	52
		Begroting 2018	52
		Toekomstverwachtingen	53
		Bijlage 1	54
		Leden raad van commissarissen en hun nevenfuncties	54
		Bijlage 2	56
		Leden raad van bestuur en hun nevenfuncties	56
		Jaarrekening 2017	57
		Controleverklaring onafhankelijke accountant	85

Bestuursverslag coöperatie 2017

September 2017: de gevelafwerking vordert.

Voorwoord Cor Broekhuizen

Voorzitter bestuur Vereniging Prinses Máxima Centrum
voor kinderoncologie in coöperatief verband u.a.

'Ieder kind met kanker genezen met optimale kwaliteit van leven'

Een van de taken van het coöperatiebestuur is het toezien op het nastreven van het doel en de visie die wij destijds hadden (en nog steeds hebben) bij de oprichting van de coöperatie: ieder kind met kanker genezen met optimale kwaliteit van leven. Het jaar 2017 heeft in het teken gestaan van de nieuwbouw, de groei van de organisatie en de voorbereiding van de transitie. Dat zijn belangrijke zaken, maar nooit een doel op zich. Een nieuw gebouw bijvoorbeeld is een belangrijk middel in ons streven naar de beste research en ontwikkelingsgerichte zorg, waarmee we uiteindelijk ons échte doel willen bereiken.

De unieke governance van ons al even unieke centrum borgt dit toezicht. Het Prinses Máxima Centrum is verankerd in de Nederlandse samenleving via de leden van de coöperatie; de kinderen en hun gezin via de VOKK en de zorgprofessionals via SKION. En dat blijkt goed te werken. Er is een uitstekende samenwerking tussen de raad van bestuur, de raad van commissarissen en het coöperatiebestuur. Een samenwerking waarin we elkaar - vanuit ieders eigen rol - scherp houden om samen tot topprestaties te komen. Deze governance helpt het Prinses Máxima Centrum helder te zijn over zijn handelen en verantwoording af te leggen over de activiteiten.

In 2017 is de organisatie sterk gegroeid. Het is iedere keer weer indrukwekkend om te zien dat deze steeds groter wordende groep

van professionals in de zorg en research zich gezamenlijk inzet voor kinderen met kanker. Ook de vrijwel onvoorwaardelijke steun uit de Nederlandse samenleving en de significante bijdrage van KiKa, het UMC Utrecht en de shared care-centra, helpen ons in het realiseren van onze missie.

Dr. Wouter Kollen is eind 2017 als bestuurslid afgetreden. Hij is in dienst gekomen van het Prinses Máxima Centrum en wordt in het bestuur namens SKION opgevolgd door prof. dr. Willem Kamps. De heer Kamps was onder meer hoofd kinderoncologie aan het UMCG en lid van de raad van toezicht van SKION. Ik dank Wouter Kollen hartelijk voor zijn actieve bijdrage als voorzitter van het coöperatiebestuur en ik wens hem veel succes als managing director care bij ons centrum.

In 2018 openen wij ons nieuwe gebouw en concentreren we de zorg voor kinderen met kanker. Een belangrijke stap en een nieuw begin van de kinderoncologische zorg in Nederland. Op weg naar een wereld waar we alle kinderen met kanker kunnen genezen met optimale kwaliteit van leven.

Cor Broekhuizen
voorzitter bestuur Vereniging Prinses Máxima Centrum
voor kinderoncologie in coöperatief verband u.a.

Uitgangspunten verslaglegging Vereniging Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie in coöperatief verband u.a.

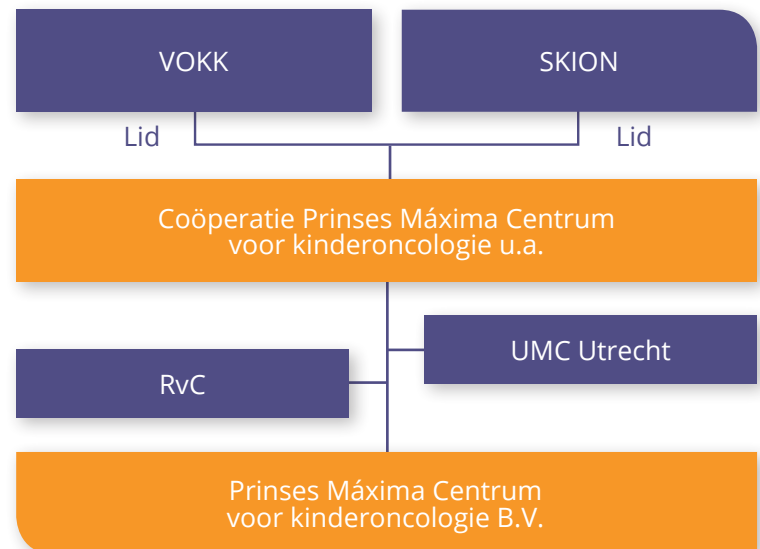
Met dit document legt de Vereniging Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie in coöperatief verband u.a. (verder 'coöperatie' genoemd) verantwoording af over de activiteiten en de daarvoor ingezette middelen in het jaar 2017. De activiteiten van het Prinses Máxima Centrum vinden geheel plaats in onze deelneming Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. In dit jaarverslag over 2017 kunt u lezen over de doelstellingen, de ontwikkelingen rondom de organisatie, de besluitvorming van de raad van bestuur en raad van commissarissen, en over belangrijke stappen die zijn gezet op weg naar de realisatie van één nationaal centrum voor kinderoncologie.

Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. is een 100%-dochtervennootschap van de coöperatie. UMC Utrecht bezit een prioriteitsaandeel in de vennootschap met daaraan verbonden bijzondere zeggenschapsrechten, zoals blokkerende zeggenschap bij bestuursbenoemingen en het recht om een van de commissarissen te benoemen.

Het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie heeft als doelstelling om te komen tot één nationaal kinderoncologisch centrum. We willen zo snel mogelijk zo veel mogelijk kinderen en adolescenten met kanker genezen met behoud van kwaliteit van leven, zodat zij zo goed mogelijk hun plaats in de maatschappij kunnen vinden. Deze ambities hebben we vertaald in de in 2015 als volgt bekrachtigde missie:

Het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie wil ieder kind met kanker genezen, met optimale kwaliteit van leven.

In 2012 is Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum opgericht, met als doelstelling het verwerven van middelen ten behoeve van extra voorzieningen en ondersteuning. Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum publiceert een eigen jaarrekening en verslag. Deze zijn niet in de consolidatie betrokken. Evenmin is daarin betrokken de Stichting World Child Cancer The Netherlands, die in 2017 is opgericht.

De coöperatie in 2017

De coöperatie

De initiatiefnemers van de coöperatie willen zorg en onderzoek op het allerhoogste niveau bewerkstelligen in een nationaal kinderoncologisch centrum. De coöperatie was tot 4 mei 2015 100% aandeelhouder van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. Op 4 mei 2015 is een prioriteitsaandeel uitgegeven aan UMC Utrecht. De coöperatie heeft twee leden: Stichting Kinderoncologie Nederland (SKION) en de Vereniging Ouders, Kinderen & Kanker (VOKK).

Samenstelling van het bestuur van de coöperatie

Het bestuur van de coöperatie bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

- de heer dr. W.J.W. (Wouter) Kollen (voorzitter tot 1 december en lid bestuur tot en met 31 december) - voorzitter raad van toezicht SKION
- de heer dr. M.B. (Marc) Bierings - lid raad van toezicht SKION
- mevrouw drs. M.C. (Marianne) Naafs-Wilstra - directeur VOKK
- de heer C.H. (Cor) Broekhuizen (voorzitter vanaf 1 december) - secretaris VOKK

Begin 2018 is de samenstelling van het coöperatiebestuur gewijzigd. De heren Kollen en Bierings zijn uit het bestuur getreden en namens SKION opgevolgd door prof. dr. W.A. (Willem) Kamps en prof. dr. H.A. (Hugo) Heij.

De rol van de coöperatie in de groep

Het coöperatiebestuur voert periodiek overleg met de raad van bestuur van het Prinses Máxima Centrum. In het periodiek overleg praten bestuur en raad elkaar over en weer bij over actuele onderwerpen en over de kwaliteit en voortgang van de concentratie in de kinderoncologie (zorg en research). Het coöperatiebestuur laat zich ook informeren over de zorgverlening binnen het Prinses

Máxima Centrum, waarbij de kwaliteit van de zorg een vast agendapunt is. Verder houdt het coöperatiebestuur zicht op het bij het Prinses Máxima Centrum betrokken zijn én blijven van de ouders en van de beroepsgroep. Dit laatste gebeurt onder meer tijdens de SKION-dagen.

Besluiten en besprekpunten in 2017

Het coöperatiebestuur komt formeel minimaal één keer per kwartaal bijeen in aanwezigheid van (een vertegenwoordiging van) de raad van bestuur. Daarnaast zijn er de vergaderingen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders waarin ook UMC Utrecht als prioriteitsaandeelhouder participeert. In de vergaderingen zijn vanzelfsprekend de wettelijk bepaalde onderwerpen aan de orde geweest, zoals het vaststellen van de jaarrekening en winstbestemming, naast de organisatorische en financiële ontwikkelingen van ons centrum. In 2017 hebben we met name de transitie en de stand van zaken rond ICT en research prominent op de agenda gehad. Een selectie uit de overige onderwerpen:

- samenwerking UMCG en Radboudumc
- overeenkomsten shared care-centra
- ontwikkelingen rond de intra-operatieve MRI
- stand van zaken research
- profiel leden raad van commissarissen
- (her)benoeming commissarissen
- regievoering shared care
- transitie
- governance en kwaliteit
- toegang patiëntendossier
- financiering ouder-kindkamers
- partnership Celgene
- opvolging/profiel directeur VOKK
- meerjarenbegroting en jaarplan 2018 van de B.V.
- projectvoorstel tariefherijking NZa

5 september 2017 was het eerste benefietgaladiner van het Prinses Máxima Centrum. Het diner in Het Concertgebouw bracht € 2,7 miljoen op voor de ouder-kindkamers en de intra-operatieve MRI. Zie pagina 46.

Enkelvoudige jaarrekening

De coöperatie kent een beperkte zelfstandige financiële huishouding. Het exploitatieresultaat over 2017 bedraagt € 1.105.140 (ontstaan uit het resultaat uit deelneming) waardoor het vermogen is toegenomen tot € 45.953.694.

Geconsolideerde jaarrekening

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens van de coöperatie en die van de B.V. gecombineerd. De geconsolideerde jaarrekening sluit met een positief eigen vermogen per 31 december 2017 van € 45.953.694 (31 december 2016: € 44.848.552).

Het geconsolideerde resultaat over 2017 bedraagt € 1.105.140 (2016: € 7.980.500). Dit resultaat is voornamelijk gerealiseerd uit schenkingen en is geormerkt voor de nieuwbouw.

Ten slotte

De activiteiten van het Prinses Máxima Centrum vinden geheel plaats in onze deelneming Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. Alle in het vervolg van dit jaarverslag opgenomen teksten en (financiële) gegevens hebben daarom betrekking op de activiteiten en transacties die binnen de B.V. hebben plaatsgevonden. Door deze teksten en gegevens in ons eigen verslag op te nemen, geven wij als coöperatie blijk van onze instemming met het beleid en de activiteiten van de B.V.

STAPPEN IN 2017

Organisatie Prinses Máxima Centrum

Eén kinderoncologisch zorg- en researchcentrum

In 2012 is Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. (hierna 'Prinses Máxima Centrum') opgericht op initiatief van de beroepsgroep, vertegenwoordigd in de Stichting Kinderoncologie Nederland (SKION) en de patiëntenvereniging Vereniging Ouders, Kinderen en Kanker (VOKK). Doel is om de kwaliteit van zorg voor kinderen met kanker te verbeteren, door bundeling van de expertise in één kinderoncologisch ziekenhuis en researchcentrum. Het Prinses Máxima Centrum zal zijn activiteiten ontplooiën vanuit een nieuw gebouw in Utrecht, dat op 18 mei 2018 in gebruik wordt genomen en op 5 juni 2018 officieel wordt geopend door Hare Majesteit Koningin Máxima.

In 2017 zijn opnieuw belangrijke stappen gezet op weg naar die toekomstige situatie. Een selectie ziet u in het kader.

- Voorbereidingen voor een eigen apotheek
- Aansluiting bij het International Consortium for Health Outcome Measurement
- Aanscherping regievoering shared care
- Benoeming twee nieuwe hoogleraren Universiteit Utrecht
- Plaatsing van een kleurrijke brug naar het WKZ
- Inrichting diagnostisch laboratorium voor tumordiagnostiek en research
- Uitbreiding naar in totaal negentien onderzoeksgroepen
- Aansluiting bij het Onco Institute, de top uit het Nederlands kankeronderzoek
- Inrichting van een digitaal Leerportaal voor permanente scholing
- Oprichting Stichting World Child Cancer-NL voor samenwerking met 'arme landen'
- Inrichting tijdelijk transitiebureau voor de procescoördinatie op weg naar de opening
- Wervingscampagne voor verpleegkundigen en apothekersassistenten
- Start van een Innovatielab voor ICT
- Benefietgaladiner in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Máxima

Het Prinses Máxima Centrum is een categoriaal ziekenhuis en researchcentrum, dat zich richt op het verlenen van kinderoncologische zorg en het doen van kinderoncologische research. De doelgroepen zijn kinderen en adolescenten (tot 18 jaar) met kanker of voorstadia daarvan. Het Prinses Máxima Centrum richt zich als categoriaal ziekenhuis op één categorie patiënten en heeft daarom samenwerking gezocht met het UMC Utrecht/WKZ, dat specialismen aanbiedt die nodig zijn voor de ondersteunende, flankerende zorg. Het nieuwe centrum staat naast het WKZ en is hiermee via een brugverbinding verbonden. Waar zinvol deelt het Prinses Máxima Centrum faciliteiten met deze partner en worden schaalvoordelen gerealiseerd bij investeringen. Het gaat onder meer om samenwerking op het terrein van zorg, ICT, kwaliteit en veiligheid en facilitaire dienstverlening.

Sinds 20 oktober 2014 verleent het Prinses Máxima Centrum zorg aan patiënten. Dat gebeurt in een zelfstandige unit in het WKZ. In 2017 zijn in het Prinses Máxima Centrum alle Nederlandse kinderen met een solide tumor van de borst of buikholte behandeld. Daarnaast is de kinderoncologische zorg voor kinderen met (verdenking op) kwaadaardige tumoren verleend aan alle patiënten uit de regio Midden-Nederland. Ook worden patiënten behandeld die specifiek zijn verwezen naar het Prinses Máxima Centrum of van wie de ouders die keuze hebben gemaakt. Overlevenden van kinderkanker worden op de zogeheten LATER-poli gecontroleerd op late bijwerkingen van de therapie en op kwaliteit van leven.

Op het terrein van research is in 2017 hard gewerkt om onze researchfaciliteiten verder uit te bouwen, bijvoorbeeld met research-ICT en faciliteiten voor genomics en biobanking. In 2017 zijn weer nieuwe onderzoeksgroepen toegevoegd, zodat we in 2017 komen

*Kanjer Mackenzie haalde met haar
communie € 1.100 op voor ons
centrum. Bij de cheque-overhandiging
wilde ze graag met zoveel mogelijk
verpleegkundigen en pedagogisch
medewerkers op de foto.*

op een totaal van negentien. Bovendien zijn er in 2017 afspraken gemaakt met zes nieuwe groepen die in de loop van 2018 zullen starten, voor een belangrijk deel zodra we in mei 2018 de nieuwbouw in gebruik nemen. In 2017 groeide het personeelsbestand bij research naar ongeveer 130 mensen.

Naast zorg en research vormen onderwijs en opleiding een kernactiviteit van het Prinses Máxima Centrum. Deze activiteit vindt plaats onder de noemer van de academy.

Zorgverlening samen met shared care-centra

Voor de patiëntenzorg werken wij samen met vijf academische en zestien algemene ziekenhuizen in shared care-verband. De diagnostische en complexe onderdelen van de behandeling vinden plaats in het Prinses Máxima Centrum, de minder complexe delen van de behandeling in shared care-centra in de eigen regio van de patiënt. Deze samenwerking is vastgelegd in overeenkomsten die onder meer de wederzijdse verantwoordelijkheden ten aanzien van de zorgverlening beschrijven. Circa driekwart van de shared care-zorg wordt geleverd in algemene ziekenhuizen en de overige zorg in academische ziekenhuizen.

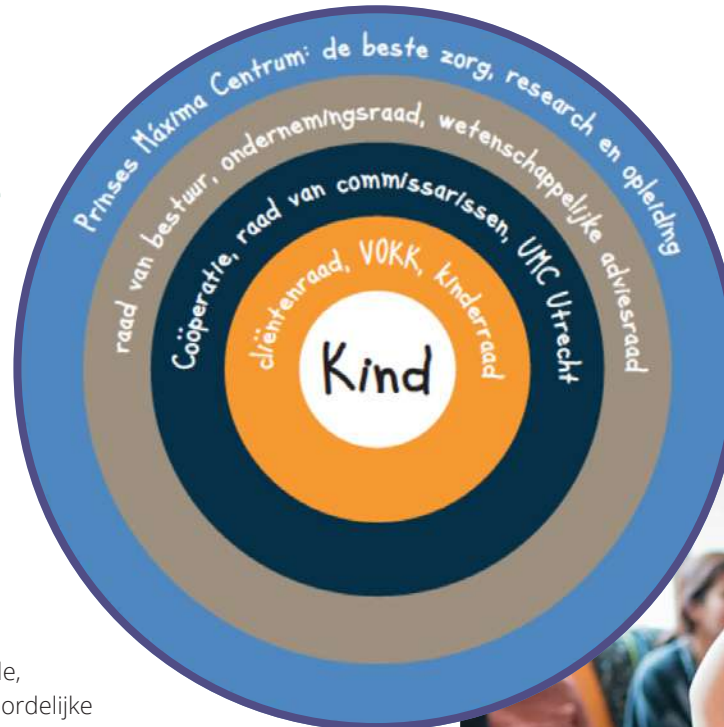

Structuur van de organisatie

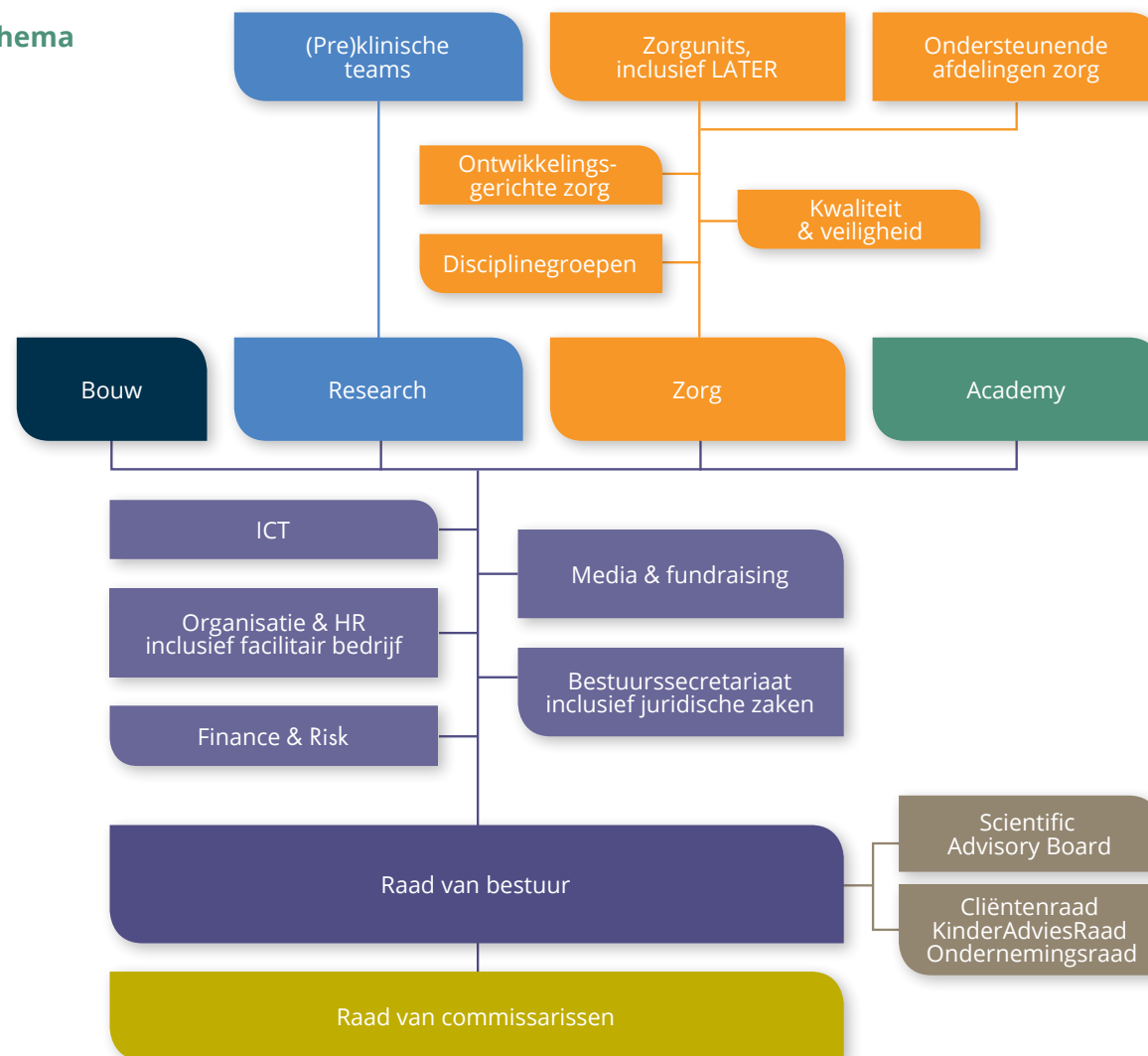
Het Prinses Máxima Centrum is gegrond op het belang van de patiënt en zijn of haar omgeving: het kind met kanker, de ouders, broers en zussen, familie, vrienden, school en sociale contacten.

Om steeds te kunnen uitgaan van kind en omgeving, wil het Prinses Máxima Centrum een wendbare organisatie zijn met een flexibele besturing. Dit vereist een structuur waarbinnen multifunctionele, zelforganiserende, resultaatverantwoordelijke teams kunnen opereren zonder teveel hiërarchische 'ballast' en overbodige bureaucratie.

Het organisatieontwerp (zie volgende pagina) zorgt ervoor dat het probleemoplossend vermogen - competenties van medewerkers, verantwoordelijkheid, regelvermogen en informatievoorziening - zo dicht mogelijk bij het kind ligt waar het allemaal om gaat. Het Prinses Máxima Centrum is een ontwikkelingsgerichte organisatie, wendbaar en lenig en met een minimale overhead. De inrichting van de organisatie gaat uit van co-creatie en samenwerking.

De organisatie in schema

Samenleving

KiKa
Ministerie van VWS
Ministerie van OC&W
Science Park Utrecht
Universiteit Utrecht
Provincie Utrecht
Gemeente Utrecht
Utrechts Landschap

Markt

VOKK
Cliëntenraad
NFK
Patiëntenfederatie Nederland
Stichting Kind en Ziekenhuis
IGZ
SKION
NVK en overige beroepsverenigingen
Shared care-centra
Hubrecht Instituut
Wetenschappelijke adviesraad
St. Jude Children's Research Hospital

Organisatie

Coöperatie
Raad van commissarissen
UMC Utrecht
Vakbonden
NKI-AvL
Ondernemingsraad
Pensioenfonds
NVZ
NVZD
Bouwcombinatie

Financiering

Banken
Zorgverzekeraars
Zorgverzekeraars Nederland
Zorginstituut Nederland
DBC-onderhoud
NZa
KiKa
KWF Kankerbestrijding (inclusief Alpe d'HuZes)
Fondsen (Roparun, Villa Joep, Fonds NutsOhra,
Ronald McDonald Kinderfonds, ODAS Stichting
en andere betrokken fondsen)
Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum
Accountant
Juridisch adviseurs

Belanghebbenden en betrokkenen

Het Prinses Máxima Centrum staat volop in de landelijke en internationale belangstelling en wil daarbij open en transparant acteren en externe partijen informeren over organisatieontwikkelingen en ontwikkelingen die voor de patiënten relevant zijn. Partijen die als belanghebbenden kunnen worden aangemerkt, ziet u in de kaders hiernaast.

Algemene identificatiegegevens

Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V.

Adres: Heidelberglaan 25 · 3584 CS Utrecht

Telefoonnummer: 088 972 85 00

Kamer van Koophandel: 54327946

E-mailadres: info@prinsesmaximacentrum.nl

Website: www.prinsesmaximacentrum.nl

Twitter: @prinsesmaximac

Facebook: prinsesmaximacentrum

Bron: 'Samen bouwen', oktober 2015

Bestuur, toezicht en bedrijfsvoering

Het Prinses Máxima Centrum streeft naar een transparante structuur met daarbinnen een duidelijk afgebakende rolverdeling tussen de bestuursgeledingen. De positie van het Prinses Máxima Centrum als zorg- en researchorganisatie brengt een maatschappelijke verantwoordelijkheid voor het centrum en zijn stakeholders met zich mee, die zich ook vertaalt in een solide governance-structuur. Het doel is het verwezenlijken van onze missie, door het bieden van een unieke combinatie van zorg en research, gedragen door ouders en professionals en met aandacht voor het kind en zijn of haar ontwikkeling.

Het bestuursmodel van het Prinses Máxima Centrum kent drie organen, te weten een raad van bestuur, een raad van commissarissen en een Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Deze vergadering bestaat uit de houder van alle gewone aandelen, de coöperatie, en de houder van het prioriteitsaandeel: UMC Utrecht.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de organen zijn in de statuten vastgelegd en nader uitgewerkt in reglementen, waarbij als uitgangspunt het volgende geldt:

- De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de integrale bedrijfsvoering van het Prinses Máxima Centrum.
- De raad van commissarissen houdt toezicht op het beleid van de raad van bestuur en staat deze met raad en advies ter zijde.
- De Algemene Vergadering van Aandeelhouders bewaakt de missie van het Prinses Máxima Centrum en borgt een goede procesgang in de besturing van en het houden van toezicht op het Prinses Máxima Centrum.

De 'Check-In' is een eendags-introductie voor nieuwe collega's.

Governancecode Zorg 2017

Het Prinses Máxima Centrum heeft transparantie en integriteit hoog in het vaandel staan. Daarbij gaat het om transparantie in structuur, besluitvorming en handelen, en om professionele en persoonlijke integriteit. De Governancecode Zorg 2017 is daarbij de basis. In 2017 heeft het Prinses Máxima Centrum in diverse geledingen aan de nieuwe governancecode aandacht geschonken: in de raad van bestuur, de raad van commissarissen en het managementteam. Daarnaast is een start gemaakt met aanpassing van de statuten en reglementen om transparant en integer handelen nog beter te verankeren. Het goed op papier regelen is echter niet voldoende; het gaat ook om ieders eigen gedrag. Zeker in een situatie waarin vrijwel wekelijks nieuwe medewerkers binnenstromen, is het een uitdaging hierover met alle medewerkers in discussie te blijven. Dit proces is dan ook niet in 2017 afgerond en de komende jaren wil het Prinses Máxima Centrum er permanent aandacht aan besteden. Dit

ORANGE & IK

Het campagnelogo Orange&Ik, dat in 2017 veelvuldig is gebruikt voor de doorlopende integratie van (nieuwe) medewerkers.

koppelen we aan de 'Check-In', het eendaagse introductieprogramma voor nieuwe medewerkers, dat deel uitmaakt van het doorlopende programma 'Orange, dat ben ik' (zie verder onder Organisatie & HR).

In navolging van de nieuwe governancecode legt het Prinses Máxima Centrum meer nadruk op gedrag en cultuur in de organisatie. De governancecode biedt ruimte voor concrete invulling door zorginstellingen en de introductie van de nieuwe code valt samen met de groeifase van het Prinses Máxima Centrum. Daarmee zijn er veel kansen om de governance in het Prinses Máxima Centrum goed in te richten. Medio 2017 is daarnaast gestart met de uitwerking van ons integriteitsbeleid. Dit beleid wordt ook afgestemd met de HR-, nominatie- en remuneratiecommissie van de raad van commissarissen. Bij de introductie van nieuwe medewerkers tijdens de Check-In wordt aandacht besteed aan gedrag. Voor managers

in het Prinses Máxima Centrum zijn in 2018 leiderschapstrainingen voorzien. Ook zal gebruik worden gemaakt van de inzichten uit de periodieke audits die plaatsvinden in het kader van de transitie.

Reglement Goed Bestuur

Naast de Governancecode Zorg 2017 is het Reglement Goed Bestuur, vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, voor het Prinses Máxima Centrum sturend voor integer en transparant gedrag. Het Reglement Goed Bestuur focust op belangenverstrengeling, onverenigbaarheid van functies en het omgaan met conflicterende belangen. Het Reglement Goed Bestuur zal in 2018 aangepast worden aan de Governancecode Zorg 2017, en tevens op een aantal punten worden geactualiseerd.

Med Experience organiseerde in april 'Geluk in de zorg', een inspiratiecongres voor zorgprofessionals. De opbrengst van dit congres, € 1.000 was voor het Prinses Máxima Centrum.

Raad van bestuur in 2017

De raad van bestuur van het Prinses Máxima Centrum is verantwoordelijk voor het beleid en bestuur van de organisatie. Het bestuur legt verantwoording af aan de raad van commissarissen van de Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. De raad van bestuur bestaat uit drie personen die ieder hun eigen aandachtsgebieden hebben.

De raad van bestuur bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

- mevrouw drs. D.M.J.J. (Diana) Monissen, CEO (met als aandachtsgebieden onder andere algehele sturing, organisatie, financiën, compliance, strategie, bouw en externe relaties)

- de heer prof. dr. R. (Rob) Pieters, CMO (zorg, onderwijs en opleiding)
- de heer prof. dr. J.C. (Hans) Clevers¹⁾, CSO (onderzoek)

De raad van bestuur wordt ondersteund door een bestuurssecretaris.

In de statuten van Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. zijn de positie en de taken van de raad van bestuur vastgelegd. Leden van de raad van bestuur worden (her)benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op bindende voordracht van de raad van commissarissen. Per 1 januari 2017 is de heer Pieters herbenoemd voor een nieuwe statutaire termijn van vier jaar. De benoeming van mevrouw Monissen en de heer Clevers is tot juli 2019.

De raad van bestuur vergadert in beginsel wekelijks. Gelet op de aard en omvang van noodzakelijke besluitvorming rond de transitie in 2018, is hiervoor vanaf medio 2017 via een tweewekelijks transitiecomité een apart traject ingericht. Hieraan nemen ook leden van de raad van bestuur deel. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om inkooptrajecten voor de inrichting van de nieuwbouw. Daarnaast is er een managementteam dat tweewekelijks vergadert en dat is samengesteld uit onder meer leden van de raad van bestuur en managers voor zorg, research, Finance & Risk, ICT, Organisatie & HR en Media & fundraising.

In 2017 heeft de raad van bestuur veel aandacht besteed aan de inrichting van de organisatie, het vervolg van de nieuwbouw en de voorbereiding van de transitie. Daarbij spelen uiteenlopende onderwerpen op verschillende terreinen. Daarbij valt onder meer te denken aan:

- Opbouw organisatie. Hier zijn bijvoorbeeld besluiten genomen over mensen (zoals de benoeming van hoofdposities in de zorg), middelen (diagnostisch lab, biobank, et cetera) en processen (zoals implementatie van ERP-software voor de ondersteuning van bedrijfsprocessen en overige ICT-toepassingen). Ook is

1) De aanstelling van Hans Clevers is voor 50%. Daarnaast is hij werkzaam bij het Hubrecht Instituut/KNAW en de Universiteit Utrecht/UMC Utrecht.

ten aanzien van verschillende thema's beleid vastgesteld, bijvoorbeeld over vrijwilligers en de inzet van medewerkers voor Outreach Kinderoncologie.

- Zorg. Belangrijke thema's zijn in 2017 onder meer geweest de werving van voldoende en goed gekwalificeerd zorgpersoneel, de inrichting van de apotheek, stamceltherapie en de herziene pricingovereenkomsten voor de diensten die worden betrokken van UMC Utrecht. Ook heeft het Prinses Máxima Centrum nadrukkelijk de regie genomen in de shared care, mede op verzoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) i.o. In 2017 heeft de Raad van Advies²⁾ ook de laatste zorgketens vastgesteld voor bottumoren en oncologische kinderneurochirurgie. Deze afspraken zijn ook bestuurlijk bevestigd in overleg met umc's en zorgverzekeraars.
- Research. De raad van bestuur streeft naar een structurele financiering van de research door de overheid. In 2017 is een eerste, belangrijke stap gezet met de toekenning door het ministerie van VWS van een subsidie voor de periode 2017-2019. De ambitie is te komen tot een structurele, toekomstbestendige financiële basis. Daarnaast zijn onder meer besluiten genomen over de inrichting van de ondersteunende faciliteiten voor research.
- Bouw. De voortgang van de nieuwbouw en de inrichting hebben continue aandacht van de raad van bestuur. Belangrijke mijlpalen zijn geweest de vaststellingsovereenkomst met de bouwcombinatie, waarmee de opening in mei 2018 is bepaald, en de goedkeuring voor de brugverbinding tussen de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum en het WKZ (die

eind 2017 is gerealiseerd).

- Financiën. De groei die het Prinses Máxima Centrum doormaakt vergt een gedegen financieel beleid, passend binnen de afspraken met zorgverzekeraars over macro-neutraliteit. Bestuurlijke thema's in 2017 zijn onder meer risicomangement, herijking van het financieel meerjarenbeleid, de patiënten die overstappen van umc's naar het Prinses Máxima Centrum, transitiekosten, werkkapitaal en de toekomstige herijking van tarieven voor kinderoncologie (in 2020). Dat vergt intensief bestuurlijk contact met onder meer zorgverzekeraars, banken, NZa en anderen.
- UMC Utrecht. Bestuurlijke thema's met deze belangrijke partner en aandeelhouder zijn in 2017 onder meer geweest: de herziene afspraken over dienstverleningsovereenkomsten tussen UMC Utrecht en Prinses Máxima Centrum,, de gezamenlijke scenarioanalyse voor stamceltherapie en besluitvorming hierover, de brugverbinding en de intra-operatieve MRI.
- Stakeholders en samenwerking. De nauwe samenwerking met KiKa is en blijft belangrijk. Daarnaast is het Prinses Máxima Centrum in 2017 samenwerkingsovereenkomsten aangegaan met onder meer UMCG (voor onder meer protonentherapie bij kinderen), Radboudumc en Oncode Institute.

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur valt binnen de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De afspraken ten aanzien van de WNT zijn begin 2017 herbevestigd door het ministerie van VWS.

2) De Raad van Advies voor de concentratie van de kinderoncologie is een onafhankelijke raad die gezamenlijk is ingesteld door de besturen van het Prinses Máxima Centrum en van de Stichting Shared Care UMC's. Prof. dr. G. van der Wal is onafhankelijk voorzitter. De Raad van Advies is benoemd om de continuïteit, veiligheid en kwaliteit van zorg voor kinderoncologische patiënten te borgen. De raad doet dit door toe te zien op het proces rond de totstandkoming, de inhoud en de naleving van de zorgketens tussen het Prinses Máxima Centrum en shared care-umc's.

Raad van commissarissen in 2017

De raad van commissarissen van het Prinses Máxima Centrum houdt toezicht op de uitvoering van het algemeen beleid door de raad van bestuur en de algemene gang van zaken in het centrum. Ook heeft de raad van commissarissen een adviserende rol richting de raad van bestuur.

De raad van commissarissen bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

- de heer ir. W. (Wout) Dekker, voorzitter
- de heer drs. H.H.J. (Herman) Bol
- de heer prof. dr. M.J. (Max) Coppes
- mevrouw drs. B. (Barbara) Fransen
- de heer prof. dr. J.H. (Herre) Kingma
- mevrouw drs. C.I.J.M. (Clémence) Ross-van Dorp
- de heer drs. ing. R. (Rob) Stricker

De raad van commissarissen wordt ondersteund door een secretaris.

De positie van de raad van commissarissen is geregeld in de statuten van Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. Eén lid van de raad van commissarissen wordt benoemd door UMC Utrecht, als houder van een prioriteitsaandeel. De andere leden worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Twee commissarissen zijn benoemd op voordracht van de cliëntenraad, respectievelijk de ondernemingsraad. Op 2 oktober 2017 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vier leden herbenoemd voor een nieuwe termijn van vier jaar. Het betreft de heren Dekker (tevens voorzitter), Coppes, Kingma en Stricker.

In 2017 zijn vijf vergaderingen geweest van de raad van commissarissen met de raad van bestuur van het Prinses Máxima Centrum. De raad van commissarissen heeft ter voorbereiding vier subcommissies, namelijk de Auditcommissie, de Kwaliteitscommissie, de HR-, Nominatie- en Remuneratiecommissie en de (tijdelijke) Bouwcommissie. De samenstelling van de vier commissies op 31 december 2017 is hieronder weergegeven.

	raad van commissarissen	(her) benoemd	Audit-commissie	Kwaliteits-commissie	HR-, nominatie- en remuneratie-commissie	Bouw-commissie
De heer Dekker	voorzitter	sep. 2017			lid	
De heer Bol	lid	sep. 2017	voorzitter			voorzitter
De heer Coppes	lid	sep. 2017		lid		
Mevrouw Fransen	lid	juli 2015			lid	
De heer Kingma	lid	sep. 2017		voorzitter	voorzitter	lid
Mevrouw Ross	lid	nov. 2016		lid		
De heer Stricker	lid	sep. 2017	lid			lid

De raad van commissarissen onderhoudt contacten met onderscheiden stakeholders van het Prinses Máxima Centrum. In het voor- en najaar voert de raad van commissarissen overleg met de accountant. Dat gebeurt naar aanleiding van het accountantsverslag respectievelijk de managementletter.

Vaste bespreekpunten tijdens de vergaderingen van de raad van commissarissen zijn financiën, bouw en transitie (waaronder de werving van personeel). Rode draad tijdens vergaderingen is

de jaarcyclus van kaderbrief, jaarplan/begroting en jaarverslag/ jaarrekening. Kwartaalrapportages geven gedurende het jaar inzicht in de uitvoering van het beleid door de raad van bestuur. Zowel aan zorg als aan research zijn in het verslagjaar verdiepingssessies gewijd om uitvoerder op de opbouw en verdere ontwikkeling van deze pilaren in te gaan. Ook shared care, kwaliteit en veiligheid en ICT komen regelmatig aan bod in de raad van commissarissen. Daarnaast is in 2017 onder meer aandacht besteed aan activiteiten van de academy (opleiding), governance en de inrichting van de facilitaire organisatie.

In 2017 heeft de raad van commissarissen onder andere de volgende besluiten genomen:

- Vaststelling van het besluit inzake beoordelen en belonen.
- Goedkeuring van de voorgenomen samenwerkingen met UMCG en Radboudumc.
- Vaststelling van de klasseindeling WNT.
- Vaststelling van het herziene profiel voor leden van de raad van commissarissen.
- Goedkeuring van het jaardocument en de jaarrekening 2016.
- Voordracht tot herbenoeming van vier leden van de raad van commissarissen.
- Verlening van mandaat aan de raad van bestuur voor verhoging van het werkkapitaal tot € 20 miljoen.
- Goedkeuring van het integraal jaarplan en de begroting voor 2018.

In 2017 heeft de raad van commissarissen zijn eigen functioneren geëvalueerd, onder begeleiding van een extern adviseur. De leden van de raad van commissarissen doen hun toezichhoudende werk onbezoldigd.

Luchtfoto van de nieuwbouw, eind juli 2017.

Medezeggenschap

Het Prinses Máxima Centrum heeft twee wettelijke medezeggenschapsorganen: de cliëntenraad en de ondernemingsraad. Deze medezeggenschapsorganen zijn ingesteld op grond van respectievelijk de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen en de Wet op de ondernemingsraden. De raad van bestuur overlegt regelmatig met deze organen. Naast de wettelijk verplichte medezeggenschapsorganen heeft de KinderAdviesRaad (KAR) een plek in de medezeggenschapsstructuur van het Prinses Máxima Centrum. Ook vraagt de raad van bestuur op het gebied van research advies aan de onafhankelijke Scientific Advisory Board.

Cliëntenraad in 2017

De cliëntenraad bestond in 2017 uit de volgende leden:

- de heer mr. drs. ing. D. (Dirk) Duijzer (voorzitter tot 13 oktober 2017)
- mevrouw drs. M.Y. (Marjoleine) de Lange (waarnemend voorzitter per 13 oktober 2017)
- de heer drs. C.F. (Niek) Krouwel (tot 11 september 2017)
- mevrouw A.A. (Ariane) Sickinghe (lid)
- mevrouw C. (Cherine) Mathot (per 7 april 2017)
- de heer J.P. (Jean Paul) Verheij (per 24 november 2017)
- de heer K. (Kees) Buijsrogge (per 6 december 2017)

De cliëntenraad wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris en een adviseur, beiden door het Prinses Máxima Centrum ter beschikking gesteld.

Vergaderfrequentie 2017

De cliëntenraad heeft in 2017 zeven keer vergaderd en vijf keer met de raad van bestuur. De cliëntenraad combineert zoveel mogelijk de verschillende vergaderingen en overleggen. Behalve met de raad van bestuur had de cliëntenraad in 2017 overleg met onder meer:

- de voorzitter en directeur van de Vereniging Ouders, Kinderen en

Kanker (VOKK)

- de voorzitter van de raad van commissarissen
- het LSR, Landelijk Steunpunt (Mede)Zeggenschap
- cliëntenraden van andere medische centra

Adviezen en besluiten

Op 29 mei 2017 heeft de cliëntenraad ongevraagd advies uitgebracht over de transitie waarin het Prinses Máxima Centrum zich bevindt. De cliëntenraad vindt het belangrijk dat het Prinses Máxima Centrum en de shared care-centra tijdig naar de kinderen en hun ouders over de aanstaande verhuizing communiceren. Daarnaast heeft de cliëntenraad geadviseerd om kinderen en hun ouders te laten proefdraaien in het nieuwe centrum. De raad van bestuur heeft de aanbevelingen overgenomen.

Op 7 november 2017 is een (verzaamd) advies uitgebracht over de structuur en organisatie van de afdeling Kwaliteit & veiligheid. Het borgen van kwaliteit en patiëntveiligheid zijn de belangrijkste doelstellingen van de cliëntenraad. Het advies over de structuur van de afdeling was positief. Wel heeft de cliëntenraad geadviseerd de afdeling zodanig te positioneren dat de onafhankelijke positie van de afdeling kan worden gewaarborgd.

Overige adviezen in 2017:

- Op 18 juni 2017 heeft de cliëntenraad positief (verzaamd) advies uitgebracht over de keuze voor de voedingsleverancier in de nieuwbouw.
- Op 14 augustus 2017 heeft de cliëntenraad positief advies uitgebracht over het 'Máxima Genome Program'.
- Op 22 november 2017 heeft de cliëntenraad positief advies uitgebracht over het 'plan van aanpak verbetering samenwerking met de shared care-ziekenhuizen'.
- Op 14 december 2017 heeft de cliëntenraad zijn laatste (verzaamd) advies in 2017 uitgebracht. Dit betrof het biobank-reglement. De cliëntenraad heeft positief op het reglement gereageerd, maar vroeg een aantal verduidelijkingen aan te brengen.

Ondernemingsraad in 2017

De ondernemingsraad (OR) bestond in 2017 uit de volgende leden:

- de heer dr. P. (Patrick) Kemmeren, research (voorzitter)
- mevrouw M. (Marjan) Vonk, zorg (plaatsvervangend voorzitter)
- mevrouw drs. S. (Sheila) Terwisscha van Scheltinga, artsen (vicevoorzitter)
- mevrouw L. (Lida) Versteeg, zorg
- mevrouw A. (Armanda) van Leeuwen, zorg
- mevrouw J. (Jannie) Dijkstra Pinto Leite, staf
- mevrouw J. (Janna) Hol, research
- mevrouw I. (Ilona) Verbree, zorg

In de OR zitten vertegenwoordigers van de verschillende onderdelen van het Prinses Máxima Centrum, dus zowel zorgmedewerkers en artsen als researchmedewerkers en staf. Bij de oprichting in mei 2015 is besloten een zittingsperiode voor twee jaar vast te leggen. De OR wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Vergaderfrequentie

De OR heeft in 2017 acht keer een eigen vergadering gehad. Daarnaast heeft de OR acht keer overleg gevoerd met de raad van bestuur. Tussen de voorzitter van de OR, de plaatsvervangend voorzitter van de OR en de voorzitter van de raad van bestuur heeft overleg plaatsgevonden ter voorbereiding op de gezamenlijke overlegvergadering. Daarnaast heeft de voorzitter van de OR, indien noodzakelijk, tussentijds informeel overleg met de voorzitter van de raad van bestuur. Tijdens het onderlinge overleg worden uiteenlopende actuele onderwerpen besproken of zaken waar de OR extra aandacht voor vraagt. De voorzitter van de OR heeft kennisgemaakt en overlegd met een vertegenwoordiging van de OR van UMC Utrecht, de personeelsvertegenwoordiging van SKION en vertegenwoordigers van de vakbonden. Dit gebeurde in het kader van de toekomstige samenwerking met SKION. Er is een gezamenlijke driedaagse scholing georganiseerd.

Onderwerpen

De OR heeft in 2017 over onder meer de volgende onderwerpen een officieel advies uitgebracht of een standpunt kenbaar gemaakt:

- Besluitvorming Eten en Drinken
- Besluitvorming labinrichting
- Wervingsplan personeel
- Adviesaanvraag beleid meldcode huiselijk geweld
- Adviesaanvraag aanstelling medewerkers stamceltransplantatiecentrum

Commissies

De OR heeft in 2017 een financiële commissie ingesteld. Daarbij zijn er diverse werkgroepen actief (werkgroep welzijn/welbevinden medewerkers, werkgroep communicatie). Het streven van de OR is om actief met medewerkers binnen het Prinses Máxima Centrum contact te hebben om zo over bepaalde onderwerpen goed geïnformeerd te zijn.

Ambities

OR-leden zijn betrokken medewerkers die verder willen kijken dan de grenzen van hun eigen afdeling. Ze zijn gemotiveerd om een wezenlijke rol te spelen in de organisatie, waarbij de belangen van de medewerkers én de belangen van de organisatie scherp gevolgd worden. De balans tussen goed werkgeverschap en goed werknemerschap is een belangrijk thema. Kijkend naar de toekomst, wil de OR graag de medezeggenschap binnen het Prinses Máxima Centrum verder vormgeven en professionaliseren. De OR streeft naar een prettige en veilige werkomgeving voor alle medewerkers, voor nu en in de toekomst. Ook streeft de OR naar een proactieve vorm van medezeggenschap, waarbij medewerkers actief betrokken worden bij beleidsvorming en de OR op strategisch niveau zijn rol kan vervullen. Uitgangspunten daarbij zijn uiteraard de kernwaarden 'grensverleggend' en 'gepassioneerd' en de missie van het Prinses Máxima Centrum.

De KAR is betrokken geweest bij de ontwikkeling van de nieuwe bedrijfskleding. Foto: in een brainstormsessie met top-ontwerpster Monique Collignon.

KinderAdviesRaad in 2017

De KinderAdviesRaad (KAR) bestond per einde 2017 uit de volgende leden:

- R. (Roy) Looman (voorzitter)
- L. (Larissa) Slotboom
- Y. (Yente) Wiersma
- D.H. (Dieuwke) de Voogd
- P. (Puk) van der Schans
- J.S. (Jella) Jessurun
- H.E. (Hessel) Moeselaar
- R.J. (Roemer) Copraij
- J.L. (Jona) Beck
- E. (Elise) Romeijn
- A.F. (Annick) Sickinghe
- S. (Stan) van der Zee
- J.F. (Julie) Zuidberg

Vanuit de doelstelling van de KAR om de rechten van kinderen binnen het Prinses Máxima Centrum te bewaken, deze rechten bekend te maken en hierdoor kinderen een stem te geven, heeft de

KAR zich hoofdzakelijk bezig gehouden met advies en meedenken over projecten die gerelateerd zijn aan de nieuwbouw. De KinderAdviesRaad heeft leden in de leeftijd tot 18 jaar.

Vergaderfrequentie 2017

De KAR heeft in 2017 zes keer vergaderd.

Adviezen

De KAR participeert in werkgroepen en commissies, bijvoorbeeld de kunstcommissie en de projectgroep muziek. Ook heeft de KAR een bijdrage geleverd aan de maandelijkse Check-In voor nieuwe medewerkers (zie verderop in onder Organisatie & HR). Diverse malen is de KAR ingezet om de medezeggenschap van de kinderen in het Prinses Máxima Centrum tegenover de buitenwereld te benadrukken. Hoogtepunt was de ontmoeting tussen de voorzitter en Hare Majesteit Koningin Máxima op 5 september 2017, tijdens het benefietgala voor het Prinses Máxima Centrum in Het Concertgebouw in Amsterdam (zie ook onder Communicatie op pagina 46).

Eind 2017 heeft de KAR een presentatie over zijn functioneren in het Prinses Máxima Centrum gegeven tijdens het Symposium Kinderraden van Nederland. Hiermee is tevens de start gemaakt naar het verder ontwikkelen van de KAR.

Over de volgende thema's heeft de KAR in 2017 ook adviezen uitgebracht:

- personeelskleding
- voeding
- het interieur van het nieuwe ziekenhuis
- de 'Roadmap' (zie verder onder ICT, pagina 44)
- het proces van ontvangst in het nieuwe gebouw
- de inrichting van de tuinen

Samen bouwen: twaalf strategische hoofddoelen

Het Prinses Máxima Centrum:

- kent een cultuur van presteren op topniveau wat zorg en research betreft, met een gerichtheid op kind en ouders/gezin.
- levert uitstekende kwaliteit en weet zijn outcome aantoonbaar te maken.
- weet zijn professionals nationaal en internationaal in de belangrijke gremia te positioneren.
- beschikt over een state-of-the-art academy.
- werkt met een scherpe lobby- en pr-agenda.
- voert een sterk reputatiemanagement.
- is een geprofessionaliseerde organisatie.
- beschikt over goede managementinformatie.
- werkt met een strategisch HR-plan, inclusief een arbeidsmarktanalyse/-strategie rond de werving van verpleegkundigen.
- beschikt vanuit een financiële risicoanalyse over scenario's.
- bepaalt zijn eigen ICT-behoefte en -prioriteiten.
- werkt aan de uitvoering van een eigen plan voor de ICT.

Beleid, inspanningen en prestaties

'Samen bouwen', meerjarenstrategie 2016-2019

Het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie wil ieder kind met kanker genezen, met optimale kwaliteit van leven, zo luidt kort en krachtig de missie van het Prinses Máxima Centrum. Het realiseren van deze missie doen we vanuit twee kernwaarden: 'grensverleggend' en 'gepassioneerd'. Samen vormen ze de kortst mogelijke samenvatting van waar het Prinses Máxima Centrum voor staat: we gaan verder dan anderen ooit gegaan zijn, en we doen dat met hart en ziel. In de meerjarenstrategie 'Samen bouwen' zijn voor de periode 2016-2019 twaalf strategische hoofddoelen geformuleerd.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het Prinses Máxima Centrum ziet de integrale aanpak van kinderkanker als een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). De opzet en inrichting van een nieuwe organisatie biedt bij uitstek kansen om het beter en anders - duurzamer - te doen. Het gaat ons om winst voor mens, maatschappij én milieu. Anders gezegd: we creëren waarde op sociaal (People), ecologisch (Planet) en economisch gebied (Prosperity). Deze drie P's - de kernbegrippen in het MVO-denken - zijn verschillende factoren die op elkaar ingrijpen. Het Prinses Máxima Centrum faciliteert een healthy & healing environment, waarin aandacht is voor duurzaamheid en de invloed van factoren als het gebouw, groen, voeding en licht op zowel kinderen, ouders als personeel. Zo werken we bijvoorbeeld aan een vernieuwend voedingsconcept dat past bij de gebruikers van het toekomstige gebouw: kinderen, familieleden, bezoekers, personeel in de zorg, onderzoekers en anderen.

MVO is ook een integraal onderdeel binnen het HR-beleid: samen investeren in duurzaamheid. Het vormt als het ware een fundament van waaruit iedere medewerker denkt en handelt. Dat fundament is verankerd in onze missie en kernwaarden. Die komen onder meer terug in het introductieprogramma 'Check-In' voor nieuwe medewerkers, dat verder gaat dan het aanreiken van de huisregels en een aantal praktische zaken. Het is een warm welkom, waarin professionaliteit en bevoegdheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn (zie verder onder Organisatie & HR).

Een cruciaal MVO-aspect is bovendien het zogeheten 'inclusieve denken', dat de mens bekijkt vanuit het vermogen dat hij of zij kan inzetten. Kinderen die genezen van kanker, houden mogelijk wel

een handicap waarmee ze in de samenleving een plek moeten zien te veroveren. Ook daaraan willen we vanuit het Prinses Máxima Centrum bijdragen.

Het concept van 'positieve gezondheid'

Het Prinses Máxima Centrum omarmt het recent ontwikkelde concept van 'positieve gezondheid' (Huber, 2012) als dé leidraad voor het denken over de beste zorg voor kinderen met kanker en hun omgeving:

'Gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.'

'Positieve gezondheid' gaat uit van veerkracht, functioneren en participatie in plaats van alleen gezondheid in somatische of psychische zin. Het nieuwe concept maakt onderscheid in zes dimensies van gezondheid: lichaamsfuncties, mentale functies en beleving, de spiritueel/existentiële dimensie, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren. Al deze dimensies maken ook deel uit van het integrale zorgconcept dat het Prinses Máxima Centrum hanteert.

Samenwerken aan strategische doelen

Vanuit de kernwaarden 'grensverleggend' en 'gepassioneerd' is het Prinses Máxima Centrum aan de slag gegaan om de strategische doelen uit 'Samen bouwen' te verwezenlijken. Onze inzet: de zorg voor kinderen met kanker en hun omgeving wezenlijk verbeteren en vernieuwen. Dat doen we samen met al onze partners, met de betrokkenen binnen onze coöperatie én in samenwerking met de beste mensen in zorg, behandeling, onderzoek en opleiding op het terrein van de kinderoncologie. Zo wil het Prinses Máxima Centrum het verschil maken in de behandeling van kinderkanker.

Brandweerman Sam op bezoek bij kanjer Bjorn.

Zorgverlening in 2017

Prinses Máxima Centrum levert klinische en poliklinische zorg

In 2017 levert het Prinses Máxima Centrum zorg aan alle kinderen in Nederland met een (verdenking op) een solide tumor in de buik- of borstholte en kinderen met andere maligniteiten uit de regio Midden-Nederland. Ook worden patiënten behandeld die specifiek zijn verwezen naar het Prinses Máxima Centrum of van wie van de ouders die keuze hebben gemaakt.

Kanfers van het Prinses Máxima Centrum openen het Pinksterbuffet, aangeboden door Stichting Ankie.

In 2017 zijn in totaal 283 patiënten gezien met verdenking van een kwaadaardige tumor, waarvan in 208 gevallen daadwerkelijk een kwaadaardige diagnose is gesteld (161 nieuw en 47 recidief). Voor 2017 waren in totaal 186 patiënten begroot. De onderverdeling is 65% solide tumoren, 22% hemato-oncologie en 12% neuro-oncologie, met daarbinnen veel verschillende vormen van kanker. Daarnaast is in 2017 de behandeling via anti-GD2 immunotherapie bij neuroblastoom verder opgestart.

In april 2017 heeft het Prinses Máxima Centrum het aantal bedden uitgebreid van 16 naar 18. In 2017 waren er 970 klinische opnames met in totaal 6.088 verpleegdagen (gemiddelde ligduur 6,3 dagen). Er hebben 486 eerste poliklinische bezoeken plaatsgevonden, 5.151 herhaalbezoeken en 2.200 dagverplegingsdagen. In 2017 hebben patiënten in totaal 337 dagen op de intensive care gelegen.

In 2017 zijn in totaal 902 overlevenden van kinderkanker gezien op de LATER-poli. Overlevenden van kinderkanker worden op de LATER-poli gecontroleerd op late bijwerkingen van de therapie en op kwaliteit van leven. Ook wordt hier de complexe zorg gecoördineerd waarbij de overlevenden verschillende onderzoeken krijgen en professionals uit verschillende disciplines zien, bijvoorbeeld psychologen, fysiotherapeuten, neurologen et cetera. Daarnaast vindt indien nodig verwijzing plaats naar derden voor verdere zorgverlening, bijvoorbeeld de mammapolikliniek bij verdenking van borstkanker, of de cardiologie.

De LATER-poli ontving 134 kinderen van 5-18 jaar en 768 volwassenen vanaf 18 jaar. Het gaat om de groep die vijf jaar na de diagnose kinderkanker nog in leven is. In 2017 zijn in totaal 1.850 poliklinische consulten op de LATER-poli verricht (161 kinderen en 1.689 volwassenen) en 975 telefonische consulten.

De Lions Wassenaar-Duin organiseerden op 10 juni een rally, waaraan 80 oldtimers en bijzondere auto's deelnamen. Samen met een veiling bracht dit evenement € 125.500 op voor het Prinses Máxima Centrum.

Samenwerking

Shared care

Het Prinses Máxima Centrum werkt nauw samen met regionale zorgverleners, met als uitgangspunt: centraal wat moet, dichtbij wat kan. Zo kunnen kinderen en ouders voor minder complexe onderdelen van de behandeling terecht in de regio, dicht bij huis. Deze onderdelen van de behandeling gebeuren onder regie van het Prinses Máxima Centrum en op verzoek van de IGJ heeft het Prinses Máxima Centrum deze regierol in de shared care in 2017 versterkt. Daartoe heeft het Prinses Máxima Centrum een aantal stappen gezet richting de shared care-centra. Zo is het Prinses Máxima-dossier van iedere patiënt toegankelijk gemaakt in alle shared care-centra, met lees- en schrijfrechten voor de shared care-medewerkers.

Daarnaast is er gestart met twee centrale onderwijsmomenten per jaar voor alle shared care-centra, gekoppeld aan een regionaal overleg. Ook is een nascholingsstage binnen het Prinses Máxima Centrum voor kinderartsen en verpleegkundigen een vast onderdeel

van de na- en bijscholing van de ketenzorg. Ten slotte heeft het Prinses Máxima Centrum in aansluiting op het verzoek van de IGJ een eigen audit verricht op het proces rond samenwerking met de shared care-centra.

Dienstverleningsovereenkomsten met UMC Utrecht

Het Prinses Máxima Centrum levert hoog-specialistische zorg en werkt intensief samen met UMC Utrecht. Vanuit het UMC Utrecht werken gespecialiseerde kinderartsen dagelijks met ons samen ten behoeve van de genezing van kinderen met kanker. Denk aan kinderinfectiologen, -cardiologen, -longartsen, -endocrinologen, -intensivisten, -neurologen -radiotherapeuten en -radiologen. Daarnaast maakt het Prinses Máxima Centrum gebruik van de intensive care en de operatiekamers van het WKZ. Ook in 2017 zijn er vanuit zorg uitgebreide en geactualiseerde samenwerkingsafspraken gemaakt voor de dienstverleningen die in 2018 vanuit het UMC Utrecht geleverd worden.

Transitie naar de nieuwbouw in mei 2018

Naast de reguliere patiëntenzorg lag in 2017 de focus in de zorg sterk op de transitie van de zorgverlening naar het nieuwe centrum per 18 mei 2018.

Personele groei en scholing en inwerken (nieuwe) medewerkers

In 2018 vindt de centralisatie plaats van alle kinderoncologische zorg in de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum. In 2017 is het aantal zorgprofessionals binnen het Prinses Máxima Centrum sterk toegenomen en begin 2018 komt er nog een groot aantal nieuwe medewerkers bij. Dit is noodzakelijk om straks de zorg te kunnen bieden aan het groeiende aantal patiënten in het nieuwe centrum. Zo is er een groot aantal kinder(oncologie)verpleegkundigen en apothekersassistenten aangetrokken. Daarnaast zijn er verschillende afdelingshoofden en teamleiders aangenomen en hebben de sollicitaties plaatsgevonden van alle kinderoncologen die in het

Prinses Máxima Centrum komen werken. In samenwerking met de academy is een inwerk- en opleidingsprogramma opgezet voor nieuwe medewerkers.

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van de zorg in het Prinses Máxima Centrum is verder uitgewerkt. De hoofdstructuur van de organisatie en de daarbij geldende principes worden doorvertaald voor de zorg. Het gaat om een structuur waarbij interactie en inhoud bij elkaar komt en respect is voor ieders rol en verantwoordelijkheid. Dit gebeurt in de specialistische onderdelen per tumorgroep (solide tumoren, neuro-oncologie en hemato-oncologie) en in de verschillende disciplinegroepen (psychosociale en paramedische zorg, heelkundige specialismen, supportieve care, ontwikkelingsgerichte zorg en kwaliteit). De zorgorganisatie richt het patiëntenproces optimaal in en stuurt op een maximale uitkomst voor kind en ouders. Multidisciplinair samenwerken is daarbij het uitgangspunt.

De organisatie heeft straks vier klinische afdelingen (zorgunits), namelijk solide tumoren, neuro-oncologie, hemato-oncologie en de LATER-polikliniek. De klinische afdelingen worden aangestuurd door een driemanschap bestaande uit de clinical director, de manager zorg en de manager bedrijfsvoering. De clinical director is eindverantwoordelijk voor de aansturing van de klinische afdeling. Daarnaast zijn er drie ondersteunende afdelingen zorg, te weten de apotheek, het diagnostisch laboratorium en het trial & data center. Deze afdelingen worden aangestuurd door een afdelingshoofd. Er is een manager bedrijfsvoering ter ondersteuning van de hoofden diagnostisch lab, apotheek, het trial & data center en de academy. Als laatste zijn er verschillende disciplinegroepen die afdelingoverstijgend werken voor de patiënten in de klinische afdelingen, zoals de psychosociale en paramedische zorgverleners. De managing director zorg is verantwoordelijk voor deze disciplinegroepen.

Inrichting nieuwbouw en werkprocessen voor de kliniek

Er is in 2017 hard gewerkt om de inrichting van de nieuwbouw gereed

te maken voor de zorg. Daarnaast zijn toekomstige werkprocessen van de klinische zorg beschreven en daarmee toegankelijk voor (toekomstige) medewerkers. Deze processen worden gebruikt bij de voorbereidingen op de overgang naar het nieuwe gebouw en voor een real-life-test op de nieuwe locatie met patiënten en ouders.

Overgang van patiënten uit de KOC's

Er is een uitgebreid programma opgezet voor de overgang van patiënten vanuit de verschillende kinderoncologische centra (KOC's) naar het Prinses Máxima Centrum en het overzetten van hun data in het elektronisch patiëntendossier. Dit proces wordt ondersteund door een rondgang langs de KOC's met informatieavonden voor (toekomstig) personeel en voor ouders van patiënten. Hier is in 2017 een start mee gemaakt.

Zelfstandige apotheek en nieuw chemotherapie-voorschriftsysteem Practocol

Het Prinses Máxima Centrum krijgt na opening van de nieuwbouw een eigen apotheek. In 2017 zijn hiervoor veel voorbereidingen getroffen en is gestart met het aantrekken van apothekers en apothekersassistenten. Ook is de invoering voorbereid van een nieuw chemotherapievoorschriftsysteem onder de noemer Practocol. Practocol ondersteunt het plannen, voorschrijven toedienen van medische behandelprotocollen. In 2018 is voor de apotheek een aparte businesscase opgesteld, die extern is gevalideerd.

Diagnostisch lab

Het Prinses Máxima Centrum heeft de keuze gemaakt om een eigen kinderoncologisch diagnostisch laboratorium op te richten. Dit laboratorium is gespecialiseerd in tumordiagnostiek. Deze diagnostiek zal het laboratorium in eigen beheer doen, deels in samenwerking met de laboratoria van het UMC Utrecht. In het kinderoncologisch diagnostisch laboratorium worden zorg en research geïntegreerd. Het ambitieniveau van het diagnostisch laboratorium is om onderscheidend en innovatief te zijn. In 2017 zijn alle voorbereidingen getroffen en is gestart met het werven van medewerkers.

Demissionair minister Schippers van VWS, die een jaar eerder nog de eerste paal sloeg, bracht in juli een werkbezoek aan het Prinses Máxima Centrum. 'Dit centrum is uniek in Europa. Ik vind het bijzonder dat zoveel getalenteerde onderzoekers en artsen hun handen ineenslaan om de overlevingskans van kankerpatiëntjes nog verder te verhogen', aldus Schippers.

Kwaliteit en veiligheid in 2017

Specifieke kwaliteitsinstrumenten voor het Prinses Máxima Centrum

Het Prinses Máxima Centrum wil uitmuntende zorg leveren aan kinderen met kanker en wil dit bereiken door medewerkers en processen permanent te verbeteren en deze te verbinden met hoogstaande (pre)klinische research. Dit alles in samenwerking met kind en ouders. Om de permanente verbetercultuur te ondersteunen, hebben de kwaliteitsmedewerkers van het Prinses Máxima Centrum in 2017 tools ontwikkeld die het kwaliteitssysteem dicht bij het primaire proces en de professionals kunnen brengen. De zogeheten Quali-Tea's zijn informatiebijeenkomsten om te discussiëren over het kwaliteitssysteem en over verbeteracties naar aanleiding van

incidentanalyses. De PriMa-weken zijn themaweken waarin uitgebreid wordt stilgestaan bij kwaliteitsthema's die actueel zijn of extra aandacht behoeven. De Quali-Tea's en PriMa-weken leveren een belangrijke bijdrage aan het verbinden van het kwaliteitssysteem aan de directe zorg. In 2017 is daarnaast besloten om een eigen licentie bij Infoland af te nemen voor het documentbeheersysteem iProva (iDocument en iProcess). In 2018 zal dit systeem ingericht worden voor alle kwaliteitsprocessen in het Prinses Máxima Centrum. Ook richten we i-Task in voor onder meer een betere ondersteuning van het meldingssysteem van incidenten (zie ook verderop) en de verwerking van meldingen.

Leren van incidenten, klachten en calamiteiten

Klachten

Het Prinses Máxima Centrum wil een open, transparante organisatie zijn voor kind en ouders. Een cultuur waarin mensen zich vrij voelen hun klachten te uiten is hier onderdeel van. Het Prinses Máxima Centrum werkte ook in 2017 nog met de klachtencommissie met UMC Utrecht. In 2017 werden zes officiële klachten geregistreerd en afgehandeld in samenspraak met de betreffende ouders. In alle gevallen heeft er ook een gesprek plaatsgevonden met de ouders, los van de formele afhandeling van de klacht. Het aantal klachten was stabiel ten opzichte van het jaar ervoor.

Calamiteiten

Bij calamiteiten raadpleegt het Prinses Máxima Centrum de calamiteitencommissie van UMC Utrecht. De zogeheten SIRE-onderzoeken worden door deze calamiteitencommissie uitgevoerd. Er waren in 2017 geen calamiteiten. Twee keer is een advies gevraagd aan de calamiteitencommissie, in beide gevallen was er geen sprake van een calamiteit die aan de IGJ gemeld moest worden. In 2018 zal het Prinses Máxima Centrum zelf calamiteitenonderzoekers opleiden, om zo de SIRE-methodiek in ons centrum te implementeren.

De Robert Kalkman Foundation organiseert regelmatig Golf Fun Clinics voor kinderen met kanker en/of een lichamelijke beperking en bezorgt ze een onvergetelijke dag.

Incidenten

In 2017 werden incidenten systematisch geanalyseerd en teruggekoppeld. Vier incidenten (1% van het totaal) hadden een groot gevolg voor de patiënt. Veertig incidenten (9% van het totaal) hadden een matig gevolg voor de patiënt. Daarbij ging het om incidenten op de volgende terreinen:

- medicatie (20),
- behandeling/verzorging (13)
- vallen (2)
- supervisie/overdracht/communicatie (1)
- patiëntverwisseling/identificatie patiënt (1)
- apparatuur (1)
- ICT-systemen (1)
- diagnostiek/beeldvormende technieken (1)

Het merendeel van de incidenten (395, ofwel 90% van het totaal) had geen of slechts een mild gevolg voor de patiënt. Naar aanleiding van de gemelde incidenten zijn verbeteracties opgepakt.

Interne audits

In 2017 zijn de onderstaande interne audits uitgevoerd:

- hygiëne en infectiepreventie (22 en 24 aug 2017)
- shared care-centra/hoofdbehandelaarschap (14 juni 2017)
- medicatie: bereiden toedienen, inclusief ruimtes (30 maart 2017)

Aantoonbaarheid van kwaliteit en ontwikkeling indicatoren

In 2017 is hard gewerkt aan het creëren van een professioneel meldingssysteem en het aantoonbaar maken van de kwaliteit via het standaardiseren van kwartaalrapportages. Op deze wijze kunnen de raad van bestuur en de raad van commissarissen systematisch worden geïnformeerd over de voortgang binnen de verschillende onderdelen van het kwaliteitssysteem. Over 2017 is voor het eerst een kwaliteitsjaarverslag opgesteld, dat het startpunt zal vormen voor de PDCA-cyclus van het kwaliteitsmanagementsysteem.

De professionals van het Prinses Máxima Centrum hebben in 2017 gesprekken gevoerd over de in te richten indicatoren. Omdat ons centrum uniek is in Nederland en dus internationaal moet gaan benchmarken, hebben we besloten ons aan te sluiten bij de ICHOM-groep (International Consortium for Health Outcome Measurement), zodat we met de ICHOM-groep outcome-indicatoren voor kinderoncologie internationaal kunnen vaststellen. Dit proces gaat begin 2018 van start in samenspraak met ouders en kinderen. Vanzelfsprekend richten we ons in 2018 ook op door de IGJ verplicht gestelde indicatoren, zoals het meten van de zogeheten VMS-thema's ('veiligheidsmanagementsysteem'). Met de verschillende acties zijn alle bevindingen uit de IGJ-bezoeken aan het Prinses Máxima Centrum geadresseerd. Over het jaar 2018 zullen we de IGJ met behulp van het jaarverslag en jaarplan informeren over de verdere ontwikkeling van ons kwaliteitssysteem.

*Dankbare ouders zijn regelmatig
initiatiefnemers voor donateursacties.
De ouders van kanjer Koen
bijvoorbeeld zamelden € 2.360 in.*

Waardering door ouders

Ervaringen van kinderen en ouders zijn onmisbaar voor het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van het Prinses Máxima Centrum. Ook 2017 is daarom een oudertevredenheidsonderzoek verricht. Enkele resultaten:

- 95 % van de ouders is heel tevreden met de zorg
- gemiddeld cijfer polikliniek: 8,2
- gemiddeld cijfer kliniek: 8,4

Positief benoemde punten:

- vriendelijkheid en behulpzaamheid
- hoeveelheid geboden informatie
- getoonde betrokkenheid bij het gezin

Belangrijkste verbeterpunten:

- ruimtes zijn niet altijd adequaat voor de te leveren zorg
- wachttijden zijn soms te lang
- communicatie tussen professionals kan geoptimaliseerd worden

Het oudertevredenheidsonderzoek is intern besproken en heeft geleid tot verbeteracties. Voor veel bevindingen uit het onderzoek zal de nieuwbouw, met een nieuw opgezette capaciteitsplanning, een oplossing bieden. Eind 2018 wordt opnieuw een oudertevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Zo'n onderzoek levert veel aanknopingspunten op om de zorg nog kind- en oudergerichter te maken.

Research in 2017

Research kan de vooruitgang van de genezing en kwaliteit van overleven van kinderen met kanker helpen verbeteren. Om de beste zorg te kunnen bieden voor kinderen met kanker, wil het Prinses Máxima Centrum het topkinderoncologisch researchcentrum in Europa zijn. Dat vraagt onder meer om een researchorganisatie die dichtbij de patiëntenzorg georganiseerd is. We werken aan een researchorganisatie die een breed scala van kinderoncologisch onderzoek waarborgt. Dit houdt in dat we zowel basaal onderzoek

doen als meer toegepast translationeel en patiëntgebonden onderzoek. Vooruitlopend op de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum is in 2016 voor het researchinstituut een verdieping in het Hubrecht Instituut gehuurd, waar we in 2017 verder hebben kunnen bouwen aan onze researchorganisatie. Er is hard gewerkt om onze researchfaciliteiten verder uit te breiden, bijvoorbeeld met research-ICT en faciliteiten voor genomics en biobanking. Met de FACS-faciliteit is een start gemaakt en voor confocal imaging is apparatuur aangetrokken waarmee beelden met een zeer hoge resolutie kunnen worden gemaakt.

Verdere uitbouw onderzoeksgroepen

In 2017 zijn opnieuw onderzoeksgroepen toegevoegd aan de researchorganisatie van het Prinses Máxima Centrum, zodat we in 2017 komen op een totaal van negentien. Bovendien zijn er in 2017 afspraken gemaakt met zes nieuwe groepen die in de loop van 2018 zullen starten, voor een belangrijk deel zodra we in mei 2018 de nieuwbouw in gebruik nemen. In het schema op de volgende pagina geven we een overzicht, met daarbij steeds de (verwachte) startdatum. De komende jaren verwachten we onze research uit te breiden naar gebieden als immunologie, neuropsychologie, hersentumoren, acute myeloïde leukemie, kiemceltumoren en leverkanker. We streven naar een integraal researchteam dat alle relevante kinderoncologische thema's bestrijkt, ondersteund door state-of-the-art researchtechnologie.

De researchorganisatie van het Prinses Máxima Centrum kent een niet-hiërarchische organisatiestructuur. Elke onderzoeksgroep wordt geleid door een 'principal investigator' (PI). Deze PI krijgt een vast budget vanuit research en is zelf volledig verantwoordelijk voor de strategie van de groep, de financiering van het werk en de aansturing van de medewerkers in het team. Ook ligt er een grote

Hare Majesteit Koningin Máxima en CSO Hans Clevers, tijdens het werkbezoek van de koningin op 18 mei 2017 aan de researchafdeling.

Leider onderzoeksgroep	Startdatum	Expertise	Hoogleraarschap
Rob Pieters	2014	Clinical ALL research	Universiteit Utrecht
Martha Grootenhuis	2015	Psychosocial oncology	Universiteit van Amsterdam
Marry van den Heuvel	2015	Clinical oncology and kidney tumors	Universiteit Utrecht
Hans Clevers	2015	Cancer Organoids	Universiteit Utrecht
Frank Holstege	februari 2016	Genomics and gene expression	Universiteit Utrecht
Patrick Kemmeren	februari 2016	Bioinformatics	
Jan Molenaar	maart 2016	Neuroblastoma	
Marc Wijnen	juli 2016	Surgery	Universiteit Utrecht
Lieve Tytgat	juli 2016	Minimal residual disease	
Jules Meijerink	september 2016	T-ALL	
Ronald Stam	september 2016	Infant ALL	
Michel Zwaan	oktober 2016	Phase I/II clinical trials	Erasmus Universiteit Rotterdam
Roland Kuiper	november 2016	Predisposition and cancer genomics	
Jarno Drost	november 2016	Kidney tumors	
Leontien Kremer	februari 2017	Late effects	
Anne Rios	maart 2017	Imaging	
Ruben van Boxtel	september 2017	Cancer etiology	
Jan Hoeijmakers	oktober 2017	Nutrition and aging	Erasmus Universiteit Rotterdam
Dannis van Vuurden	mei 2018	Clinical brain tumor research	
Esther Hulleman	mei 2018	Brain tumors	
Wim Tissing	mei 2018	Supportive care	
Frank van Leeuwen	mei 2018	ALL	
Monique den Boer	mei 2018	Translational ALL research	Erasmus Universiteit Rotterdam
Olaf Heidenrich	september 2018	AML	Newcastle University
Rogier Versteeg (affiliated)	november 2016	Neuroblastoma research	

verantwoordelijkheid bij de PI om additionele financiering te realiseren voor het werk van zijn of haar groep. Er is een wekelijks researchoverleg en een maandelijks overleg met de leiders van de onderzoeksgroepen.

In 2017 groeide het personeelsbestand bij de research naar zo'n 130 mensen, onder wie een groep van 39 promovendi. Van de PI's zijn er negen tevens hoogleraar, naast de vijf medewerkers bij zorg die ook een hoogleraarschap bekleden. In 2017 hielden Marry van den Heuvel en Rob Pieters hun oratie bij hun benoeming als hoogleraar aan de faculteit Geneeskunde van de Universiteit Utrecht. Meer benoemingen zijn gepland, zo volgt in 2018 de oratie van Marc Wijnen.

We besteden veel aandacht aan kennisuitwisseling die bijdraagt aan de verbinding tussen research en zorg. Elke dinsdagochtend zijn er onderzoekspresentaties voor medewerkers van research en zorg. Voor studenten, promovendi en postdocs is er elke twee weken een zogeheten 'journal club', waar gezamenlijk een recent paper wordt gelezen en bediscussieerd.

Financiering research

Al eerder waren over structurele financiële steun afspraken gemaakt met KiKa. Het ministerie van VWS heeft in 2017 een subsidie toegekend voor de jaren 2017-2019, die de financiële basis in 2017 verder heeft verbreed. Het geld van KiKa en VWS wordt ingezet voor de researchinfrastructuur, de onderzoeksgroepen en voor staf en ondersteuning. Verder is research voor de financiering van het werk sterk afhankelijk van externe bronnen. De PI's blijken succesvol om deze aan te boren: in 2017 wisten zij substantiële extra bedragen aan externe onderzoekssubsidies binnen te

Jaar	Aantal medewerkers	Fte	Onderzoeks- groepen	Promo- vendi
2016 (dec)	80	71	14	15
2017 (dec)	130	115	19	39

halen (onder andere bij Villa Joep en KWF Kankerbestrijding), waarmee onderzoeksprojecten met een duur van twee tot vier jaar kunnen worden gefinancierd. Het Prinses Máxima Centrum is sinds 2017 aangesloten bij het Onco Institute, dat de top uit het Nederlands kankeronderzoek samenbrengt om versneld de code van kanker te kraken. Ook deden we eind 2017 een geslaagd beroep op de Wet bevordering speur- en ontwikkelingswerk (WBSO), een fiscale regeling van de Nederlandse overheid.

Internationale samenwerking en kennisuitwisseling

Het Prinses Máxima Centrum wordt steeds meer een internationaal gewaardeerde researchpartner. In 2017 zijn we onder meer betrokken geraakt bij de volgende nieuwe internationale onderzoeksconsortia:

- Het Clinical childhood cancer consortium (4C), waarin we samen met vijf toonaangevende centra in de Verenigde Staten werken aan research rond zeldzame kankersoorten bij kinderen.
- IM12, gefinancierd door de EU, waarin we met uiteenlopende partners in de academische wereld en de farmaceutische industrie samenwerken aan het testen van medicijnen.
- Cost Action LEGEND, een door ons voorgezeten samenwerkingsverband van 21 Europese landen rond onderzoek naar genetische aspecten van leukemie bij kinderen.

Het Prinses Máxima Centrum nodigt jaarlijks ook veel topmensen uit de internationale kinderoncologische gemeenschap bij ons in huis uit om hun kennis met ons te delen. In ons separaat te publiceren Scientific Report 2017 staat een overzicht van de zestien presentaties van gastsprekers die we in 2017 hebben georganiseerd. Omgekeerd worden onze onderzoekers ook geregeld uitgenodigd om te spreken in het buitenland.

Scientific Advisory Board

Het Prinses Máxima Centrum heeft een Scientific Advisory Board met vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland (zie kader). Deze raad adviseert de raad van bestuur via de CSO over het opstellen van het researchprogramma, de infrastructuur en over strategische partnerships. De leden van de Scientific Advisory Board worden eenmaal per jaar uitgenodigd om het researchbeleid van het Prinses Máxima Centrum te bespreken. Op 29 september 2017 was de raad weer in Utrecht bijeen voor de bespreking van de strategie van de researchorganisatie, de resultaten van 2016/2017 en de uitdagingen voor de komende jaren.

De Scientific Advisory Board bestond in 2017 uit de volgende personen:

de heer prof. dr. W.E. (Bill). Evans, voorzitter (VS)
 de heer prof. dr. S.M. (Stefan) Pfister (D)
 mevrouw prof. dr. K. (Kathy) Pritchard-Jones (GB)
 de heer prof. dr. S.A. (Scott) Armstrong (VS)
 mevrouw prof. dr. M.M. (Melissa) Hudson (VS)
 mevrouw prof. dr. A.E. (Anne) Kazak (VS)
 de heer prof. dr. H.L. (Hidde) Ploegh (VS)
 de heer prof. dr. R.H. (René) Medema (NL)
 de heer prof. dr. A.M.M. (Alexander) Eggermont (F)

Prof. dr. D.R. (Herbie) Newell is in 2017 uit de Scientific Advisory Board gegaan in verband met zijn emeritaat.

Academy in 2017

Naast zorg en onderzoek vormen onderwijs en opleiding een kernactiviteit van het Prinses Máxima Centrum. Deze is ondergebracht bij de academy. De inzet van de academy heeft zich in 2017 geconcentreerd rond zes aandachtsgebieden, die we in deze paragraaf achtereenvolgens nader uitwerken. In de tweede helft 2017 groeide de bemensing van de academy door naar acht medewerkers. Daarnaast zijn ook veel mensen ingezet voor onderwijs en opleiding vanuit zorg en research. De intensieve samenwerking met de UMC Utrecht Academie is voortgezet voor de verpleegkundige vervolgopleidingen. Voor de bij- en nascholing van professionals kinderoncologie werden taken aan ons overgedragen.

State-of-the art-onderwijs en opleiding: kennis en kwaliteit

De Verpleegkundige Vervolgopleiding Kinderoncologie (VVKO) is in 2017 twee keer gestart voor studenten van het Prinses Máxima Centrum en de shared care-centra. Deze opleiding is erkend door het College Zorg Opleidingen (CZO). Ook is het Prinses Máxima Centrum als praktijkinstelling erkend door het CZO.

De academy draagt zorg voor de coördinatie van gastdocentschappen en bewaakt de kwaliteit van het programma. Tevens ondersteunen we de werkbegeleiders en studenten op onderwijskundig en organisatorisch gebied. In nauwe samenwerking met zorg heeft een kwaliteitsverbetering van het Praktijkopleidingboek plaatsgevonden. Ook is het lesaanbod geëvalueerd en

verbeterd voor een optimale aansluiting op de leerdoelen.

De onderwijsgroep voor verpleegkundigen is continu in ontwikkeling, komt maandelijks bijeen en wordt ondersteund door de onderwijskundige van de academy. Er is bijgedragen aan kwaliteitsverbeteringen van de beoordelingen en de begeleidingsstructuur. De werkbegeleiders begeleiden een steeds groter wordende groep studenten; in 2017 was ruim de helft van het verpleegkundig personeel in opleiding tot kinderverpleegkundige of tot kinderoncologieverpleegkundige.

De bij- en nascholing professionals Kinderoncologie is in 2017 één keer aangeboden. Hieraan nemen minder studenten van het Prinses Máxima Centrum deel, omdat zij meestal direct de VVKO in gaan. De bij- en nascholing is nu vooral noodzakelijk voor medewerkers van shared care-centra. De scholing is zo aangepast dat deze ook geschikt is voor data- en trialmanagers en andere doelgroepen dan verpleegkundigen.

In het voorjaar 2017 is een behoefte-inventarisatie gedaan bij de shared care-centra. Die leidde tot een tijdelijk ander aanbod met het oog op de transitie. De tweedaagse cursus basiskennis en -vaardigheden Kinderoncologie is die keer aangeboden (81 deelnemers). Naast het opdoen van inhoudelijke kinderoncologische kennis oefenden de deelnemers in specifieke zorg- en technische handelingen, zoals het aanprikken van een port-a-cath (een zogeheten 'volledig implanteerbaar toedieningssysteem': VIT). Doel hierbij is dat in de shared care de handelingen op eenzelfde wijze uitgevoerd worden als in het Prinses Máxima Centrum.

De basiscursus kinderoncologie voor niet-medici inspireerde tachtig collega's en ook medewerkers van SKION en VOKK. In één dagdeel is de kinderoncologie voor deze doelgroep op hoofdlijnen verhelderd.

Cover van de brochure voor de eerste Master Course Pediatric Oncology in 2017.

Voldoende en goed gekwalificeerd personeel

Alle verpleegkundigen dienen hoog-complexe zorg te kunnen leveren en dat vraagt om specifieke kennis en vaardigheden. Naast het scholen van het bestaande personeel, anticipeert de academy op de toekomst. Bij de opening van het Prinses Máxima Centrum in 2018 zijn in totaal rond de 240 gekwalificeerde verpleegkundigen nodig, allen met kinderaantekening (of in opleiding; VVK), de helft met kinderoncologie aantekening (of in opleiding; VKO), plus een aantal verpleegkundig specialisten. Daarnaast werken verpleegkundigen op

de intensive care van het WKZ. Conform plan zijn medewerkers gestart met verschillende opleidingen (zie de nevenstaande tabel).

In het najaar is een digitaal Leerportaal met een zogeheten Kwaliteitspaspoort aangeschaft en is de inrichting van het

Leerportaal gestart. Hierdoor kunnen medewerkers zich voor de bij hun functie passende scholing inschrijven en die dan volgen, zowel in e-learning als via klassikale lessen. Daarnaast biedt het Kwaliteitspaspoort de medewerker de mogelijkheid verplichte scholingen te onderhouden en te registreren. Zowel intern als extern kunnen we hiermee verantwoorden dat wij aantoonbaar bekwame en bevoegde medewerkers voor elk functieprofiel hebben.

Aansluitend aan de aanschaf en inrichting van het digitaal Leerportaal is gestart met het maken van een plan van aanpak voor de zogeheten transitiescholingen.

Onderwijs en opleiding	Gestart in 2016	Gestart in 2017
Verpleegkundige Vervolgopleiding Kind (VVK)	15	30
Verpleegkundige Vervolgopleiding Kinderoncologie (VKO)	23	24
Verpleegkundig specialisten	4	1
Bij- en nascholing Kinderoncologie (6 dagen)	12	n.v.t
Bijscholing professionals in de kinderoncologie (2 dagen)	n.v.t	12

Kennis delen, nationaal en internationaal

Bijna honderd kinderarts-oncologen, verpleegkundigen, onderzoekers en andere experts uit Nederland en Vlaanderen werken aan het nieuwe Nederlandstalig leerboek Kinderoncologie. Dit leerboek is vooral bedoeld voor verplegend personeel, maar zal zeker ook geschikt zijn voor onder andere verpleegkundig specialisten, research-verpleegkundigen, data- en trialmanagers, researchers, arts-assistenten en kinderartsen, al dan niet werkzaam in de shared care. Het leerboek is vanaf de zomer van 2017 grotendeels online beschikbaar gekomen in de vorm van een app. In 2018 wordt, als alle hoofdstukken definitief zijn, het boek ook in een papieren versie uitgegeven.

Er hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden voor (vooral) artsen en verpleegkundigen uit met name de shared care-centra (in totaal circa tweehonderd deelnemers). In 2018 zullen er ook weer bijeenkomsten georganiseerd worden voor de shared care-centra.

Het in 2016 opgestarte internationale fellowship-programma telt inmiddels vier modules, waarvan nummer 1 en 2 in 2017 zijn aangeboden. Elke module bestaat uit twee aansluitende dagen in Utrecht. De groep zit telkens vol met ruim dertig enthousiaste deelnemers uit bijna twintig landen, onder wie enkelen op een beurs uit ‘arme landen’. Voor de eerste- en tweedelijnszorg (huisartsen, spoedeisende hulp, arts-assistenten en kinderartsen in algemene ziekenhuizen) zijn vijf e-learning-modules ontwikkeld voor de vroeg-tijdige herkenning van acute kinderoncologie. Dit is gebeurd in samenwerking met UMC Utrecht en een kinderarts-oncoloog van het Prinses Máxima Centrum

Outreach: kennisoverdracht aan zorgprofessionals in arme landen.

Subsidies voor onderwijs en opleiding

Voor de investering in hoogopgeleid personeel is extra financiering voor de academy noodzakelijk. Doorgaans is 10% van het personeel in scholing, de komende jaren wordt dat bij ons maar liefst 50%. In 2017 zijn voor het financieren van onderwijs en opleiding de volgende subsidieaanvragen toegekend:

- een beschikbaarheidsbijdrage van de NZa (was FZO) voor de VKO in 2017
- een bijdrage uit de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg (VWS)
- een bijdrage van de ODAS Stichting

Daarnaast waren wij heel blij met opnieuw een bijdrage vanuit Stichting Geven om Jong Leven, en van enkele farmaceutische bedrijven.

Erkenningen ten behoeve van opleidingen en onderwijs

Sinds maart 2017 is het Prinses Máxima Centrum erkend voor een praktijkopleidingsplaats klinisch neuropsycholoog door de Stichting Postacademisch Onderwijs in de Neuropsychologie (PaON). Voor de opleiding tot kinderarts-oncoloog zijn we erkend als subspecialistische opleidingsinrichting door het Concilium Subspecialistische Opleidingen (CSO) van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK). Voor profileringstages kinderoncologie door arts-assistenten in opleiding tot kinderarts, zijn we erkend door de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS, opgericht door de KNMG), op basis van een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst met UMC Utrecht. En voor de VKO is het Prinses Máxima Centrum zelfstandig erkend door CZO en NZa.

Outreach Kinderoncologie

Outreach Kinderoncologie is gericht op kennisoverdracht aan zorgprofessionals die werken in 'arme landen'. Er is sprake van een win-winsituatie. Te denken valt aan het verkrijgen van tumormateriaal voor research in Nederland van kinderen met een zeldzame vorm van kanker en aan het bestuderen van verschillen in afbraak van cytostatica tussen kinderen met een andere etniciteit, zoals die ook in Nederland voorkomen. Bij Outreach Kinderoncologie staan twinning-programma's centraal, waarbij er sprake is van een langdurige, structurele en dus ook geformaliseerde relatie tussen het Prinses Máxima Centrum en diverse ziekenhuizen in arme landen. Om Outreach Kinderoncologie te financieren, is in 2017 de Stichting World Child Cancer The Netherlands opgericht (zie verder onder Fondsenwerving, pagina 47).

De transitie naar de opening

Een van de grootste uitdagingen voor de organisatie is de gezamenlijke inspanning om op 18 mei 2018 daadwerkelijk te kunnen starten in de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum. Het omvangrijke proces waarin alles van 'oud' naar 'nieuw' gaat, hebben we 'de transitie' genoemd. Weten we zeker dat alles straks draait zoals het hoort? Wat is daarvoor nodig, en wie doet wat en wanneer om dat voor elkaar te krijgen? De transitie kent veel complexe deelprocessen. Na een initiële inventarisatie- en planningsfase heeft een groot deel van 2017 in het teken gestaan van de tweede fase: die van uitvoeren en opleveren. In de derde fase - die start als we eenmaal open zijn - zet het Prinses Máxima Centrum ten slotte de punten op de i. Deze derde fase duurt naar verwachting tot een half jaar na de opening.

Complexe transitieprocessen

Een voorbeeld van de complexiteit van een deelproces in de transitie is de werving van personeel. Om straks voldoende mensen in huis te hebben, moeten verschillende afdelingen goed samenwerken. Het is zeker niet alleen 'iets van HR'. Er moet immers niet alleen werving en selectie plaatsvinden, onder meer met speciale mediacampagnes waarin communicatie een grote rol speelt (zie verder onder Organisatie & HR). Er is een instroomplanning nodig voor opleiding en een goed programma om mensen in te werken (een taak waarbij de academy onmisbaar is). Zijn er voldoende werkplekken en flexwerkvoorzieningen? En zijn overal de passende apparatuur en applicaties beschikbaar om het werk goed te kunnen doen? Ook moeten de achterliggende ICT-systemen en overige procedures op orde zijn om alle werkprocessen adequaat te ondersteunen. Alleen als al deze procesonderdelen op elkaar aansluiten, kunnen we veilig open.

Een speciaal transitiebureau

Omdat de transitie een ingewikkeld proces is, heeft het Prinses Máxima Centrum begin 2017 een tijdelijk transitiebureau ingericht, geleid door twee transitimanagers. Het transitiebureau ondersteunt alle afdelingen bij het formuleren van hun benodigde eisen en voorzieningen. Ook geeft het bureau aan wanneer iedereen wat, hoe, wanneer en aan wie moet opleveren. De afdelingen blijven verantwoordelijk voor de input en output. Het transitiebureau faciliteert, coördineert en plant de totale aanpak en de noodzakelijke oplossingen en besluiten.

In het derde kwartaal van 2017 is op initiatief van het transitiebureau een tussentijdse audit gedaan. Met externe ondersteuning is in enkele weken een opleveringenmatrix ontwikkeld en zijn hiaten in het totale proces vastgesteld. De audit heeft geleid tot aanbevelingen voor aanpassingen in het transitieproces. Dat heeft onder meer geleid tot versnellingen op grote dossiers zoals de apotheek, werving van personeel, de zorgplanning en de ICT-ondersteuning. Voor extra ondersteuning zijn vervolgens gespecialiseerde bureaus ingezet. Hun support is onder meer gericht op het inlopen op bepaalde achterlopende taakstellingen en het wegwerken van vertraagde opleveringen.

Schematische weergave van de transitiewerkstromen.

Elf werkstromen

Het transitiebureau heeft een model ontwikkeld om alle betrokkenen goed te laten samenwerken, de snelheid van het transitieproces te verhogen en tegelijk betere mogelijkheden te hebben om bij te sturen als dat nodig is. In dat model zijn aanvankelijk tien zogeheten werkstromen onderscheiden (zie schema), die elk een werkstroomleider hebben die verantwoordelijk is voor een duidelijk omschreven werkpakket. Als elfde werkstroom is nog 'Validatie en

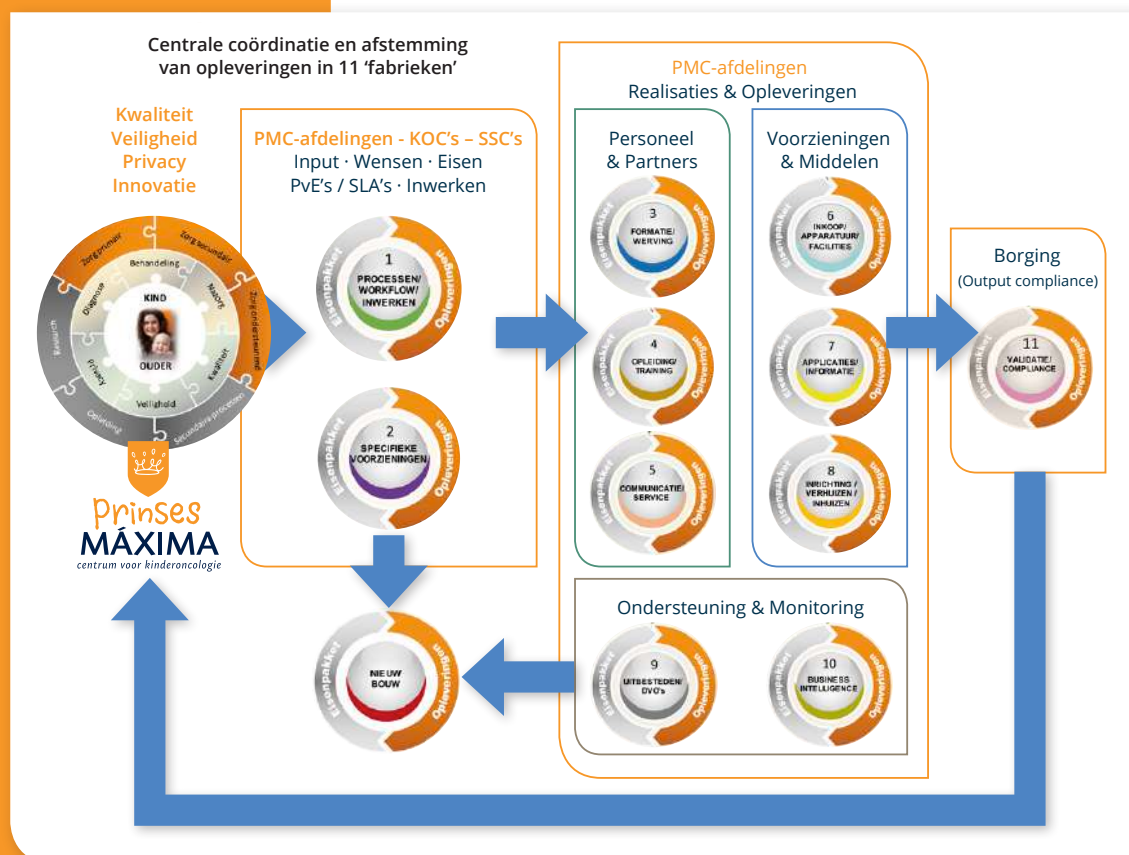
compliance' toegevoegd: voldoen we straks aan alle vereisten van wet- en regelgeving en aan de geldende certificeringen?

In de wandeling heten de werkstromen 'de fabrieken', waar in hoog tempo de noodzakelijke 'productie' wordt gedraaid. Neem bijvoorbeeld de werkstroom 'Formatie en werving'. Het Prinses Máxima Centrum gaat in korte tijd van zo'n 250 naar uiteindelijk ongeveer 900 medewerkers. Veel van deze mensen moeten op een arbeidsmarkt worden gevonden waar een grote schaarste heerst. In het verlengde hiervan zit de werkstroom 'Opleiding en training': de honderden nieuwe medewerkers moeten in korte tijd worden ingewerkt en getraind, zodat ze ook kunnen doen wat we als Prinses Máxima Centrum willen dat ze kunnen doen.

Voortdurende monitoring, snel reageren

Om de snelheid erin te houden en ervoor te zorgen dat de onderlinge afhankelijkheden voor iedereen goed in beeld blijven, werkt het transitiebureau met een wekelijkse mijlpalenplanning met een stoplichtsysteem (rood-oranje-groen). Statusdashboards monitoren de voortgang van alle werkstromen: zitten we op koers bij het realiseren van de verschillende werkpakketten? Als een werkstroom een van de mijlpalen bijna heeft bereikt, geven alle werkstroomleiders gezamenlijk hun akkoord via wekelijkse zogeheten *voting mails*. Zo heeft iedereen steeds de klokken gelijk staan en blijft de onderlinge verwevenheid van de verschillende werkstromen optimaal gegarandeerd.

Door de instelling van het transitiebureau is de transitie onder controle gebracht. Maar de uitdagingen blijven onverminderd groot. De activiteiten staan tot aan de opening onder hoge druk en het risico op tegenvallers is nog steeds aanwezig. Maar de in 2017 getroffen voorzieningen stellen ons in staat in die gevallen snel te kunnen handelen.

Nieuwbouw

2017 is een spannend en zeer intensief jaar geweest voor de nieuwbouw. In het voorjaar van 2017 is de ruwbouwfase afgerond, dat wil zeggen dat het casco van het gebouw wind- en waterdicht is gemaakt. Gedurende deze eerste maanden van het jaar veranderende ook het gevelbeeld, doordat de gevelafwerking verdieping voor verdieping zichtbaar werd. De gevel vormt vanuit verschillende invalshoeken een uniek beeld, doordat de gevelafwerking uit verschillende kleuren bestaat.

Aan het einde van het tweede kwartaal van 2017 zijn afspraken gemaakt over de definitieve bouwtechnische overdracht door bouwconsortium Pro Liberis en de werkzaamheden die hiervoor nog moesten worden verricht. De overdracht heeft plaatsgevonden op 5 april 2018. Om voorafgaand aan deze overdracht te kunnen starten met de inrichting, hebben vanaf het derde kwartaal vooropnamen per deelgebied plaatsgevonden. Een voorbeeld van een deelgebied zijn ICT-ruimten, waarin het Prinses Máxima

Centrum de apparatuur plaatst ten behoeve van het netwerk.

Om in te spelen op de laatste ontwikkelingen op het gebied van research (specifieke voorzieningen voor de onderzoeksgroepen), medicatie, radiologie en het voedingsconcept, zijn noodzakelijke wijzigingen tijdens de uitvoering van de nieuwbouw doorgevoerd. Deze

Links de hoofdingang met daarboven de zorglagen. Rechts is op de begane grond een deel van het restaurant te zien. Boven het restaurant liggen de ouder-kindkamers met bijbehorende balkons.

De brug tussen de nieuwbouw en het WKZ, met een lengte van 160 meter, is op een logistiek lastige locatie gerealiseerd. De brug overkruist een busbaan en de trambaan van de toekomstige Uithoflijn.

wijzigingen zetten de planning sterk onder druk en waar nodig zijn beheersmaatregelen getroffen om het centrum vanaf 18 mei 2018 te laten functioneren.

Eind december 2017 is tussen de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum en het WKZ een kleurrijke brugverbinding aangelegd. De brug wordt gebruikt om patiënten van het ene naar het andere gebouw over te brengen. Na de ingebruikname van het nieuwe gebouw blijft het Prinses Máxima Centrum gebruik maken van de faciliteiten van het UMC Utrecht op het gebied van radiotherapie, kinder-ok's en intensive care. Met het oog hierop worden binnen het UMC Utrecht nieuwe kinder-ok's en ruimten voor intensive care gebouwd.

Concluderend: de realisatie van de nieuwbouw geschiedt conform planning en binnen budget. Maar het proces blijft spannend tot op het laatste moment van inhuizen.

Organisatie & HR in 2017

Ook in 2017 zette de forse groei van het aantal medewerkers van het Prinses Máxima Centrum door, in lijn met de bestaande meerjarenplanning. Het aantal medewerkers in loondienst steeg van 255 naar 422. Vanaf de ingebruikname van de nieuwbouw in mei 2018, is het laatstgenoemde aantal naar verwachting opgelopen tot ruim 700. Naast het faciliteren van de grote personele groei, zijn majeure stappen gezet in het opbouwen van de organisatie ten behoeve van de volledige concentratie van de kinderoncologische zorg en research. Met name op facilitair en inkoopgebied zijn plannen en beleid omgezet in concrete acties en resultaten voor de tijdige inrichting en het veilige gebruik en beheer van de nieuwbouw.

Informatiebijeenkomst voor belangstellende verpleegkundigen en apothekersassistenten.

HR in 2017

Veel aandacht is uitgegaan naar het uitbouwen van onze wervingskracht. Daarbij konden we gebruik maken van de groeiende bekendheid en positieve uitstraling van het nieuwe Prinses Máxima Centrum. De bestaande administratieve systemen en de werkwijze voor werving, selectie en inwerken van nieuwe medewerkers zijn verder verbeterd en verfijnd. Via de website 'werkenbijprinsesmaximacentrum.nl' zijn alle vacatures voortdurend actueel in beeld en kunnen kandidaten direct overgaan tot het indienen van een goed onderbouwde en gedocumenteerde sollicitatie. Ook is een vrijwilligersbeleid opgesteld en is het aanstellingsbeleid voor medisch specialisten geformuleerd.

Extra werving voor schaarse functies

Voor diverse functies is het aanbod aan goed gekwalificeerd personeel hoog. Dat geldt niet voor een aantal functies in de zorg - met name kind(er)oncologische verpleegkundigen - waar sprake is van krapte op de arbeidsmarkt. Voor die doelgroep is eind 2017 een integraal wervingsplan uitgewerkt (zie verder onder Communicatie, pagina 46). Ook zijn, na voorafgaand advies door de ondernemingsraad, eenmalige extra's in de secundaire arbeidsvoorwaarden voor deze doelgroep aangebracht.

Samen met onze partner UMC Utrecht/WKZ zijn vergelijkbare inspanningen gedaan voor de werving van extra zorgprofessionals voor de kinder-ok's, intensive care en radiologie. Dit om zeker te stellen dat bij de volledige concentratie van de kinderoncologie ook het WKZ voldoende gekwalificeerd personeel heeft om deze gespecialiseerde zorg aan de nieuwe patiënten van het Prinses Máxima Centrum te kunnen verlenen.

De campagne van het Prinses Máxima Centrum is begin november 2017 uitgerold; eind december stond de teller van het aantal daadwerkelijke sollicitaties al boven de tweeduizend. Onze missie en ons merk blijken onderscheidende factoren te zijn in een sector die momenteel wordt gekenmerkt door personele krapte.

Introductie nieuwe medewerkers

Voor de indiensttreding en de introductie van grote groepen nieuwe medewerkers is in 2017 een eendaags programma ontwikkeld onder de titel 'Check-In'. Nieuwe collega's maken op deze dag kennis met de missie en de visie van het Prinses Máxima Centrum en wat dat in de praktijk betekent. Niet alleen collega's van de raad van bestuur, de medezeggenschap, zorg, research, de academy, communicatie en HR schetsen dat beeld, maar ook ouders met hun kind dat onder behandeling is. Maandelijks hebben steeds ruim veertig medewerkers deelgenomen aan dit programma. Zij waardeerden de introductiedag met een gemiddelde van 7,8.

De 'Check-In' maakt deel uit van een doorlopend programma om de betrokkenheid en motivatie van medewerkers hoog te houden. Dat gebeurt met 'Check-Ups' en acties en bijeenkomsten onder de noemer 'Orange, dat ben ik'.

Veilige HR-services voor medewerkers

Eenmaal in dienst hebben medewerkers nu 24/7 toegang tot hun eigen personeelsdossier en kunnen zij op ieder gewenst moment online (zowel via intranet als via een mobiele app) inzage krijgen in bijvoorbeeld hun loonstroken, het tegoed aan vakantiedagen, eventuele ziekmeldingen of declaraties. Daarnaast kunnen medewerkers via de digitale omgeving eventuele wijzigingen in hun persoonlijke gegevens zelf aanbrengen en aanvragen voor verlof of onkostenvergoedingen indienen. De registratie van en de toegang tot alle gegevens worden op reguliere basis getoetst aan de wettelijke eisen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

Facilitair bedrijf in 2017

Het verslagjaar 2017 stond in het teken van de geslaagde opzet en realisatie van een facilitaire organisatie om - binnen efficiënte (financiële) kaders - in de nieuwbouw de verschillende gebruikers en bezoekers een goed en veilig verblijf te kunnen bieden.

Clustering in vier domeinen

De planvorming en de beschrijving van het concept van de organisatie en de bijbehorende beleidsuitgangspunten, hebben in korte tijd geresulteerd in een structuur met vier domeinen: Techniek & Huisvesting, Eten & Drinken, Interne Services en Logistiek. Voor deze domeinen zijn kwartiermakers aangetrokken en er zijn programma's van eisen uitgewerkt voor producten, diensten en systemen. Vervolgens zijn leveranciers geselecteerd, bestellingen geplaatst en is de planning voor het goed getimed aantrekken van het benodigde personeel gemaakt. Belangrijke onderwerpen waarvoor in 2017 alle noodzakelijke voorbereidingen zijn getroffen, zijn het meubilair, de catering, de logistieke dienstverlening, het technisch onderhoud, de beveiliging, de schoonmaak en de verwerking van afval. Een mooi voorbeeld in dit verband is de dienstkleding. Niet minder dan zesduizend kledingstukken zijn besteld om een belangrijk deel van de medewerkers van het Prinses Máxima Centrum goed verzorgd en duidelijk herkenbaar hun werk te laten doen. De kleding is ontworpen door Monique Collignon, de uitvoering is in volledig gerecycled materiaal van petflessen (70%) en Tencel, een duurzaam boomschorspreparaat (30%).

Wet- en regelgeving

Bijzondere aandacht is uitgegaan naar het voldoen aan wet- en regelgeving en het verkrijgen en naleven van de benodigde vergunningen op facilitair gebied, zoals de omgevingsvergunning brandveilig gebruik en de milieuvergunning. Regelgeving heeft ook facilitaire gevolgen. Zo krijgt het Prinses Máxima Centrum geen eigen magazijn in de nieuwbouw zelf. Dat viel niet te rijmen met

het bestemmingsplan van de locatie naast het Utrechts Landschap, waar grote vrachtwagens geen toegang hebben. Bevoorrading van het Prinses Máxima Centrum gaat daarom plaatsvinden vanuit een centraal magazijn in Capelle aan den IJssel. Onze logistiek dienstverlener levert dagelijks met kleine vrachtwagens en bestelbussen bestellingen 'op maat', die vanuit de goedereniging van het Prinses Máxima Centrum direct worden doorgezet naar de betrokken afdelingen.

Inkoop

Om in de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum volledig en verantwoord aan de slag te kunnen, zijn diensten, middelen, apparatuur en meubilair verworven. Nadat de raad van bestuur daartoe in het voorjaar de inkoopstrategie en randvoorwaarden had vastgesteld, is op 15 mei 2017 een gewijzigd inkoopbeleid vastgesteld. Vervolgens heeft een interim-team van ervaren inkopers meer dan honderd in gang gezet. Het grootste deel daarvan is in 2017 afgerond, een aantal trajecten loopt nog door in het eerste halfjaar van 2018. Daarnaast is het raamwerk gemaakt voor het beheren van alle contracten en voor een intern bestelsysteem, gekoppeld aan de financiële administratie.

Eten en drinken in het nieuwe centrum

Het voedingsconcept van het Prinses Máxima Centrum is tot stand gekomen in nauw overleg met patiënten en medewerkers. Het wordt in co-creatie uitgevoerd met de firma Hutten uit Veghel. Zij willen zich niet alleen met de kwaliteit van eten en drinken onderscheiden, maar ook op het gebied van gastvrijheid, vitaliteit en duurzaamheid. Op minimaal zes momenten van de dag bieden gastvrouwen/heren (kleine) gerechten aan door zelf naar de patiënt toe te gaan met een speciale kar. De patiënt kiest ter plekke wat hij of zij wil eten en drinken. Naast alledaagse voeding, zoals een broodje kaas, zijn ook spannende gerechtjes onderdeel van het assortiment op de kar. Denk aan een 'rainbow pizza' met gekleurde groenten of een poffertjeslolly. Hetzelfde assortiment wordt ook in het restaurant aangeboden. Daarnaast kunnen ouders en kinderen de hele dag door 'reguliere' gerechten en maaltijden bestellen uit het restaurant. Deze worden à la carte bereid en binnen een half uur geserveerd op de plek waar het kind/de ouder dat wil. Bovendien kan er samen gekookt worden in de speciale ouderkeuken. In het Prinses Máxima Centrum komen een espressobar, een restaurant en verspreid door het gebouw zijn koffie- en theevoorzieningen. Het aanbod is vers, gezond, duurzaam en voor iedere portemonnee is er voldoende keuze.

Integraal crisismanagement

In het voorjaar van 2017 heeft de eerste integrale crisisoefening plaatsgevonden, gebaseerd op een scenario van verondersteld medisch falen met ernstige consequenties. De oefening is voorafgegaan door trainingen van de leden van het crisisteam en hun plaatsvervangers. De oefening leverde een aantal verbeterpunten op. Deze zijn verwerkt in de jaarlijkse revisie van het integrale crisisplan. Voor het maken van continuïteitsplannen voor de ingebruikname van de nieuwbouw, heeft de raad van bestuur in het najaar van 2017 een strategisch kader vastgesteld.

Personeel: kerngegevens 2017

Groei aantal medewerkers 2016 - 2017

	31 december 2016	31 december 2017
Zorg	136	205
Research	70	132
Academy	3	10
Staf	46	75
Totaal	255 personen	422 personen
In fte	214,24 fte	358,84 fte

Dienstverbanden

31 december 2017	Bepaalde tijd	Onbepaalde tijd	Totaal
Man	46	49	95
Vrouw	181	146	327
Totaal	227	195	422

Aantal leidinggevenden

Man	Vrouw	Totaal
34	23	57

Nationaliteiten

Aantal nationaliteiten	9
------------------------	---

Leeftijdsopbouw

2017	Man	Vrouw
< 25	1	31
25 - 30	12	84
30 - 35	13	30
35 - 40	10	44
40 - 50	18	84
50 - 60	32	45
60 +	9	9
Totaal	95	327

Aantal uren per week

2017	Man	Vrouw
0 - 10	6	8
10 - 20	6	11
20 - 30	3	90
30 - 36	80	216
37 - 40+		2
Totaal	95	327

Ziekteverzuim

2017	Percentage
	3,27 %

In/uit dienst

2017	Man	Vrouw
In dienst	36	160
Uit dienst	7	24

Zwangerschapsverlof

2017	Percentage
	1,09 %

ICT in 2017

De stormachtige ontwikkeling van de ICT in het Prinses Máxima Centrum kan voor 2017 als volgt worden samengevat: 'de basis op orde, met een focus op innovatie'. Eind 2017 staat er een professioneel team dat intensief sturing geeft aan de ICT-agenda van het Prinses Máxima Centrum en zich daarin omringd heeft met vakinhoudelijke, technologische ketenpartners. De sturing is geconcentreerd op zorg, research, innovatie en de nieuwbouw.

Zorg

Zorgregistraties, ordercommunicatie, planning en afspraken zijn belangrijke onderdelen in het elektronisch patiëntendossier (EPD) van een ziekenhuis. Het UMC Utrecht en het Prinses Máxima Centrum hebben een intensieve samenwerking en hun zorgprocessen zijn via het EPD sterk aan elkaar verbonden. Voor de opening in mei 2018 wordt het HiX van het UMC Utrecht, waarvan het HiX van ons centrum deel uitmaakt, doorontwikkeld naar de primaire behoeften

van het Prinses Máxima Centrum. Belangrijk onderdeel daarvan is de inrichting van het administratieve proces. Hierover zal een audit door de accountant plaatsvinden. In 2017 is de optimalisatie van het kinderoncologisch dossier (KON-dossier) verder ter hand genomen. Dit is het deel binnen het EPD dat speciaal is ingericht ten behoeve van de klinische processen binnen het Prinses Máxima Centrum. Zo zijn de spreekuuroverzichten en overzichten voor de kliniek geautomatiseerd, waardoor de

administratieve last voor zorgmedewerkers is gereduceerd.

Daarnaast is de inrichting van het EPD uitgewerkt zoals het toegepast zal worden in de nieuwbouwsituatie. Deze inrichting betreft onder meer de planning (tijd, locatie, klinisch team) en de administratieve afhandeling van verrichtingen. Alle protocollaire kinderoncologische behandelprocessen worden ondergebracht in een aparte applicatie (Practocol), omdat een dergelijke toepassing niet beschikbaar is in het huidige EPD. Practocol heeft zich al langer in Rotterdam bewezen en wordt aangepast aan de specifieke situatie in het Prinses Máxima Centrum.

In 2017 is invulling gegeven aan de organisatie van het domein medische technologie. Het domein wordt nu aangestuurd door een zeer ervaren biomedisch technoloog, ondersteund door twee biomedisch technologen die aan de TU Eindhoven een aanvullende opleiding gaan doen tot qualified medical engineer. Prioriteiten liggen op het inregelen van preventief en correctief onderhoud, het borgen van het 'Convenant Veilige Toepassing van Medische Technologie in de medisch specialistische zorg' en het afstemmen van een optimale samenwerking met het Cluster Medische Technologie & Klinische Fysica Medische Technologie van UMC Utrecht.

Het *security- en privacy awareness*-programma is gecontinueerd om maximaal effect te verkrijgen uit alle geïmplementeerde technologische randvoorwaarden. Twee medewerkers zijn opgeleid tot *data protection officer* (DPO). Om te voldoen aan wet- en regelgeving is een ISMS-traject (Informatie Security Management Systeem) gestart, dat in 2018 naar verwachting zal leiden tot een formele NEN7510-certificering rond informatieveiligheid. Daarmee zal het Prinses Máxima Centrum ook voldoen aan nieuwe Europese regelgeving: de zogeheten Algemene verordening gegevens-

bescherming (AVG), in het Engels de General Data Protection Regulation (GDPR) genoemd. De rol van *security officer* is formeel belegd binnen het organisatieonderdeel ICT van het Prinses Máxima Centrum.

Research

In nauwe samenwerking met research is een architectuurontwerp vastgesteld om te komen tot een geïntegreerd dataplatform. Dit dataplatform beschrijft de verschillende databronnen voor de research en de onderlinge samenhang die tot integratie moet leiden. Op basis van dit ontwerp is een inhoudelijke uitvraag gedaan en is de firma The Hyve geselecteerd voor de realisatie van het geïntegreerde dataplatform. Met de bouw daarvan is in 2017 begonnen. Het wordt in 2018 opgeleverd.

Innovatie

In 2017 is gestart met realisatie van een Innovatielab, tijdelijk gehuisvest in Almere. Doel van dit Innovatielab is om ruimte te geven aan de ontwikkeling van werkbare oplossingen die bijdragen aan de doelstellingen van het Prinses Máxima Centrum. Een van de projecten betreft de Roadmap/MijnMaximaPlan. Dat is een applicatie die ouders en kinderen meer inzicht moet geven in (toekomstige) behandelplannen, met een uitleg die is toegesneden op de specifieke situatie, omstandigheden en informatiebehoefte. Door deelname aan een landelijke *hackathon* (de Dutch Hacking Health, 19-21 mei 2017) is een forse versnelling opgetreden in de realisatie van deze applicatie. Deelname aan een andere *hackathon* (Beyond Banking, 9-11 juni 2017) heeft, naast inzicht in het gebruik van big data in fundamentele research, ook een forse donatie *in-kind* opgeleverd.

In het interne beleidsdocument Innovatie is uitgewerkt welke innovatievragen het Prinses Máxima Centrum de komende jaren wil beantwoorden. Na een innovatiereis naar Estland en Finland met de raad van bestuur, leden van het managementteam en ketenpartners (24-27 september 2017), heeft een aanscherping van het beleid plaatsgevonden. Een aantal projecten verkeert inmiddels ook al concreet in een opstartfase. Ondertussen werken we aan het noodzakelijke financiële fundament. Eind 2017 werd bekend dat een forse subsidie is toegekend aan het zogeheten VIPP-project. Dit project moet onder meer voorzien in een beveiligd patiëntplatform en een digitaal medicatieoverzicht voor patiënten.

Nieuwbouw

Begin 2017 is een groot ICT-programma voor de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum gestart. Dat programma draagt de naam KickIT en omvat het totale programma- en projectmanagement voor het realiseren van een IT-netwerk (vast en draadloos), het communicatieplatform (VOS/MOS, telefonie, bewaking), de digitale werkplek (voor zorg, research en kantooromgeving) en de inrichting van de regie voor ICT-dienstverlening en beheer na de oplevering. Het KickIT-programma wordt uitgevoerd door de firma Strict. Het is een grote uitdaging geweest om KickIT te realiseren in een omgeving die nog middenin een bouwtraject zit. Het programma loopt nog door tot aan de opening van het Prinses Máxima Centrum in mei 2018.

Eind 2017 zijn het vaste en draadloze netwerk werkend opgeleverd door onze ketenpartner Vosko/Cisco. Met ketenpartner KPN is een voor de zorg uniek werkplekconcept op basis van cloudtechnologie uitgewerkt. Met locatiepartner UMC Utrecht is intensief gesproken over het veilig kunnen koppelen van de onderlinge netwerken om zorg maximaal te kunnen faciliteren. Over deze zeer complexe materie hebben we een goede overeenstemming bereikt.

Communicatie in 2017

In 2017 zijn grote stappen gezet op weg naar de ingebruikname van het Prinses Máxima Centrum op 18 mei en de officiële opening op 5 juni 2018. De organisatie is verder gegroeid en het aantal medewerkers is fors uitgebreid. Interne communicatie heeft daarom veel aandacht gekregen in het voorbije jaar. Daarnaast heeft ook veelvuldig contact plaatsgevonden met onder andere zorgverzekeraars, toezichthoudende instanties, samenwerkingspartners, leveranciers, fondsenverstrekkers en andere stakeholders. Zo konden we de missie, het doel en de betekenis van het Prinses Máxima Centrum onder de aandacht brengen bij onze stakeholders, maar ook bij het algemeen publiek. Het genereren van media-aandacht door middel van pers en publiciteit speelde hierbij eveneens een belangrijke rol.

Transitiecommunicatie

Vanaf de tweede helft van 2017 heeft communicatie een nadrukkelijker rol gekregen in het transitieproces op weg naar de ingebruikname van de nieuwbouw. Daarbij ging het deels om externe communicatie, waarbij we via een dashboard de verschillende doelgroepen in beeld hielden. Zo konden we de juiste mensen gefaseerd vertellen wat er allemaal zou gaan gebeuren. Ook is veel ingezet op interne communicatie, om alle medewerkers bij de les te houden. Daarvoor is onder de campagnenaam Samen Verder een (tijdelijke) gelijknamige interne nieuwsbrief gelanceerd, gecombineerd met Nieuwsflitsen. Zo kunnen we alle medewerkers (twee)wekelijks informeren over belangrijke ontwikkelingen én dingen die leuk zijn om te weten. Binnen het transitieproces is communicatie een van de zogeheten werkstromen, die werkt in opdracht van alle andere werkstromen (zie verder onder 'De transitie naar de opening' op pagina 37).

Het benefietgaladiner kreeg veel aandacht van de landelijke pers, mede door de aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Máxima.

Persmomentje bij de presentatie van Dafne Likes, het kookboek van Dafne Schippers,

Pers en publiciteit

In 2017 stond het Prinses Máxima Centrum regelmatig in de publieke en publicitaire belangstelling. In een aantal gevallen betrof dit publiciteit rondom het bereiken van mijlpalen, maar vaak ging het ook om minder direct in het oog springende zaken. Bijvoorbeeld leuke, ontspannende activiteiten voor de kinderen in het Prinses Máxima Centrum of bijzondere inzamelingsacties van particulieren. Ook berichtten we over samenwerkingen met het bedrijfsleven voor aanvullende financiering voor onder andere research en de inrichting van de nieuwbouw. En voor de verbetering van de kwaliteit van leven voor kind en ouders tijdens behandeling en verblijf in het Prinses Máxima Centrum.

Oratie Rob Pieters

Veel persaandacht kreeg in mei 2017 de benoeming van Rob Pieters tot hoogleraar kinderoncologie aan de Universiteit Utrecht. In zijn oratie 'Over lef en leven' benadrukte Pieters, lid van de raad van bestuur van het Prinses Máxima Centrum, het belang dat de beste researchers nauw samenwerken met de beste zorgprofessionals én dat ze daarbij lef tonen. Die factoren zorgden de afgelopen decennia ook voor een stijging van het overlevingspercentage onder kinderen met leukemie van 4% naar 86%, aldus Pieters. Dit sterkt volgens hem ook de overtuiging dat we binnen het Prinses Máxima Centrum onze missie kunnen waarmaken: ieder kind met kanker genezen, met optimale kwaliteit van leven.

Wervingscampagne 'Ga je mee?'

In november 2017 ging de landelijke campagne 'Ga je mee?' van start, bedoeld om verpleegkundigen en apothekersassistenten te werven. Met spotjes op Radio 538 en een abri-campagne in geheel Nederland, ondersteund met online reclame en communicatie via sociale media, werd het vizier gericht op zorgprofessionals die in 2018 met ons mee willen om onze missie te helpen uitvoeren. De campagne heeft haar vruchten afgeworpen, maar er is nog altijd behoefte aan nieuwe medewerkers. De campagne wordt dan ook vervolgd.

Voortgang nieuwbouw

De voortgang van de nieuwbouw is ook vanuit communicatie nauwlettend gevolgd. Hoogtepunten in het proces zijn ook gebruikt als aanknopingspunten voor communicatie. Zo was de oplevering van de kleurrijke verbindingsbrug tussen het WKZ en de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum een aanleiding om te benadrukken dat de brugverbinding symbool staat voor de huidige en toekomstige samenwerking tussen het UMC Utrecht/WKZ en het Prinses Máxima Centrum.

Documentaire 'Pilotenmasker'

De documentaire 'Pilotenmasker', die met onze medewerking gedraaid is in het Prinses Máxima Centrum, maakte op veel mensen een diepe indruk. De film is vertoond op tv en tijdens het documentairefestival IDFA. De documentaire haalde de landelijke media, onder andere De Wereld Draait Door. In de film worden acht kinderen in het huidige Prinses Máxima Centrum gevolgd. Dat gebeurt vanuit het perspectief van het kind. Een commentaarstem of andere vorm van uitleg ontbreekt en de film bevat aangrijpende beelden. Daardoor wordt de impact van

wat het betekent als een kind kanker heeft op een heel directe manier voelbaar. Voorafgaand aan de vertoning tijdens IDFA, kregen alle medewerkers en enkele relaties van het Prinses Máxima Centrum de gelegenheid een preview van de film te zien.

Benefietgaladiner

Hoogtepunt in 2017 was het benefietgaladiner in het Amsterdamse Concertgebouw, dat op 5 september werd gehouden in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Máxima. Tijdens het gala ging het om twee doelen. Op de eerste plaats de unieke ouder-kindkamers in het Prinses Máxima Centrum, waardoor ouders 24/7 bij hun zieke kind kunnen zijn in een eigen woon- en leefruimte. Het tweede doel was de intra-operatieve MRI voor de behandeling van kinderen met een hersentumor. Met behulp van deze MRI-scanner kan nauwkeuriger geopereerd worden en dat draagt bij aan een betere kwaliteit van leven van patiënten. Tijdens het galadiner traden diverse Nederlandse artiesten op, zoals het pianoduo Arthur en Lucas Jussen en Ali B. Robert ten Brink was de presentator. De totale opbrengst van het gala bedroeg € 2,7 miljoen.

Armin van Buuren bezocht in de zomer van 2017 als ambassadeur van Stichting Muziekids het Prinses Máxima Centrum.

Dafne Schippers, ambassadeur van het Prinses Máxima Centrum, ondersteunt ons beweegprogramma en was te gast op Wereld Kinderkanker Dag in 2017.

Sociale media

Naast free publicity hebben we ook onze eigen website en sociale media ingezet om te communiceren over het Prinses Máxima Centrum en zijn activiteiten. Met name Facebook is vaak gebruikt om zogenaemde nice-to-know-informatie te verspreiden. Dat dit gewaardeerd wordt, blijkt uit de groei van het aantal volgers. In december 2017 konden we onze tienduizendste volger op Facebook begroeten, een zeer groot aantal in vergelijking met andere medische centra. De laagdrempelige, toegankelijke berichten op Facebook dragen bij aan het heersende positieve beeld over het Prinses Máxima Centrum bij een breed publiek.

Werkbezoeken

Ook in 2017 hebben we weer veel organisaties en stakeholders ontvangen voor een werkbezoek: regionale en landelijke politici, gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, zorgverzekeraars, banken en demissionair minister Schippers, om een aantal gasten te noemen. Communicatie was betrokken bij deze werkbezoeken, die belangrijk zijn om steun en een groter maatschappelijk draagvlak te creëren voor het Prinses Máxima Centrum. In mei 2017 werden we opnieuw vereerd met een bezoek van Hare Majesteit Koningin Máxima, ditmaal aan onze researchafdeling in het Hubrecht Instituut. Eerder al - in 2015 - bezocht de koningin onze zorgafdeling in het WKZ. Ook internationaal staat het Prinses Máxima Centrum steeds meer op de kaart. Zo ontvingen we een aantal grote internationale gezelschappen. In alle gevallen reageren bezoekers zeer positief op ons centrum en op onze aanpak om zorg te centraliseren en te combineren met research.

Activiteiten voor kinderen

Met trots kijken we terug op het bezoek van Dafne Schippers, wereldkampioen op de 200 meter sprint en ambassadeur van het Prinses Máxima Centrum. Zij maakte niet alleen de kinderen blij, ze ondersteunt tevens ons beweegprogramma. Haar bezoek was gekoppeld aan Wereld Kinderkanker Dag op 15 februari 2017. In

het voorjaar zorgden de spelers van het Nederlandse voetbalelftal voor een onvergetelijk moment voor de kinderen. De mannen van Oranje leveren een bijdrage om de Sporttuin van het Prinses Máxima Centrum mogelijk te maken. De wereldberoemde dj Armin van Buuren was een andere graag geziene gast, die in de zomer van 2017 als ambassadeur van Stichting Muziekids het Prinses Máxima Centrum bezocht. Claudia de Breij gaf in september 2017 een mini-concert voor de kinderen.

Fondsenwerving in 2017

Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum

Een belangrijk deel van de fondsenwerving wordt gerealiseerd door Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum. Deze stichting, opgericht op 14 december 2012, heeft als doel om de missie van het Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie mede mogelijk te maken. Meer informatie over de activiteiten is te vinden in het jaarverslag van Stichting Steun.

Stichting World Child Cancer The Netherlands

Outreach Kinderoncologie (zie eerder onder Academy, pagina 35) is gericht op kennisoverdracht aan zorgprofessionals die werken in 'arme landen'. Om Outreach Kinderoncologie te financieren, is in 2017 de Stichting World Child Cancer The Netherlands opgericht, een zeer belangrijke stap in het realiseren van een succesvol outreach-programma. Het betreft hier geen fondswerving voor Prinses Máxima Centrum B.V., maar voor zorg in andere landen ('giving back').

Financieel beleid

Algemene financiële ontwikkelingen

Zoals eerder aangegeven vinden de activiteiten van het Prinses Máxima Centrum geheel plaats in onze deelneming Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. Ook de gegevens in dit hoofdstuk hebben daarom betrekking op de activiteiten en transacties binnen de B.V., tenzij anders vermeld. Het financieel beleid van het Prinses Máxima Centrum heeft de instemming van het coöperatiebestuur.

Het jaar 2017 heeft in financiële zin in het teken gestaan van de opbouw en doorontwikkeling van de projectorganisatie naar een taakvolwassen organisatie die past bij de omvang en complexiteit van het centrum dat in mei 2018 open gaat. Ontwikkeling van financiële instrumenten om groei en transitie goed te kunnen monitoren, hebben hierin een belangrijke plek gehad. Het jaar 2017 wordt afgesloten met een totaal resultaat van € 1,1 miljoen, waar in de begroting was gerekend met een resultaat van € 0,2 miljoen.

Hoofdpijnen financieel beleid

Qua financieel beleid is 2017 een overgangsjaar. De plannen tot en met 2017 zijn geënt geweest op de originele businesscase van 2012 en het financieel model dat eind 2016 voor het laatst is herijkt. Voor de boekjaren na 2017 geldt dat deze niet meer gebaseerd zijn op modellen, maar op de organisatie die er werkelijk komt te staan. De afspraken vanuit het verleden zijn opnieuw getoetst, risico's in kaart gebracht, scenario's geschetst en er heeft besluitvorming plaatsgevonden. Dit proces is vastgelegd in een uitgebreide uitgangspuntennotitie die heeft gediend als grondslag voor de begroting van 2018 en verder.

In 2016 zijn het financieel meerjarenbeleid en rentedekkingsplan geautoriseerd door BNG Bank en Rabobank. In 2017 zijn de

afspraken over een gewijzigde kredietovereenkomst gefinaliseerd en zijn afspraken afgerond over verruiming van de werkkapitaalfaciliteit tot € 20 miljoen.

Met UMC Utrecht zijn afspraken gemaakt over de dienstverleningsovereenkomsten voor de komende jaren. De meeste overeenkomsten hebben een looptijd van vier jaar en voor beeldvormende technieken zelfs voor een periode van tien jaar. In september 2017 zijn de overeenkomsten vastgesteld in het bestuurlijk overleg. In het eerste kwartaal van 2018 worden de details van de overeenkomsten afgerond.

In 2017 is de discussie met de NZa gestart en is de werkwijze bekrachtigd over het proces en de betrokkenen om te komen tot herijkte tarieven voor de kinderoncologische zorg in 2020. Met vertegenwoordigers van zowel NZa, zorgverzekeraars als het Prinses Máxima Centrum zal vanaf het tweede halfjaar van 2018 samengewerkt worden aan de totstandkoming van een duurzame structuur voor de kostprijzen richting de toekomst.

Voor de periode 2017-2019 ontvangt het Prinses Máxima Centrum een projectsubsidie van het ministerie van VWS inzake de opstart van de researchfunctie van het centrum. Gedurende 2017 zijn gesprekken gevoerd met het ministerie en de NZa om te verkennen in hoeverre in de toekomst sprake kan zijn van een permanente vorm van beschikbaarheidsbijdragen om de researchorganisatie binnen ons centrum verder vorm en inhoud te geven. Onderzocht wordt dit via beschikbaarheidsbijdragen te realiseren, dan wel via de herijking van de tarieven van de kinderoncologie in het geval van zorggerelateerde researchactiviteiten.

In 2018 komen de activiteiten van SKION over naar het Prinses Máxima Centrum. Het SKION zal naar verwachting in 2018 en 2019 wel in de huidige vorm verder gaan, maar dan in het gebouw van het Prinses Máxima Centrum. In de herijking van de tarieven voor de

kinderoncologie worden ook de activiteiten van SKION meegenomen, waarna sprake kan zijn van verdere integratie van SKION in het Prinses Máxima Centrum. Hiermee ligt een degelijk financieel fundament voor het Prinses Máxima Centrum voor de toekomst.

Zowel opbrengsten als kosten worden toegerekend aan het relevante segment waartoe zij behoren (zie verder de jaarrekening 2017), zodat het Prinses Máxima Centrum in de interne en externe verantwoording voldoet aan wettelijke en aanvullend overeengekomen vereisten (bijvoorbeeld de openboekverantwoording richting de zorgverzekeraars en de verantwoording aan subsidiegevers).

Sturing en beheersing

De financiële sturing vindt plaats aan de hand van een door het Prinses Máxima Centrum ontwikkeld maandelijks productiedashboard en aan de hand van de financiële maandrapportage voorzien van resultaat per segment, inclusief balans en kasstroomgegevens. Eind 2017 is een traject gestart om via een business intelligence-toepassing te komen tot een geautomatiseerde wijze van informatievoorziening, die nog voor de opening van de nieuwbouw operationeel zal zijn. In het vierde kwartaal van 2017 heeft implementatie van een ERP plaatsgevonden. Dit nieuwe systeem is per 1 januari 2018 live gegaan. Hiermee is financieel-administratief een volgende stap gezet richting een volwassen organisatie.

Risico's en onzekerheden

Per kwartaal wordt de raad van bestuur geïnformeerd over de belangrijkste risico's voor de organisatie en de mate van beheersing daarvan. In 2017 is deze methodiek verder doorontwikkeld. De tien belangrijkste risico's worden in de rapportage uitgelicht en er wordt uitgebreid toegelicht in hoeverre we de risico's beheersen. Hieronder beschrijven we de belangrijkste risico's per 31 december 2017, en de maatregelen die zijn genomen om ze te verminderen.

Toelichting op de risico's

• Niet tijdige realisatie van de transitie en inhuizing

Het risico is nog steeds aanwezig, maar de kans dat dit probleem optreedt is ten opzichte van 2016 sterk afgenomen. Hoewel de oplevering van de nieuwbouw (5 april 2018) later plaatsvindt dan gepland (31 december 2017) zijn voldoende maatregelen getroffen om de inhuizing tijdig te laten plaatsvinden. Voor de transitie is in 2017 een organisatiebreed programma opgetuigd wat in elf zogeheten werkstromen de transitie begeleidt (zie onder 'De transitie naar de opening', pagina 37). Hiermee is inzichtelijk welke werkzaamheden vóór het moment van transitie gereed moeten zijn en welke sturing noodzakelijk is om de gewenste voortgang te boeken.

• Niet tijdige realisatie van een zelfstandige apotheek

In 2017 is duidelijk geworden dat de apotheek van het UMC Utrecht niet in staat is het Prinses Máxima Centrum te bedienen, noch qua capaciteit, noch wat betreft de voorgenenen werkwijze. Verschillende alternatieven zijn beoordeeld. Uiteindelijk heeft het Prinses Máxima Centrum besloten in de nieuwbouw zelf een apotheek te bouwen, zodat de gekozen kwalitatieve werkwijze kan worden gevolgd en sprake is van voldoende capaciteit voor het nieuwe centrum. Tevens heeft een externe onafhankelijke partij de gemaakte keuze ten aanzien van kwaliteit en kosten op lange termijn gevalideerd.

• Onvoldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar (kwaliteit, capaciteit, inwerken)

Eind 2017 ligt er een grote uitdaging om vóór de opening zorg te dragen voor voldoende gekwalificeerd personeel. Specifiek voor de functies verpleegkundigen en apothekersassistenten is sprake van een uitdagende taakstelling. Voor de wervingsopdracht is een tijdelijk projectteam opgebouwd dat zich volledig kan richten op de taakstelling voor de werving.

• Cultuur

In de nieuwe organisatie komen medewerkers vanuit veel verschillende

achtergronden samen te werken in één nieuw centrum. Samenwerken vergt ook samen ontwikkelen van een werkwijze passend bij de kernwaarden waar het Prinses Máxima Centrum voor staat. Met de 'Check-In' voor nieuwe medewerkers (zie verder onder Organisatie & HR, pagina 40) is een eerste stap gezet om iedereen hierin een goede start te gunnen. Voor de verdere doorvertaling vanuit het programma van deze dag worden begin 2018 nog verdere stappen uitgewerkt.

- **Medisch falen, klachten, bevindingen inspectie met negatieve uitingen**

Voor elk research- en medisch centrum bestaat het risico op medisch falen en klachten, resulterend in negatieve uitingen in de media. Dit risico bestaat dus ook voor het Prinses Máxima Centrum. Om te voorkomen dat een dergelijk incident zich voordoet, worden protocollen ontwikkeld, processen in kaart gebracht en beheersmaatregelen getroffen. Daarnaast is een communicatie- en escalatieprotocol in ontwikkeling, zodat helder is welke stappen op welk moment gezet moeten worden indien zich onverhoopt een incident voordoet.

- **Uitval en verloop van medewerkers ná de opening**

Alle ogen zijn logischerwijs gericht op de opening van het nieuwe centrum in mei 2018. Zo ook wat de werving van personeel betreft. Het is echter van groot belang medewerkers aan de organisatie te binden, zodat ook ná opening voldoende personeel beschikbaar is om de werkzaamheden op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren.

- **Geen adequate 'op maat' vergoedingsregelingen (anti-GD2 immunotherapie, recidieven, transitie, overstappers)**

Het ontbreken van adequate en 'op maat' vergoedingsregelingen onder meer voor anti-GD2 immunotherapie, recidieven, de transitie en de overstappers vanuit de umc's betreffen het grootste financiële risico voor het Prinses Máxima Centrum eind 2017. Hoewel voor de drie genoemde onderwerpen al veel tijd en energie is gestoken om tot passende afspraken met de verschillende stakeholders te komen, is hiervoor eind 2017 en verder nog geen oplossing gevonden. Met name

de afrekening van de overstappers moet voor de opening in mei 2018 zijn opgelost. Dit thema heeft dus onverminderd de aandacht.

- **Onvoldoende fondsenwerving**

Naast de activiteiten en behandelingen die kunnen worden gefinancierd vanuit de opbrengsten kinderoncologische producten, wil het Prinses Máxima Centrum vanuit zijn strategische doelstellingen meer activiteiten ontwikkelen die gericht zijn op bijvoorbeeld de kwaliteit van leven van de patiënten. Hiervoor moeten voldoende aanvullende fondsen worden geworven, anders komen de doelstellingen op dit vlak onder druk te staan.

- **Onvoldoende structurele fondsen voor research**

Het Prinses Máxima Centrum combineert op een unieke wijze zorg en research in één centrum. Voor de research is een structurele basisfinanciering noodzakelijk. Thans ontvangt het Prinses Máxima Centrum hiervoor jaarlijks een core funding-bijdrage van KiKa. Vanuit het ministerie van VWS is een projectsubsidie voor de periode 2017-2019 beschikbaar gekomen. Wil het Prinses Máxima Centrum zijn ambities in de toekomst waar kunnen maken, is aanvullende financiering noodzakelijk. Daarvoor lopen op dit moment verschillende activiteiten.

- **Datalekken bij gegevensverwerking en privacyschending**

Het Prinses Máxima Centrum heeft de beschikking over veel gegevens en data van patiënten, zowel vanuit de zorg als vanuit wetenschappelijk onderzoek. Deze gegevens moeten mede op grond van vigerende privacywetgeving adequaat worden beheerd om datalekken te voorkomen. Eind 2017 ligt hiervoor de verantwoordelijkheid grotendeels bij het UMC Utrecht, gezien het feit dat wij gebruik maken van hun digitale infrastructuur. In de nieuwbouw heeft het Prinses Máxima Centrum een eigen netwerk. Hiervoor worden maatregelen opgesteld en geïmplementeerd om aan de vereisten op dit vlak te kunnen voldoen; onder meer wordt aan UMC Utrecht een zogenoemde ISAE3402-verklaring gevraagd.

Financiële instrumenten

De definitie van financiële instrumenten omvat handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In 2016 is een dekkingsplan opgesteld voor het beleid rondom het beheersen van het renterisico, in 2017 heeft actualisatie van dit plan plaatsgevonden. De raad van bestuur ziet erop toe dat voor het Prinses Máxima Centrum steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Ook zorgt de raad van bestuur ervoor dat voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om binnen de gestelde leningconvenanten te blijven.

Meer informatie over de financiële instrumenten, het risicobeheer en afdekkingsbeleid van het Prinses Máxima Centrum - en de daarmee samenhangende prijs-, krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico's - is te vinden in de jaarrekening 2017 (zie pagina 57 en verder).

Gang van zaken in het boekjaar

Resultaat-eenheden	Opbrengsten in € miljoen	Kosten in € miljoen	Resultaat 2017 in € miljoen	Resultaat 2016 in € miljoen
Zorg	39,6	43,5	-/- 3,9	-/- 0,3
Research	16,7	11,7	5,0	4,9
Academy	2,6	2,8	-/- 0,2	-/- 0,2
Totaal Exploitatie	58,9	58,0	0,9	4,4
Nieuwbouw	0,4	0,2	0,2	3,5
Totaal	59,3	58,2	1,1	7,9

Resultaten

Het overall resultaat 2017 is opgebouwd uit het exploitatieresultaat van de zorg (-/- € 3,9 miljoen, de academy (-/- € 0,2 miljoen), de research (€ 5,0 miljoen) en het resultaat nieuwbouw (€ 0,2 miljoen). Per saldo gaat het om een resultaat van € 1,1 miljoen. De resultaten zijn hiernaast samengevat.

Het resultaat over 2017 was begroot op € 0,2 miljoen positief. De realisatie over 2017 is dus € 0,9 miljoen hoger uitgekapt. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door nog niet bestede en gereserveerde opbrengsten ten behoeve van research. Voor 2017 was ongeveer € 4,5 miljoen begroot aan kosten voor de transitie richting de nieuwbouw. Hiervan is in 2017 circa € 3,0 miljoen besteed. Indien we met deze effecten rekening houden, is de conclusie gerechtvaardigd dat de begroting gerealiseerd is. De resultaten zijn ook in lijn met de businesscase.

Zorg

De opbrengsten binnen het segment zorg kennen in 2017 een verdere groei ten opzichte van 2016. Deze groei is conform verwachting. Ook de kostenontwikkeling is conform verwachting en is daarom ook hoger dan 2016. Het resultaat is weliswaar negatief, onder meer door het niet kunnen declareren van recidieven en herijking van de waardering van het onderhanden werk. Dat het resultaat negatief is, wordt veroorzaakt doordat de organisatie nog in opbouw is. Daardoor moeten relatief meer kosten gemaakt worden dan er op dit moment aan opbrengsten tegenover staan.

Research

In 2017 is de succesvolle start van de research doorgetrokken met uitbreiding van de researchgroepen. De researchopbrengsten bestonden in 2017 vooral uit een core funding-bijdrage van KiKa en een projectsubsidie van het ministerie van VWS. De uitgaven van de researchgroepen konden met deze opbrengsten naar verwachting nog geen gelijke tred houden, waardoor een resultaat van € 5,0 miljoen is gerealiseerd. Dit resultaat wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds research, waardoor het voor de komende jaren beschikbaar is en blijft voor research. Bestemmingen zijn onder meer de dierenfaciliteit en investeringen in researchapparatuur.

Opleidingen en onderwijs

In 2017 zijn de eerste grotere groepen ingestroomd in de opleidingen. De huidige subsidie- en bekostigingsregelingen houden op voorhand geen rekening met de opbouw en het specifieke karakter van de scholingsbehoefte van het Prinses Máxima Centrum. Hierdoor is het resultaat van dit segment ook nog negatief. Dit is in lijn met de verwachting en ook met het resultaat van 2016.

Met subsidiegevers, erkenningsinstanties en opleidingsinstituten heeft afgelopen jaar intensief overleg plaatsgevonden. Dit heeft ertoe geleid dat alle diverse benodigde accreditaties verstrekt zijn, zodat de dekking van de kosten van opleiding gewaarborgd is voor de komende jaren.

Financiële positie

De financiële positie van de coöperatie per einde boekjaar kan als volgt worden samengevat:

Groepsvermogen	Omvang ultimo 2017	Omvang ultimo 2016
Kapitaal	€ 19	€ 17
Bestemmingsreserves	€ 1.298.549	€ 824.630
Bestemmingsfondsen	€ 59.163.145	€ 54.494.651
Algemene & overige reserves	-/- € 14.508.019	-/- € 10.470.746
Aandeel van derden in het groepsvermogen	€ 1.000	€ 1.000
Totaal groepsvermogen	€ 45.954.694	€ 44.849.552

Per eind 2017 is voor € 14,4 miljoen aan liquide middelen beschikbaar.

De bestemmingsfondsen betreffen ontvangen schenkingen ten behoeve van de nieuwbouw. Het positieve exploitatieresultaat is toegevoegd aan de algemene en overige reserves. De solvabiliteitsratio komt hiermee uit op 29%, waarbij 25% is vereist vanuit de bankconvenanten. Indien rekening gehouden wordt met de achtergestelde leningen, stijgt dit percentage verder door. De cumulatief verkregen schenkingen voldoen tevens aan de bankconvenanten. De EBITDA voldoet niet aan de bankconvenanten. Hiervoor is een waiver gevraagd en ontvangen van de banken. In de waiverbrief is bevestigd dat sprake is van een breuk met het bankconvenant en dat hieraan door de banken geen consequenties worden verbonden.

De financiële positie van het Prinses Máxima Centrum per eind 2017 is gezond, waarbij de realisatie van de zorgexploitatie in 2018 nauwlettend gemonitord wordt door de langere periode van de doorloop van de aanloopverliezen. Het Prinses Máxima Centrum beschikt over voldoende liquiditeit om zijn activiteiten voort te zetten en verder uit te bouwen. Dat blijkt ook uit de meest recente 12-maands liquiditeitsprognose.

Begroting 2018

Op 15 december 2017 is de begroting van het Prinses Máxima Centrum voor 2018 goedgekeurd door de raad van commissarissen, samen met het integraal jaarplan 2018. De begroting sluit op een exploitatieverlies van € 2,2 miljoen en kent een EBITDA van € 8,5 miljoen. Het exploitatieverlies wordt vooral veroorzaakt door de eenmalige transitiekosten in 2018. De begroting voldoet daarmee aan de eisen van de banken en is ook in lijn met het eerder vastgestelde financieel model.

Toekomstverwachtingen

Na een periode van grondige voorbereiding, denkwerk en bouwen, staat in mei 2018 een organisatie die klaar is om de kinderoncologische zorg voor heel Nederland vorm te geven en via zorg- en researchactiviteiten naar een hoger plan te brengen. Financieel ligt er een degelijk fundament voor de activiteiten van het Prinses Máxima Centrum. Voor een aantal onderwerpen zijn er uitdagingen die om passende oplossingen vragen, zoals de afrekening van de overstappers medio 2018 en de ontwikkeling van de integrale bekostiging van de kinderoncologische zorg voor 2020 en verder. Uitdagingen die in 2018 met energie worden opgepakt, om zo samen met alle betrokken partijen te komen tot een adequate financiering van de kinderoncologische zorg, research en opleiding in Nederland.

Mede dankzij kanjer Tycho (op de schouders) werd de statiegeldactie van Dirk van den Broek een groot succes.

Bijlage 1

Leden raad van commissarissen en hun nevenfuncties

Op 31 december 2017 bestond de raad van commissarissen uit de volgende leden:

ir. W. (Wout) Dekker

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- financiën

Functies

- voorzitter
- lid HR-, nominatie- en remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- voorzitter raad van commissarissen Randstad nv
- lid raad van commissarissen SHV Holdings nv
- lid raad van commissarissen Koninklijke FrieslandCampina nv

drs. H.H.J. (Herman) Bol

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- financiën
- zorg

Functies

- voorzitter Auditcommissie
- voorzitter Bouwcommissie

Nevenfuncties

- voorzitter raad van toezicht Carante Groep (tot eind december 2017)
- lid raad van toezicht Jeroen Bosch Ziekenhuis
- voorzitter raad van toezicht Gezondheidscentrum Kersenboogerd
- lid raad van commissarissen Marfo Food Group
- lid raad van commissarissen woningcorporatie Mitros
- voorzitter raad van commissarissen STMG bv

prof. dr. M.J. (Max) Coppes

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- kwaliteit en veiligheid
- zorg
- wetenschap

Functies

- lid Kwaliteitscommissie

Nevenfuncties

- board member Catholic Charities of Northern Nevada, Reno, USA
- voorzitter Endpoint Review Committee, Leo Pharma A/S
- lid Quality Committee SilverSummit Healthplan, Nevada, USA
- lid External Advisory Committee, Institute for Advanced Clinical Trials for Children, Rockville, Maryland, USA

*Vervolg Leden raad van
commissarissen en hun nevenfuncties*

drs. B. (Barbara) Fransen

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- toezicht op zorginstellingen
- hospitality

Functies

- lid HR-, nominatie- en remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- directeur Agfra Holding
- lid raad van commissarissen Espria
- bestuurslid Stichting Administratiekantoor Roessingh Research & Development
- voorzitter beoordelingscommissie High Tech Factory Fund

prof. dr. J.H. (Herre) Kingma

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- kwaliteit en veiligheid
- zorg
- wetenschap

Functies

- voorzitter HR-, Nominatie- en Remuneratiecommissie
- voorzitter Kwaliteitscommissie
- lid Bouwcommissie

Nevenfuncties

- lid bestuur Petrus Camper Instituut
- voorzitter Stichting Vrienden van Medisch Spectrum Twente
- voorzitter Stichting Gebroeders de Jong's Leen (studiefonds nazaten Herre Rinia en Reinskje van der Sluis)
- voorzitter Rotary Doctors in the Netherlands
- vicevoorzitter Stichting Fundraising Orkest van het Oosten
- bestuurslid Stichting NaNOcancer (vanwege Universiteit Twente)
- lid MSD-adviesraad voor de gezondheidszorg

drs. C.I.J.M. (Clémence) Ross-van Dorp

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- kwaliteit
- zorg

Functies

- lid Kwaliteitscommissie

Nevenfuncties

- directeur/bestuurder AGORA (steunpunt voor palliatieve zorg)
- lid raad van toezicht Universiteit Twente
- voorzitter Choices International Foundation
- voorzitter Nationaal Rampenfonds
- lid raad van toezicht Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening (NIBHV)

drs. ing. R. (Rob) Stricker

Expertise en ervaring

- algemeen bestuurlijk
- financiën

Functies

- lid Auditcommissie
- lid Bouwcommissie

Nevenfuncties

- managementconsultant Stripes Consultancy bv
- lid raad van toezicht Bibliotheekservice Passend Lezen
- penningmeester Stichting Biblionef

De raad van commissarissen heeft besloten in het verslagjaar af te zien van bezoldiging voor het werk als toezichthouder van het Prinses Máxima Centrum.

Leden raad van bestuur en hun nevenfuncties

drs. D.M.J.J. (Diana) Monissen

Hoofdfunctie

- CEO Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie

Nevenfuncties

- voorzitter Stichting Special Arts Nederland (tot 1 januari 2018)
- lid raad van toezicht Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018
- voorzitter bestuur Stichting Ik Kies Bewust
- lid raad van commissarissen MC Slotervaart
- lid raad van commissarissen Cofinimmo, Brussel
- lid bestuur VSOP

prof. dr. R. (Rob) Pieters

Hoofdfunctie

- CMO Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie

Nevenfuncties

- hoogleraar kinderoncologie Universiteit Utrecht
- lid raad van toezicht Ronald McDonald Kinderfonds
- member Scientific Board Dutch Cancer Society (KWF Kankerbestrijding)
- chairman Data Safety Monitoring Board, Dana Farber Cancer Institute ALL trials, USA
- chairman Data Safety Monitoring Board, HOVON/EORTC-ALL 100 Study, Europe
- chairman Data Safety Monitoring Board, UKALL 2011 Study, United Kingdom
- member Data Safety Monitoring Board, COALL Study 08-09, Germany
- member of Data Safety Monitoring Board, GMALL 08/2013, Germany
- editor European Journal of Cancer (section pediatric oncology)
- council member Gerson Lehrman Group Health Care & Biomedical Council
- member Scientific Advisory Board for Center for Precision Medicine in Leukemia, SJCRH, Memphis, USA
- member Expert Review Panel Cancer Research UK

prof. dr. J.C. (Hans) Clevers

Hoofdfuncties

- CSO Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie
- leider onderzoeksgroep (~50 fte) Hubrecht Instituut van de KNAW¹⁾

Nevenfuncties

- president of the International Society for Stem Cell Research (Philadelphia)
- research director HUB Foundation for Organoid Research Utrecht
- member Scientific Advisory Board Institute for Molecular Pathology Vienna
- member Scientific Advisory Board Crick Institute London
- member Scientific Advisory Board Kallyope Biotech, New York
- member Scientific Advisory Board Decibel Biotech, Boston
- member Scientific Advisory Board Surrozen Biotech, San Francisco
- scientific advisor Millipore/Merck
- scientific advisor Life Science Partners, Amsterdam

1) Hans Clevers is daarnaast werkzaam bij de Universiteit Utrecht / UMC Utrecht

Jaarrekening 2017

Jaarverslaggeving 2017

Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a.

Juni 2017: de bouw nog in volle gang.

INHOUDSOPGAVE**Pagina****5.1 Jaarrekening 2017**

5.1.1	Geconsolideerde balans	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	15
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	26
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	27
5.1.10	Geconsolideerde gesegmenteerde resultatenrekening	28
5.1.11	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	33
5.1.12	Enkelvoudige balans	40
5.1.13	Enkelvoudige resultatenrekening	41
5.1.14	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	42
5.1.15	Toelichting op de enkelvoudige balans	43
5.1.16	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	48

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	52
5.2.2	Controleverklaring onafhankelijke accountant	53

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	120.127.890	53.658.388
Totaal vaste activa		<u>120.127.890</u>	<u>53.658.388</u>
Viottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	2	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	3	18.138.164	46.322.919
Liquide middelen	4	<u>14.431.451</u>	<u>10.283.928</u>
Totaal viottende activa		<u>32.569.615</u>	<u>56.606.847</u>
Totaal activa		<u><u>152.697.505</u></u>	<u><u>110.265.235</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen	5		
Kapitaal		19	17
Bestemmingsreserves		1.298.549	824.630
Bestemmingsfondsen		59.163.145	54.494.651
Algemene en overige reserves		-14.508.019	-10.470.746
Aandeel van derden in het groepsvermogen		<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
Totaal groepsvermogen		<u>45.954.694</u>	<u>44.849.552</u>
Voorzieningen	6	1.000.263	726.107
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	7	61.981.928	26.816.591
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	2	5.075.246	4.445.346
Overige kortlopende schulden	8	38.685.374	33.427.638
Totaal passiva		<u><u>152.697.505</u></u>	<u><u>110.265.235</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	9	38.814.814	31.984.462
Subsidies	10	1.544.702	76.200
Overige bedrijfsopbrengsten	11	18.946.559	14.086.334
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>59.306.075</u>	<u>46.146.996</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	12	26.164.346	16.174.586
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	13	649.320	232.578
Overige bedrijfskosten	14	30.902.823	21.264.806
Som der bedrijfslasten		<u>57.716.489</u>	<u>37.671.970</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		1.589.586	8.475.025
Financiële baten en lasten	15	-484.446	-494.525
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>1.105.140</u>	<u>7.980.500</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017 €</u>	<u>2016 €</u>
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds nieuwbouw instituut		184.164	3.352.102
Bestemmingsfonds Research		4.484.330	4.564.021
Bestemmingsreserve Research		473.919	242.830
Algemene en overige reserves		<u>-4.037.273</u>	<u>-178.453</u>
		<u><u>1.105.140</u></u>	<u><u>7.980.500</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

Ref.	2017	2016
€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	1.589.586	8.475.025
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	13 649.320	232.578
- mutaties voorzieningen	6 274.156	472.386
	923.476	704.964
Veranderingen in vlottende middelen:		
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	2 629.900	6.625.843
- vorderingen	3 28.184.755	-2.475.039
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	8 3.063.408	9.905.961
	31.878.063	14.056.765
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	34.391.125	23.236.754
Ontvangen interest	15 435	8.306
Betaalde interest	15 -484.881	-502.831
	-484.446	-494.525
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	33.906.679	22.742.229
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	1 -67.118.822	-40.178.110
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-67.118.822	-40.178.110
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	7 35.387.567	11.929.731
Aflossing langlopende schulden	7 -222.228	-111.114
Kortlopende bankkrediet	8 2.194.328	7.200.000
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	37.359.667	19.018.617
Mutatie geldmiddelen	4.147.524	1.582.736
Stand geldmiddelen per 1 januari	10.283.928	8.701.192
Stand geldmiddelen per 31 december	14.431.451	10.283.929
Mutatie geldmiddelen	4.147.523	1.582.737

Toelichting:

Toename van de vlottende middelen wordt enerzijds veroorzaakt door afname van de vorderingen op KiKa uit hoofde van de schenking ten behoeve van het gebouw, en anderzijds uit verstrekte voorschotten ten behoeve van research. Door voortgang in de bouw neemt zowel het volume aan investeringen als het volume van de kasstroom uit financieringsactiviteiten sterk toe.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Vereniging Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) is statutair gevestigd te Den Haag en feitelijk gevestigd op het adres Uppsalalaan 8 te Utrecht. Kamer van Koophandel nummer: 27363850.

De Coöperatie heeft ten doel in de stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten met haar gesloten in het bedrijf dat de Coöperatie te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen. Als neven doel kan de Coöperatie andere maatschappelijke - en economische belangen van haar leden behartigen indien meerdere leden daarom verzoeken.

De Coöperatie tracht dit te doen door middel van onder meer de volgende activiteiten:

- Het efficiënt (doen) ontwikkelen en inrichten van enerzijds een instelling van medisch specialistische zorg gericht op kinderoncologie in Nederland en anderzijds een researchcentrum op het gebied van kinderoncologie;
- Het (doen) verzorgen van ondersteunende diensten aan instellingen die oncologische zorg verlenen aan kinderen en adolescenten;
- Het (doen) ondersteunen van gezamenlijk beleid gericht op de oprichting van een researchcentrum op het gebied van kinderoncologie;
- Het bevorderen van samenwerking tussen de leden en het uitwisselen van kennis;
- Het behartigen van de belangen van de leden bij de (semi)overheid en andere externe instanties;
- Het fungeren als overlegorgaan, zowel richting de overheid en andere externe instanties;
- Al het hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord;
- De Coöperatie heeft een maatschappelijk karakter, zal geen commerciële activiteiten ontplooiën en is niet gericht op het maken van winst.

Vereniging Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) staat aan het hoofd van het Prinses Maxima Centrum-groep te Utrecht.

Zorginstelling Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. behoort tot de Prinses Máxima Centrum-groep. Aan het hoofd van deze groep, in de zin van artikel 7 lid 1 Regeling verslaggeving WTZI, staat Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a. te Utrecht. De jaarrekening van zorginstelling Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Prinses Máxima Centrum-groep te Utrecht.

Jaarlijks beoordeelt Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a. de consolidatiekring. Voor de jaarrekening 2017 is opnieuw stilgestaan bij de consolidatiegrondslag van de Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum en is, evenals vorige jaren, besloten om consolidatie van deze stichting achterwege te laten.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling verslaggeving WTZI en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving en in het bijzonder RJ 655 Zorginstellingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaand van de continuïteitsveronderstelling. Voor 2017 voldoet Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. niet aan de EBITDA-norm die de banken hebben gesteld in de financieringsovereenkomst. Hiervoor is van de banken een waiver ontvangen die stelt dat de banken hier geen consequenties aan verbinden. Voor 2018 vervalt deze bankratio en komt er een totaal vermogensratio voor in de plaats zoals ook toegelicht in paragraaf 10.1 toelichting op de balans. Vooruitkijkend verwacht Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie B.V. mede kijkend naar de verruiming van de rekening courant faciliteit, de afspraken met zorgverzekeraars en de huidige liquiditeit geen continuïteitsrisico.

In de waarderingsgrondslagen van de omzet DBC-zorgproducten is een wijziging aangebracht ten opzichte van 2016, zie hiervoor de toelichting bij bepaling van het onderhanden werk.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Vereniging Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Vereniging Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum. Groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlingen vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep. De in de consolidatie begrepen vennootschap is Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie B.V., Utrecht (100%).

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verbonden rechtspersonen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. of de moedermaatschappij: Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van inzicht.

De vennootschap onderhoudt samenwerkingsrelaties met de volgende instellingen of partijen:

- De Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie - Deze heeft als doel verwerven van middelen ten behoeve van medisch-specialistische zorg gericht op kinderoncologie en voor researchactiviteiten op het gebied van kinderoncologie ten behoeve van het Prinses Máxima Centrum. Het bestuur van de stichting bestaat uit twee leden van het bestuur van Prinses Máxima Centrum B.V en 4 leden van buiten de organisatie.
- Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht) - Met het UMC Utrecht (met name Wilhelmina Kinderziekenhuis) is in 2011 door de Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in Coöperatief verband u.a. een samenwerkingsovereenkomst gesloten. In 2013 is deze samenwerking nader geconcretiseerd, wat begin 2014 heeft geleid tot bestuurlijke overeenstemming over de governance-positie van het UMC Utrecht binnen het Prinses Máxima Centrum. De formeel-juridische uitwerking hiervan is op 4 mei 2015 afgerond door de uitgifte van een prioriteitsaandeel. In de kern heeft het UMC Utrecht op een limitatieve lijst beslissingen een bepalende mate van invloed. Met het UMC Utrecht is in december 2014 een langjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten met een herzieningsmoment in mei 2018. Inmiddels wordt vanuit Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. intensief met het UMC Utrecht samengewerkt inzake het beschikken over faciliteiten als operatiekamers, kinderintensive care en overige faciliteiten.

- Shared care-ziekenhuizen - Met de shared care-ziekenhuizen wordt samengewerkt, zodat delen van de zorg dichtbij de woonplaats van de patiënt plaats kunnen vinden. Hiertoe zijn langjarige samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Het Prinses Máxima Centrum heeft een geformaliseerde samenwerking met 21 shared care-centra.

- Stichting World Child Cancer the Netherlands - Deze stichting heeft als doel diagnose, toegang tot behandeling en kwaliteit van ondersteuning van kinderen met kanker in ontwikkelingslanden te verbeteren door middel van overdracht van kennis en kunde aan zorgverleners. Het bestuur van de stichting bestaat uit twee leden van het bestuur van Prinses Máxima Centrum B.V en vier leden van buiten de organisatie.

Stelselwijzigingen

In 2017 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingwijzigingen

In 2017 is een schattingswijziging doorgevoerd met betrekking tot het onderhanden werk. Een overstap is gemaakt om aansluiting te vinden bij de uitkomsten van de onderhanden werk-grouper voor de waardering van het onderhanden werk. Voorheen werd op basis van SKION-protocollering en eigen tooling een inschatting gemaakt met betrekking tot de waardering van het onderhanden werk. Deze wijziging resulteert in een eenmalig lagere waardering van het onderhanden werk en de opbrengsten zorgprestaties in huidig boekjaar. Impact hiervan bedraagt € 0,9 miljoen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen de aanschafwaarde.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de B.V. of Coöperatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de raad van bestuur van Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de raad van bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

Shared care-verplichting

In 2015 is het Prinses Máxima Centrum gestart met het inrichten van de shared care-werkwijze. Het Prinses Máxima Centrum heeft met de shared care-centra een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Met deze overeenkomsten is een samenwerkingsverband opgezet met 21 ziekenhuizen waar de niet-complexe onderdelen van de zorg zullen plaatsvinden dichtbij de woonplaats van de patiënt.

Inmiddels is met zestien perifere ziekenhuizen een overeenkomst gesloten, de onderlinge verrekening van de kosten is afgelopen jaar goed op gang gekomen. Shared care-overeenkomsten (inclusief tarieven) met de umc's zijn nog niet gesloten. Dat wordt naar verwachting medio 2018 afgerond.

In de ingestelde Raad van Advies zijn zorgpaden vastgesteld met een verdeling tussen de verrichtingen die in het Prinses Máxima Centrum zullen plaatsvinden en minder complexe verrichtingen die in de shared care-centra zullen plaatsvinden. Op basis van deze zorgpaden is de verplichting in de jaarrekening berekend. De inschattingen zijn getoetst aan beschikbare informatie rondom daadwerkelijk uitgevoerde zorgpaden, factuurinformatie en afstemmingen onderhanden werk.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de instelling krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Kosten van erfpacht tijdens de bouw zijn geactiveerd.

Indien voor te vervaardigen materiële vaste activa noodzakelijkerwijs een aanmerkelijke hoeveelheid tijd nodig is om deze gebruiksklaar te maken, worden de rentekosten opgenomen in de vervaardigingsprijs.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Operationele lease

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In 2017 heeft Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. geen derivaten in zijn bezit. Wel is er in 2015 een schenkingsobligatie uitgegeven.

Bij de achtergestelde leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Over de € 120 miljoen trekingsmogelijkheid en de aangegane verplichting richting de aannemer loopt het centrum tijdens de bouwperiode een renterisico. De kortlopende rente is euribor + 0,195%. De euribor is momenteel negatief waardoor de feitelijk betaalde rente 0,195% bedraagt, dat is aanzienlijk lager dan de 5% waarmee in de business case van het ziekenhuis is gerekend. Hiermee zijn fluctuaties in de rente voldoende op te vangen. Met de banken is overeenstemming over ons rentebeleid. Dit wordt nader geformaliseerd in een aangepaste kredietovereenkomst die naar verwachting eind mei tot stand zal zijn gekomen.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

In 2017 is een schattingswijziging doorgevoerd mbt onderhanden werk. Een overstap is gemaakt om aansluiting te vinden bij de uitkomsten van de onderhanden werk-grouper voor de waardering van het onderhanden werk. Voorheen werd op basis SKION-protocollering en eigen tooling een inschatting gemaakt met betrekking tot de waardering van het onderhanden werk. Deze wijziging resulteert in een eenmalig lagere waardering van het onderhanden werk en de opbrengsten zorgprestaties in huidig boekjaar. Impact hiervan bedraagt € 0,9 miljoen.

Van de opbrengstwaarde wordt in beginsel 90% als voorschot door de zorgverzekeraars betaald. Deze opbrengstwaarde is in het begin van de behandeling vast te stellen. Het betaalde voorschot wordt op de stand onderhanden werk in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan krediet-instellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van die bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Het Prinses Máxima Centrum heeft een voorziening opgenomen voor toekomstige verplichtingen inzake jubilea, persoonlijk levensfasebudget (PLB) en blijfpremie.

Voorziening persoonlijk levensfasebudget (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk levensfasebudget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten waarbij medewerkers per jaar een recht van 57 uur op fulltime basis ontvangen.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. Tevens is rekening met salarissijting in de jaren cf CAO.

Voorziening blijfpremie

Naast de bestaande regeling blijfpremie voor verplegend personeel in dienst voor september 2016 is er een nieuwe regeling bij gekomen voor verplegend personeel en apothekers die na deze datum in dienst zijn getreden. In deze regeling wordt de premie over in twee delen uitbetaald, het eerste deel na 24 maanden dienstverband.

Voorziening ORT tijdens vakantie

Voor de jaren 2015 tot en met 2017 is ORT-toeslag ook tijdens vakanties uitbetaald. In 2014 verleende het Prinses Máxima Centrum nog geen zorg dus is er geen ORT uitbetaald. Gezien het voorgaande is er geen risico op terugvordering ORT-toeslag, derhalve is geen voorziening getroffen.

Schenkingsobligatie

Eind 2015 heeft Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. een obligatielening uitgegeven. Het betreft vreemd vermogen waarover rente wordt vergoed. Hierop is voor € 5,7 miljoen inschrijvingen ontvangen. De nominale waarde van één obligatie is € 1.000. Er zijn twee soorten schenkingsobligaties, E en P. Op de obligatie E wordt jaarlijks achteraf 5% rente betaald. Op de obligatie P wordt jaarlijks vooraf 5% rente betaald. De looptijd is zeven jaar voor zowel obligaties P als E. Het uitgangspunt is dat marktrente met 5% marktconform is voor een 7-jarige obligatie.

Rente op de obligatielening wordt conform de prospectus geschonken aan het Prinses Máxima Centrum. De houders van obligatie E schenken eenmalig, voorafgaand aan de zeven jaar, de ontvangen rente. De houders van obligaties P schenken jaarlijks vooraf de jaarlijkse rente. Realisatiedatum voor waardering van de geschonken rente als opbrengst voor het Prinses Máxima Centrum is de uitgiftedatum bij obligatie E en de coupondatum voor obligatie P.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering na eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Omzet DBC's / DBC zorgprestaties

De mutatie in het onderhanden werk plus de gefactureerde bedragen worden tot de omzet gerekend. In 2017 is geleidelijk de onderhanden werk grouper in gebruik genomen voor het bepalen van het onderhanden werk. Dit is bepaald voor zowel de nieuwe patiënten als voor de patiënten die uit andere centra zijn overgekomen.

Opbrengsten subsidies

Dit betreft subsidies in verband met de Verpleegkundige Vervolgopleiding Kinderoncologie (VVKO). Daarbij is per ontvangen diploma uitgegaan van de vergoedingsbedragen zoals vastgesteld door Nza.

Daarnaast is door VWS subsidie voor kwaliteitsimpuls verantwoord. De ontvangen projectsubsidies van VWS zijn verantwoord onder overige opbrengsten research. Eind 2017 is subsidie uit hoofde van de WBSO toegekend. Deze wordt verstrekt als korting op de loonheffing en zijn zodanig als vermindering van de kosten verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten zijn verantwoord de opbrengsten uit donaties, giften, sponsoring en nalatenschappen. Donaties, giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden gerealiseerd. Voor de B.V. betreft dit voornamelijk de schenkingen van KiKa. Veel schenkers doen hun donatie aan de Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum.

Opbrengsten met een bijzondere bestemming

Opbrengsten met een bijzondere bestemming worden via resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserves en -fondsen. In opvolgende jaren bestede bedragen worden in de resultatenrekening verwerkt via de resultaatbestemming als onttrekking aan de bestemmingsreserves en -fondsen.

Overige baten

De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst betrouwbaar kan worden vastgesteld, met dien verstande dat ontvangen voorschotten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Pensioenen

De pensioenverplichtingen aan werknemers zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt ten laste van het resultaat gebracht. Verder wordt beoordeeld of er naast de premie andere verplichtingen uit de uitvoering- of verzekeringsovereenkomsten of uit toezeggingen aan werknemers. In dat geval wordt een voorziening opgenomen. Als de looptijd van deze verplichtingen zich over meerdere jaren uitstrekt wordt de voorziening gewaardeerd op contante waarde, berekend met een rentevoet op basis van het gemiddelde rendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Vorderingen (niet zijnde premieafrekeningen) uit hoofde van de uitvoering- of verzekeringsovereenkomst, zoals winstdelingen en restituties op basis van een besluit van het pensioenfonds, worden uitsluitend in de balans opgenomen als de ontvangst hiervan onherroepelijk vaststaat.

Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. heeft voor haar werknemers een toegezegde bijdrageregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij PFZW. De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2017 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 101,1%. Het pensioenfonds dient een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. heeft daarom alleen de verschuldigde premies en de pensioenlasten tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Lasten

Onder algemene lasten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. De rente die tijdens de bouw is voldaan is geactiveerd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende resultaateenheden:

- Zorg
- Research
- Opleiding & overig
- Schenkingen bouw

De segmentering heeft plaatsgevonden door middel van splitsing directe kosten op basis van verdeling van kostenplaatsen. Ook zijn voor 2017 aanwijsbare indirecte kosten HR en organisatieontwikkeling, raad van bestuur, Financiën en ICT toegerekend aan de verschillende resultaateenheden.

5.1.4.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) heeft de entiteit zich gehouden aan de beleidsregels WNT 2017 bij inwerkingtreding van de Evaluatiewet WNT, het Uitvoeringsbesluit WNT en de Uitvoeringsregeling WNT geldend per ultimo 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.034.878	1.111.656
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	117.093.012	52.546.732
Totaal materiële vaste activa	120.127.890	53.658.388
Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	53.658.388	13.712.855
Bij: investeringen	67.118.822	40.178.111
Af: afschrijvingen	649.320	232.578
Boekwaarde per 31 december	120.127.890	53.658.388

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De toename van de investeringen ten opzichte van 2016 is het gevolg van de voortgang van de nieuwbouw. Bij aanvang van het jaar was het gebouw wind,- en waterdicht. In 2017 is meer geïnvesteerd in apparatuur dan in 2016 ten behoeve van research. Deze investeringen zijn onder andere als vaste bedrijfsmiddelen verantwoord.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	12.907.687	17.862.289
Af: ontvangen voorschotten	17.982.933	20.416.684
Af: voorziening onderhanden werk	-	1.890.952
Totaal onderhanden werk	<u>-5.075.246</u>	<u>-4.445.346</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

DBC's / DBC-zorgproducten	Onderhanden werk DBC's DBC-zorgproducten	Voorziening OHW	ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
DBC-zorgproduct gereguleerd segment	12.907.687	0	17.982.933	-5.075.246 0 0
Totaal (onderhanden werk)	<u>12.907.687</u>	<u>0</u>	<u>17.982.933</u>	<u>-5.075.246</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd op basis van de huidige opbrengstwaarde. Tot het onderhanden werk worden gerekend al die trajecten die nog niet zijn afgesloten per balansdatum. De huidige opbrengstwaarde wordt bepaald door de tussentijds afgeleide zorgproducten door de onderhanden werk-grouper te waarderen tegen de verkoopprijs, gecorrigeerd voor eventuele overschrijdingen van de contractwaarden met zorgverzekeraars. Op het onderhanden werk worden de voorschotten in mindering gebracht die zijn ontvangen van zorgverzekeraars.

De voorziening onderhanden werk is ondergebracht bij de posten 'nog te factureren' en 'debiteuren'. Het betreft oude posities die niet meer opgenomen zijn in het onderhanden werk omdat de DBC in 2017 afgesloten of gefactureerd is.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	7.640.557	7.413.335
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	2.317.000	8.135.830
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.875.000	4.325.000
Vooruitbetaalde bedragen:	267.588	241.789
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	6.038.019	26.206.964
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>18.138.164</u>	<u>46.322.919</u>

Toelichting:

In de debiteuren en overige vorderingen is begrepen een bedrag van nihil (2016: € 850.000) met een resterende looptijd langer dan één jaar. Voorzichtigheidshalve zijn nog openstaande vorderingen waarvan de realisatie onzeker is geheel voorzien.

De nog te factureren omzet DBC-zorgproducten betreft de DBC's waarvoor de behandeling is afgerond maar waarvoor nog geen eindfactuur is verzonden aan de zorgverzekeraars. De voorziening die in aftrek is gebracht op de vorderingen op debiteuren en de nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten is € 1,2 mln (2016 getoond als voorziening onderhanden werk € 1,9 mln)

De vorderingen op groepsmaatschappijen betreft onder andere het opvragen van een subsidie van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars van € 5 miljoen die aan de Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum is gedaan ten behoeve van de realisatie van ouder-kindkamers in de nieuwbouw. In 2018 zal het restant van € 850.000 worden opgevraagd. De resterende vordering van € 1 miljoen is in 2018 reeds ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen betrof de schenking van KiKa van € 35,6 miljoen ten behoeve van de bouw waarvan € 33 miljoen reeds is opgevraagd. Het resterende bedrag van € 2,5 miljoen zal in 2018 opgevraagd worden.

Vooruitbetaalde bedragen bestaan uit de vooraf betaalde rente aan obligatiehouders.

4. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	14.431.438	10.283.900
Kas	13	27
Totaal liquide middelen	<u>14.431.451</u>	<u>10.283.928</u>

Toelichting:

Van de liquide middelen is een deel bestemd voor de bouw. De geldstromen ten behoeve van de bouw lopen via de bouwspaarrekening. Het saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door een tijdsverschil van een paar dagen tussen ontvangst van de gelden en de betaling van de bouwfacturen.

Het saldo op de bankrekening voor zorg en research wordt veroorzaakt door de ontvangen voorschotten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

5. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	19	17
Bestemmingsreserves	1.298.549	824.630
Bestemmingsfondsen	59.163.145	54.494.651
Algemene en overige reserves	-14.508.019	-10.470.746
Aandeel van derden in het groepsvermogen	1.000	1.000
Totaal groepsvermogen	45.954.694	44.849.552

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Kapitaal	17	0	2	19
Totaal kapitaal	17	0	2	19

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve Research	824.630	473.919	0	1.298.549
Totaal bestemmingsreserves	824.630	473.919	0	1.298.549

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Nieuwbouw Instituut	49.930.630	184.164	0	50.114.794
Research	4.564.021	4.484.330	0	9.048.351
Totaal bestemmingsfondsen	54.494.651	4.668.494	0	59.163.145

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Algemene reserves:	-10.470.746	-4.037.273	0	-14.508.019
Totaal algemene en overige reserves	-10.470.746	-4.037.273	0	-14.508.019

Aandeel van derden in het groepsvermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Aandeel van derden	1.000	0	0	1.000
Totaal aandeel van derden	1.000	0	0	1.000

Toelichting:

Het geplaatste kapitaal betreft de jaarlijkse toevoeging van de leden.

De bestemmingsreserve Research bestaat uit bedragen die door de raad van bestuur zijn bestemd voor research. In dit geval betreft dit de door de obligatiehouders geschonken rente. Deze moet conform bankconvenant tot ultimo 2018 beschikbaar worden gehouden voor aflossing. Nadien wordt deze bestemd voor research. Jaarlijks wordt de volledige rente in de hoogte van € 234.000 geschonken en toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast is een projectresultaat van € 240.000 toegevoegd aan de reserve.

Het bestemmingsfonds Nieuwbouw Instituut bestaat uit drie schenkingen;

- KiKa heeft € 43,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de bouw van het instituut. Dit is toegevoegd aan het bestemmingsfonds. Hiervan is € 33 miljoen reeds opgevraagd ten behoeve van de nieuwbouw, de resterende € 2,5 miljoen volgt in 2018. Deze schenking staat op een rekening van KiKa en is daarom terug te vinden bij de nog te ontvangen bedragen.

- Het Innovatiefonds Zorgverzekeraars heeft € 5 miljoen toegekend voor de bouw van de ouder-gedeelten van de ouder-kindkamers. Hiervan is € 4,15 miljoen tot en met 2017 ontvangen, de overige € 850.000 wordt cf. het overeengekomen betalingsschema uitbetaald in 2018.

- Het benefietgaladiner heeft de B.V. een bedrag van € 184.000 opgeleverd. De overige schenkingen vanuit het gala zijn gedaan aan Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum.

Het bestemmingsfonds Research bestaat uit twee gedeelten: de core funding van KiKa geschonken voor aanschaf van apparatuur wordt aan dit fonds gedoteerd. Dit betreft € 174.000. De afschrijvingskosten worden in de volgende periodes van gebruik uit het fonds onttrokken, dit betreft € 219.000.

Daarnaast wordt de schenking van reeds gerealiseerde, maar nog niet uitgegeven, core funding gedoteerd aan het fonds. Dit betreft een dotatie van € 4,7 miljoen.

Met UMC Utrecht (met name Wilhelmina Kinderziekenhuis) is in 2011 door de Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a. een samenwerkingsovereenkomst gesloten. In 2013 is deze samenwerking nader geconcretiseerd, wat begin 2014 heeft geleid tot bestuurlijke overeenstemming over de governance-positie van het UMC Utrecht binnen het Prinses Máxima Centrum. De formeel-juridische uitwerking hiervan is op 4 mei 2015 afgerond door de uitgifte van een prioriteitsaandeel van € 1.000. Deze wordt zichtbaar als aandeel derden in het groepsvermogen. In de kern krijgt UMC Utrecht hiermee op een limitatieve lijst beslissingen een bepalende mate van invloed.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-17 €	31-dec-16 €
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	1.105.140	7.980.500
Totaalresultaat van de instelling	<u>1.105.140</u>	<u>7.980.500</u>

6. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17 €	Dotatie €	Onttrekking Vrijval €	Saldo per 31-dec-17 €
PLB-uren	436.636	429.928	127.541	739.023
Jubilea	142.114	0	35.588	106.526
Blijfpremie	147.357	119.865	112.508	154.714
Totaal voorzieningen	<u>726.107</u>	<u>549.793</u>	<u>275.637</u>	<u>1.000.263</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-17 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	488.004
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	423.902
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	88.358

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubilea is berekend op basis van de contante waarde van de toekomstige uitkeringen tegen een disconteringsvoet van 2% (2016: 4%), rekening houdend met een blijfkans. De schatting is dat het eerste jaar € 2.000 wordt uitgekeerd en € 16.000 binnen vijf jaar.

Voor de medewerkers die in 2016 in aanmerking kwamen voor de zogenoemde 'blijfpremie' werd vanaf datum indienst 24 maanden lang een voorziening opgebouwd. Vanaf 2017 geldt een nieuwe regeling met opbouw in 36 maanden. De schatting is dat € 117.000 in 2018 zal worden uitbetaald, de rest wordt binnen vijf jaar uitbetaald.

De werkelijk opgebouwde PLB-uren worden vertaald naar een loonbedrag met behulp van het uurtarief per persoon. Daarnaast wordt 15% voorzien voor sociale lasten exclusief pensioenpremie. Naar schatting wordt € 370.000 in het eerste jaar uitgekeerd, de rest wordt binnen vijf jaar uitgekeerd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 €	31-dec-16 €
Schulden aan banken	51.000.000	12.000.000
Overige langlopende schulden	14.904.858	15.038.819
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>65.904.858</u>	<u>27.038.819</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017 €	2016 €
Stand per 1 januari	27.038.819	15.109.090
Bij: nieuwe leningen	39.088.267	12.040.843
Af: aflossingen	222.228	111.114
Stand per 31 december	<u>65.904.858</u>	<u>27.038.819</u>

Af: aflossingsverplichting komend boekjaar

3.922.930 222.228

Stand langlopende schulden per 31 december

61.981.928 26.816.591

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.922.930	222.228
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr. < 5 JR) (balanspost)	61.981.928	26.816.591
Langlopend (> 5 jaar)	41.843.193	16.981.810

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Van de totale leningportefeuille is € 10,2 mln achtergesteld.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Toelichting:

Kredietovereenkomst

In 2014 is een kredietovereenkomst getekend met het consortium Rabobank en BNG voor de financiering van de nieuwbouw ter waarde van € 120 miljoen en werkkapitaal ter waarde van € 5 miljoen. In 2017 zijn de afspraken over een gewijzigde kredietovereenkomst gefinaliseerd en zijn afspraken afgerond over verruiming van de werkkapitaalfaciliteit tot € 20 miljoen.

Schenkingsobligatie

Eind 2015 heeft Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. twee soorten schenkingsobligaties uitgegeven. Het betreft in beide gevallen vreemd vermogen waarvoor rente wordt vergoed. Hierop is voor € 5,7 miljoen inschrijvingen ontvangen. De reële waarde van één obligatie is € 1.000. Op de obligatie E wordt jaarlijks achteraf 5% rente betaald. Op de obligatie P wordt jaarlijks vooraf 5% rente betaald. De looptijd is zeven jaar voor zowel obligaties P als E. Het uitgangspunt is dat marktrente met 5% marktconform is voor een 7-jarige obligatie. Rente op de obligatielening wordt cf. prospectus geschonken aan het Prinses Máxima Centrum. De houders van obligatie E schenken eenmalig, voorafgaand aan de zeven jaar, de ontvangen rente. De houders van obligaties P schenken jaarlijks vooraf de jaarlijkse rente. Realisatiedatum is het schenkingsmoment; voor de obligaties E is dat de eenmalige gift op 28 december 2015 van € 350 per obligatie. Voor de obligaties P is dat een jaarlijkse schenking voorafgaand aan het jaar, te beginnen op 28 december 2015 met € 50 per obligatie.

De waarde van de obligatielening bedroeg aan het eind van het jaar: € 5 miljoen. Jaarlijks wordt een gedeelte van de transactiekosten toegevoegd ten behoeve van geamortiseerde waarde van de verkrijgingskosten. Aan het einde van de looptijd op 28 december 2022 zal de boekwaarde weer gelijk zijn aan de beginwaarde van € 5,7 miljoen en wordt de lening afgelost. Nog te amortiseren in de komende jaren: € 640.000.

Achtergestelde leningen

Het UMC Utrecht heeft vijf achtergestelde leningen verstrekt, alle ter financiering van de totstandkoming van het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie, met een totale waarde van € 8 miljoen waarvan € 3 miljoen rentevrij en de overige € 5 miljoen tegen 3% over de gehele looptijd.

Het betreft achtergestelde leningen zonder onderpand.

De lening van KiKa van € 1 miljoen is verstrekt ter financiering van de totstandkoming van het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie. Aflossing vindt ineens plaats vanaf de start van het volledige Prinses Máxima Centrum; de looptijd eindigt in 2020. Het rentepercentage bedraagt 4% vast voor de gehele looptijd.

De lening van Stichting Tom Voûte Fonds (inmiddels gefuseerd met KiKa) ad € 200.000 is verstrekt ter financiering van de totstandkoming van het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie. Aflossing vindt ineens plaats bij de start van het ziekenhuis; de looptijd eindigt in 2020. Het rentepercentage bedraagt 4% vast voor de gehele looptijd.

De lening van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut en Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is verstrekt ter financiering van de totstandkoming van het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie. Deze lening bestaat uit twee delen, € 350.000 is verstrekt door Stichting Het Nederlands Kanker Instituut en € 650.000 is verstrekt door Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Aflossing vindt plaats vanaf juli 2016 tot 11 december 2020. Het rentepercentage bedraagt 5% vast voor de gehele looptijd.

Bovenstaande leningen zijn achtergesteld ten opzichte van alle andere bestaande en toekomstige schulden van de besloten vennootschap en er zijn geen zekerheden gesteld.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	9.394.328	7.200.000
Crediteuren	10.597.003	13.501.753
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	3.922.930	222.228
Belastingen en sociale premies	775.229	610.432
Schulden terzake pensioenen	125.391	108.678
Nog te betalen salarissen	45.670	24.851
Vakantiegeld	959.047	563.887
Vakantiedagen	192.799	99.477
Nog te betalen kosten	8.118.999	8.835.840
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Ontvangen voorschot St. Fonds NutsOhra (vorig jaar: St. Innovatiefonds Zorgverzekeraars)	3.793.195	1.499.707
Overige overlopende passiva:		
Integratieheffing	760.783	760.783
Totaal overige kortlopende schulden	38.685.374	33.427.638

Toelichting:

Schulden aan banken betreffen kortlopende trekkingen ten behoeve van de bouw.

Dienstverleningsovereenkomst UMC Utrecht (DVO)

Voor de diensten die het UMC Utrecht aan het Prinses Máxima Centrum levert is een samenwerkingsovereenkomst afgesproken. Alle diensten worden door de uitvoerende diensten gefactureerd. In de post "crediteuren" is € 2,7 miljoen opgenomen voor facturen die voor 31 december 2017 ontvangen waren.

Naast de post DVO is in de post crediteuren € 5 miljoen bouwcrediteuren opgenomen.

In de post "nog te betalen kosten" zijn onder andere nog te ontvangen facturen opgenomen van € 2,9 miljoen van het UMC Utrecht.

De integratieheffing wordt terugbetaald bij gereedkomen van de nieuwbouw en zal in 2018 betaald moeten worden.

Alle kortlopende schulden lopen korter dan één jaar.

9. Financiële instrumenten

Algemeen

Het Prinses Máxima Centrum maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van financiële instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor het grootste deel geconcentreerd bij de zorgverzekeraars en KiKa.

Renterisico en kasstroomrisico

Bij de achtergestelde leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Over de € 120 miljoen trekkingsmogelijkheid en de aangegane verplichting richting de aannemer loopt het Prinses Máxima Centrum tijdens de bouwperiode een renterisico. De kortlopende rente is euribor + 0,195%. De euribor is momenteel negatief waardoor de feitelijk betaalde rente 0,195% bedraagt, dat is aanzienlijk lager dan de 5% waarmee in de businesscase van het ziekenhuis is gerekend. Hiermee zijn fluctuaties in de rente voldoende op te vangen. Verder hebben wij overeenstemming met de banken over ons rentebeleid. Hiertoe is de kredietovereenkomst aangepast per ultimo mei 2017.

10. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

10.1 Meerjarige financiële verplichtingen

Leaseverplichtingen

De vennootschap is operational leaseverplichtingen aangegaan tot en met 2019, waarvan de verplichtingen € 27.000 op jaarbasis bedragen. De totale verplichting bedraagt € 36.000, waarvan € 22.000 een looptijd van minder dan één jaar heeft en € 0 een looptijd langer dan vijf jaar.

Huurverplichtingen onroerende zaken

De vennootschap is meerjarige financiële verplichtingen aangegaan tot en met 2018 terzake huur van bedrijfsruimte van € 572.000 per jaar. Met het Hubrecht Instituut is een huurovereenkomst gesloten voor het gebruik van onderzoeksruimte en kantoorruimte, met het UMC Utrecht voor het gebruik van ruimte in het Wilhelmina Kinderziekenhuis voor de eerste zorgunits gedurende de eerste fase met een looptijd van drie jaar. In verband met de ingebruikname van het eigen pand heeft de resterende verplichting per 31 december 2017 een looptijd van minder dan één jaar.

Als onderdeel van de huur worden door het UMC Utrecht gemaakte aanloopkosten ten behoeve van het realiseren van de eerste fase van de concentratie door het Prinses Máxima Centrum betaald. De laatste betalingen zijn in 2017 gedaan waarmee deze verplichtingen zijn afgehandeld.

Kredietovereenkomst BNG en Rabobank

Kredietovereenkomst

In 2014 is een kredietovereenkomst afgesloten met een bankconsortium ter waarde van € 120 miljoen bouwkrediet en € 5 miljoen financiering werkkapitaal. Gedurende 2017 is de financiering werkkapitaal in twee stappen uitgebreid: met € 5 miljoen naar € 10 miljoen per 1 juli 2017, vervolgens met € 10 miljoen naar uiteindelijk € 20 miljoen per einde boekjaar.

Ten behoeve van dit krediet is een pandrecht gevestigd op alle bestaande en toekomstige vorderingen en alle roerende zaken. Tevens is hypotheekrecht verstrekt op het gebouw. Het Prinses Máxima Centrum voldoet aan de volgende in de overeenkomst genoemde voorwaarden:

- Eind 2017 wordt niet voldaan aan de EBITDA convenant van € 4,4 miljoen. Hiervoor is een van de banken een waiver ontvangen. De EBITDA bedraagt € 2,2 miljoen, te weten resultaat voor interest en afschrijvingen. In 2018 vervalt deze ratio, hiervoor in de plaats is een DSCR (Dept Service Coverage Ratio) target opgenomen in de convenant.
- Er is wel voldaan aan de solvabiliteitsconvenant van 25% met een solvabiliteit van 37%. Dit wordt berekend door het garantievermogen (aandelenkapitaal, reserves en achtergestelde leningen) van € 56 miljoen te delen door het totale vermogen van € 153 miljoen.
- Verder geldt dat aan het einde van 2017 een totaal vermogen beschikbaar moet zijn van € 65 miljoen. Totaal vermogen is in de kredietovereenkomst met de banken gedefinieerd als "het totaalbedrag aan gestorte schenkingen, te vermeerderen met het bedrag aan eventuele andere donaties en het totale bedrag dat onherroepelijk beschikbaar is gesteld onder achtergestelde leningen".

In totaal is tot en met 2017 in de B.V. aan schenkingen ontvangen € 43,6 miljoen van KiKa, € 5 miljoen van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars. Daarnaast is er in 2017 € 6,9 miljoen aan schenkingen binnen gekomen bij Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum. Er is in het verleden voor € 10,2 miljoen ontvangen aan achtergestelde leningen.

In 2017 is de kredietovereenkomst geactualiseerd; de financiering werkkapitaal wordt uitgebreid naar € 20 miljoen, het renterisico mag opgevangen worden door in tranches te consolideren en bij aflossing van de obligatielening zal de kredietfaciliteit voor het gebouw met de benodigde € 5,7 miljoen worden uitgebreid.

Nieuwbouw

Het bouwbudget voor de nieuwbouw van het Prinses Máxima Centrum is vastgesteld op € 181 miljoen.

Dit bedrag wordt gefinancierd door de banken (€ 123,6 miljoen), KiKa (€ 43,5 miljoen), Innovatiefonds Zorgverzekeraars (€ 5,0 miljoen), terug te vorderen btw (€ 2,0 miljoen) en overige schenkingen (€ 7,0 miljoen).

Uitmo 2017 is er voor een bedrag van € 135 miljoen aan verplichtingen aangegaan, waarvan een bedrag van € 117 miljoen reeds betaald en geactiveerd is.

Ten behoeve van het nieuwe gebouw is in april 2015 een erfpachtverplichting aangegaan met de Universiteit Utrecht voor de grond met een jaarlijkse canon van € 336.000.

Dienstverleningsovereenkomst UMC Utrecht

- Met het UMC Utrecht is een langjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor onbepaalde tijd, met onderliggende dienstverleningsovereenkomsten per divisie/directie voor de looptijd van de eerste fase van de concentratie en met een herzieningsdatum per mei 2018. De kosten van de dienstverlening 2017 bedroegen in totaal € 18,8 miljoen. Op deze basis zijn de overeenkomsten uitgewerkt voor het Prinses Máxima Centrum in de uiteindelijke vorm en omvang.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, die afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd. Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door NZa vastgesteld op € 21 miljard en 649,7 miljoen (prijsniveau 2016). Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in de realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2017.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	0	1.397.936	52.546.732	0	53.944.668
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	286.280	0	0	286.280
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.111.656</u>	<u>52.546.732</u>	<u>0</u>	<u>53.658.388</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	2.572.542	64.546.280	0	67.118.822
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	0	649.320	0	0	649.320
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.923.222</u>	<u>64.546.280</u>	<u>0</u>	<u>66.469.502</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	0	3.970.478	117.093.012	0	121.063.490
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	935.600	0	0	935.600
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.034.878</u>	<u>117.093.012</u>	<u>0</u>	<u>120.127.890</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Universitair Medisch Centrum Utrecht	2-jul-12	800.000	8	Achtergesteld	0,00%	800.000	0	0	800.000	0	3	Maandelijke termijnen vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	266.667	Geen
Universitair Medisch Centrum Utrecht	4-jun-13	2.200.000	10	Achtergesteld	0,00%	2.200.000	0	0	2.200.000	77.193,00	6	Maandelijke termijnen vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	270.175	Geen
Stichting Kinderen Kankervrij	31-dec-12	1.000.000	8	Achtergesteld	4,00%	1.000.000	0	0	1.000.000	0	3	Aflossing ineens vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	1.000.000	Geen
Stichting Tom Voûte Fonds	15-mei-12	200.000	8	Achtergesteld	4,00%	200.000	0	0	200.000	0	3	Aflossing ineens vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	200.000	Geen
Stichting het Nederlands Kanker Instituut en Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	14-dec-12	1.000.000	8	Achtergesteld	5,00%	888.886	0	222.228	666.658	0	3	Maandelijke termijnen vanaf 1 juli 2016	222.228	Geen
Universitair Medisch Centrum Utrecht	22-mei-14	2.000.000	8	Achtergesteld	3,00%	2.000.000	0	0	2.000.000	0	4	Maandelijke termijnen vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	325.581	Geen
Universitair Medisch Centrum Utrecht	22-okt-14	960.000	8	Achtergesteld	3,00%	960.000	0	0	960.000	0	4	Maandelijke termijnen vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	156.279	Geen
Universitair Medisch Centrum Utrecht	26-mrt-15	2.040.000	8	Achtergesteld	3,00%	2.040.000	0	0	2.040.000	170.000	6	Maandelijke termijnen vanaf start exploitatie Prinses Maxima Centrum in het nieuwe gebouw	238.000	Geen
Obligatiehouders	28-dec-15	5.768.000	7	Obligatie	5,00%	4.949.933	88.267	0	5.038.200	0	5	Ineens 28 dec 2022	0	Geen
Lening A2-A BNG/Rabo	30-nov-16	12.000.000	15		2,00%	12.000.000	0	0	12.000.000	9.760.000	14	Voor het eerst op 31 mei 2018	320.000	Hypotheek van 150 miljoen euro.
Lening A2-B BNG/Rabo	31-mei-17	10.800.000	15		2,40%	0	10.800.000	0	10.800.000	8.784.000	15	Voor het eerst op 31 mei 2018	288.000	Pandrecht op roerende zaken, op bestaande en toekomstige objecten.
Lening A2-C BNG/Rabo	31-mei-17	10.800.000	15		2,90%	0	10.800.000	0	10.800.000	8.784.000	15	Voor het eerst op 31 mei 2018	288.000	
Lening A2-D BNG/Rabo	31-okt-17	17.400.000	15		2,35%	0	17.400.000	0	17.400.000	14.268.000	15	Voor het eerst op 31 mei 2018	348.000	
Totaal						27.038.819	39.088.267	222.228	65.904.858	41.843.193			3.922.930	

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Zorg

	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	38.814.814	31.984.462
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	758.898	832.635
Som der bedrijfsopbrengsten	39.573.712	32.817.097
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	18.471.985	12.987.211
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	110.093	82.189
Overige bedrijfskosten	24.511.396	19.548.533
Som der bedrijfslasten	43.093.474	32.617.933
BEDRIJFSRESULTAAT	-3.519.762	199.163
Financiële baten en lasten	-398.329	-485.478
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	-3.918.091	-286.315
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds nieuwbouw instituut	0	0
Bestemmingsfonds Research	0	0
Bestemmingsreserve Research	0	0
Algemene en overige reserves	-3.918.091	-286.315
	-3.918.091	-286.315

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Research

	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	0	0
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	16.727.351	9.652.618
Som der bedrijfsopbrengsten	16.727.351	9.652.618
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	6.762.836	2.981.555
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	537.577	150.389
Overige bedrijfskosten	4.396.764	1.595.457
Som der bedrijfslasten	11.697.177	4.727.401
BEDRIJFSRESULTAAT	5.030.174	4.925.217
Financiële baten en lasten	-71.925	-787
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	4.958.249	4.924.430
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds nieuwbouw instituut	0	0
Bestemmingsfonds Research	4.484.330	4.564.021
Bestemmingsreserve Research	473.919	242.830
Algemene en overige reserves	0	117.579
	4.958.249	4.924.430

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Opleiding en overig

	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	0	0
Subsidies	1.544.702	76.200
Overige bedrijfsopbrengsten	1.087.034	71.779
Som der bedrijfsopbrengsten	2.631.736	147.979
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	929.525	205.820
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.580	0
Overige bedrijfskosten	1.805.621	120.816
Som der bedrijfslasten	2.736.726	326.636
BEDRIJFSRESULTAAT	-104.990	-178.657
Financiële baten en lasten	-14.192	0
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	-119.182	-178.657
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds nieuwbouw instituut	0	0
Bestemmingsfonds Research	0	0
Bestemmingsreserve Research	0	0
Algemene en overige reserves	-119.182	-178.657
	-119.182	-178.657

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

SEGMENT Schenkingen Bouw

	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties	0	0
Subsidies	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	373.276	3.529.302
Som der bedrijfsopbrengsten	373.276	3.529.302
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	0	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	70	0
Overige bedrijfskosten	189.042	0
Som der bedrijfslasten	189.112	0
BEDRIJFSRESULTAAT	184.164	3.529.302
Financiële baten en lasten	0	-8.260
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	184.164	3.521.042
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds nieuwbouw instituut	184.164	5.983.000
Bestemmingsfonds Research	0	0
Bestemmingsreserve Research	0	0
Algemene en overige reserves	0	0
	184.164	5.983.000

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	2017 €	2016 €
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT Zorg	-3.918.091	-286.315
SEGMENT Research	4.958.249	4.924.430
SEGMENT Opleiding en overig	-119.182	-178.657
SEGMENT Schenkingen Bouw	184.164	3.521.042
	<u>1.105.140</u>	<u>7.980.500</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u>1.105.140</u>	<u>7.980.500</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

9. Opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	2017 €	2016 €
Opbrengsten Zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	38.793.641	31.611.061
Overige zorgprestaties	21.173	373.401
Totaal	<u>38.814.814</u>	<u>31.984.462</u>

Toelichting:

Voor de bepaling van het onderhanden werk werd gedurende het boekjaar de PoC-methode gebruikt voor patiënten gestart voor 2017 om het relevante deel van de opbrengstwaarde toe te rekenen aan de gerealiseerde productie. Gedurende 2017 kon overgestapt worden op waardering met behulp van de onderhanden werk-grouper, op deze methode is nu de eindwaarde voor deze patiëntengroep bepaald. Voor bepaling van de waarde van het onderhanden werk van patiënten gestart na 1/1/2017 wordt gebruik gemaakt van de onderhanden werk-grouper. De mutatie in de stand van het onderhanden werk is in het boekjaar gerealiseerd en wordt daarom als omzet gewaardeerd.

De post 'overige zorgprestaties' bevat onder andere inkomsten uit in de voorgaande boekjaren overgestapte patiënten die 2017 nog een gedeelte van hun behandeling ontvingen. Deze post is gedaald omdat in 2017 nauwelijks sprake meer was van overstappers, in tegenstelling tot eerdere jaren toen het centrum zijn deuren opende.

10. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2017 €	2016 €
Overige subsidies	1.544.702	76.200
Totaal	<u>1.544.702</u>	<u>76.200</u>

Toelichting:

Dit betreft subsidies in verband met de Verpleegkundige Vervolgopleiding Kinderoncologie (VVKO). Daarbij is per ontvangen diploma uitgegaan van de vergoedingsbedragen zoals vastgesteld door Nza. Daarnaast is de toegekende subsidie voor kwaliteitsimpuls verantwoord. De ontvangen projectsubsidies van VWS zijn verantwoord onder overige opbrengsten research. Toegekende gelden WBSO worden verstrekt als korting op de loonheffing en zijn zodanig als korting op de kosten verantwoord.

11. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2017 €	2016 €
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom umc's voor onderzoek):	16.722.518	9.563.297
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Vergoeding voor uitgeleend personeel	860.219	619.624
Donaties en giften	1.363.822	3.903.414
Totaal	<u>18.946.559</u>	<u>14.086.334</u>

Toelichting:

De overige dienstverlening betreft voor € 8,8 miljoen de verstrekte core funding van KiKa voor research. De vergoedingen voor uitgeleend personeel betreffen onder andere vergoedingen voor gedetacheerde kinderoncologen. Onder de donaties en giften vallen de schenking van Stichting Steun het Prinses Máxima Centrum voor opbouw van de organisatie, projectopbrengsten ten behoeve van project Roadmap, inkomsten uit het benefietgaladiner en geschonken rente van de schenkingsobligatie.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

12. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:	2017	2016
	€	€
Lonen en salarissen	19.071.694	11.885.108
Sociale lasten	2.320.336	1.390.938
Pensioenpremies	1.583.694	1.066.962
Andere personeelskosten:		
	756.916	491.671
	0	0
Subtotaal	23.732.640	14.834.680
Personeel niet in loondienst	2.431.706	1.339.907
Totaal personeelskosten	<u>26.164.346</u>	<u>16.174.586</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's) per segment:	gemiddeld	
- Zorg	140,8	169,9
- Research	86,8	114,1
- Opleiding	4,7	7,2
- Overig	52,7	66,6
- Bouw	0,0	1,0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>285,1</u>	<u>358,8</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De toename van het aantal medewerkers in loondienst, en daarmee in de personeelskosten wordt veroorzaakt door de groei van de organisatie. Niet alleen de Zorg groeide maar ook Research kende een grote personeelsgroei.

13. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:	2017	2016
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	649.320	232.578
Totaal afschrijvingen	<u>649.320</u>	<u>232.578</u>

Toelichting:

De stijging in de afschrijvingen is het gevolg van investeringen ten behoeve van Research.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

14. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	2017	2016
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	0	0
Algemene kosten	12.717.178	6.286.093
Patiëntgebonden kosten	17.595.051	14.136.329
Onderhoud en energiekosten	248.543	180.870
Huur en leasing	423.070	242.717
Dotaties en vrijval voorzieningen	-81.019	418.797
Totaal overige bedrijfskosten	<u>30.902.823</u>	<u>21.264.806</u>

Toelichting:

De algemene en patiëntgebonden kosten betreffen met name door het UMC Utrecht in rekening gebrachte diensten op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst. Door de groei van de organisatie zijn deze kosten gestegen ten opzichte van 2016. In de dotaties en vrijval voorzieningen zijn dotaties opgenomen aan de voorzieningen voor het persoonlijk levensfasebudget, blijfpremies, de jubileumuitkeringen en de vrijval van de voorziening voor oninbare debiteuren.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

15. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Rentebaten	435	8.306
Subtotaal financiële baten	435	8.306
Rentelasten	-236.685	-247.845
Overige financiële lasten	-248.196	-254.986
Subtotaal financiële lasten	-484.881	-502.831
Totaal financiële baten en lasten	-484.446	-494.525

Toelichting:

Onder overige financiële lasten zijn verantwoord de bereidstellingsprovisie en de kosten van de zekerhedenagent ten behoeve van het bouwkrediet en de limietprovisie ten behoeve van het werkkapitaal.
De rente die tijdens de bouw is voldaan is geactiveerd, over 2017 € 1,2 miljoen (2016: € 0,4 miljoen).

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

16. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. valt zelf niet onder de WNT. De onderstaande informatie is afkomstig uit de jaarrekening van het groepsonderdeel Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. dat valt onder het toepassingsbereik van de WNT. Deze verantwoording is opgesteld rekening houdend met het op het Prinses Máxima Centrum van toepassing zijnde WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. is € 166.000 maar er kan teruggevallen worden op de overgangsregeling waardoor dit jaar nog de grens van € 218.194 geldt. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van raad van commissarissen; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De bezoldiging van de functionarissen die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

	D.M.J.J. Monissen	J.C. Clevers	R. Pieters	J.G. de Ridder- Sluiter
				Gewezen bestuurder (Directeur OGZ)
1 Functionaris (functienaam)	CEO	CSO	CMO	
2 In dienst vanaf (datum)	1-jan	1-jan	1-jan	1-jan
3 In dienst tot (datum)	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
4 Deeltijdfactor (percentage)	100%	50%	100%	44%
5 Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Ja
6 (Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging	€	€	€	€
7 Beloning	206.989	103.520	206.983	45.915
8 Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
9 Beloningen betaalbaar op termijn	11.205	5.577	11.211	0
Totaal bezoldiging in kader van de WNT 2017	218.194	109.097	218.194	45.915
Toepasselijk WNT-maximum	218.194	109.097	218.194	

Gegevens 2016

	CEO	CSO	CMO	Gewezen bestuurder (Directeur OGZ)
Functie(s) in 2016	1/7-31/12	1/6-31/12	1/1-31/12	15/7-31/12
Duur dienstverband in 2016	100%	50%	100%	44%
Deeltijd factor (in fte)				
Bezoldiging	€	€	€	€
Beloning	208.005	104.032	211.798	45.915
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.921	5.441	10.885	0
Totaal bezoldiging 2016	218.926	109.473	222.683	45.915

Motivatatie overschrijding van de maximale bezoldiging:

Toelichting:

Voor de klasse-indeling heeft formeel afstemming plaatsgevonden met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Voor Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. geldt tot 2020 voor de bestaande bestuursleden het WNT-maximum van € 218.194.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De bezoldiging van de topfunctionarissen die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

	W. Dekker	H.H.J. Bol	R. Stricker	M.J. Coppes
1 Functie(s)	Voorzitter RvC	lid RvC	lid RvC	lid RvC
2 In dienst vanaf (datum)	2-sep-13	2-sep-13	2-sep-13	2-sep-13
3 In dienst tot (datum)	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17
Bezoldiging	€	€	€	€
4 Beloning	0	0	0	0
5 Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
6 Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	0	0	0	0

Toepasselijk WNT-maximum 32.729 21.819 21.819 21.819

	J.H. Kingma	B. Fransen	C. Ross van Dorp
1 Functie(s)	lid RvC	lid RvC	lid RvC
2 In dienst vanaf (datum)	2-sep-13	17-aug-15	1-nov-16
3 In dienst tot (datum)	31-dec-17	31-dec-17	31-dec-17
Bezoldiging	€	€	€
4 Beloning	0	0	0
5 Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
6 Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	0	0	0

Toepasselijk WNT-maximum 21.819 21.819 21.819

Motivatie overschrijding van de maximale bezoldiging:

-

Toelichting:

De bezoldiging van de commissarissen was nihil in 2017 (net als in 2016).

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

17. Honoraria accountant	2017	2016
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	254.079	140.307
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	48.024	50.201
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	302.103	190.508

Toelichting:

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2017, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

18. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	1	45.938.927	44.828.368
Totaal vaste activa		45.938.927	44.828.368
Vlottende activa			
Liquide middelen	2	18.785	30.888
Totaal vlottende activa		18.785	30.888
Totaal activa		<u>45.957.712</u>	<u>44.859.256</u>
PASSIVA			
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
Eigen vermogen	3		
Kapitaal		19	17
Bestemmingsreserves		0	0
Bestemmingsfondsen		0	0
Algemene en overige reserves		45.953.675	44.848.537
Totaal eigen vermogen		45.953.694	44.848.554
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	4	4.017	10.702
Totaal passiva		<u>45.957.711</u>	<u>44.859.256</u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	6	0	0
Overige bedrijfskosten	7	5.186	16.136
Som der bedrijfslasten		<u>5.186</u>	<u>16.136</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-5.186	-16.136
Financiële baten en lasten	8	1.110.324	7.996.636
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>1.105.138</u>	<u>7.980.500</u>
Buitengewone baten		0	0
Buitengewone lasten		0	0
Buitengewoon resultaat		<u>0</u>	<u>0</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>1.105.138</u>	<u>7.980.500</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):		1.105.138	7.980.500
Algemene / overige reserves		<u>1.105.138</u>	<u>7.980.500</u>

5.1.13.1 Algemeen

De waarderingsgrondslagen zijn overeenkomstig de grondslagen zoals toegepast bij de geconsolideerde cijfers, zie dientengevolge paragraaf 5.1.4.

5.1.13.2 Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**ACTIVA****1. Financiële vaste activa**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	45.938.927	44.828.368
Totaal financiële vaste activa	<u>45.938.927</u>	<u>44.828.368</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	44.828.368	36.831.538
Resultaat deelnemingen	1.110.559	7.996.830
Boekwaarde per 31 december	<u>45.938.927</u>	<u>44.828.368</u>

Toelichting:

Dit betreft de deelneming in de groepsmaatschappij.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Prinses Maxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. te Utrecht	Ontwikkelen en inrichting van specialistische zorg gericht op kinderoncologie	18.000	100,00%	45.938.927	1.110.559

Toelichting:

De coöperatie bezit 100% van de gewone aandelen van het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. te Utrecht. Er is 1 prioriteitsaandeel uitgegeven ad. € 1.000. Dit aandeel geeft een bepalende mate van invloed op een limitatieve lijst onderwerpen (wijzigingen ondernemingsplan, goedkeuring jaarrekening, investeringen buiten ondernemingsplan > 1 mln)

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	18.772	30.877
Kas	13	11
Totaal liquide middelen	18.785	30.888

Toelichting:

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking van de groep.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

3. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	19	17
Algemene en overige reserves	45.953.675	44.848.537
Totaal eigen vermogen	45.953.694	44.848.554

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	17	0	2	19
Totaal kapitaal	17	0	2	19

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:	0	0	0	0
Herwaarderingsreserve:	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	0	0	0	0

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:	0	0	0	0
Totaal bestemmingsfondsen	0	0	0	0

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves:	44.848.537	1.105.138	0	45.953.675
Totaal algemene en overige reserves	44.848.537	1.105.138	0	45.953.675

Toelichting:

De overige mutaties onder het kapitaal is de in de overeenkomst bepaalde toevoeging van alle leden.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

De specificatie is als volgt :

	Eigen vermogen €	Resultaat €
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	45.953.694	1.105.138
Aandeel derden	1.000 0	0 0
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>45.954.694</u>	<u>1.105.138</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

4. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 €	31-dec-16 €
Crediteuren	0	532
Nog te betalen kosten:		
Nog te betalen kosten administratie	2.002	2.002
Nog te betalen kosten accountant	2.015	8.168
Totaal overige kortlopende schulden	<u>4.017</u>	<u>10.702</u>

Toelichting:

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter van de schulden.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

5. Personeelskosten

	2017	2016
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	0	0
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

Gedurende het jaar 2017 waren geen werknemers in dienst bij de coöperatie (2016; geen).

6. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	0	0
Algemene kosten	5.186	16.136
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	0	0
Onderhoud en energiekosten:		
Subtotaal	0	0
Huur en leasing	0	0
Dotaties en vrijval voorzieningen	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	5.186	16.136

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

7. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Rentebaten	0	0
Subtotaal financiële baten	0	0
Rentelasten	-235	-194
Rentelasten groepsmaatschappijen	0	0
Resultaat deelnemingen	1.110.559	7.996.830
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	1.110.324	7.996.636
Totaal financiële baten en lasten	1.110.324	7.996.636

Toelichting:

Het aandeel betreft het gehele resultaat omdat er sprake is van een 100% deelname. Er is een prioriteitsaandeel van € 1.000 uitgegeven aan het UMC Utrecht. Deze vertegenwoordigt geen waarde maar geeft wel recht op zeggenschap. Zie ook 5.1.4 waarderingsgrondslagen bij verbonden rechtspersonen.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

W.G.
C.H. Broekhuizen datum

W.G.
M.C. Naafs - Wijkstra datum

W.G.
Prof. Dr. W.A. Kamps datum

W.G.
Prof. Dr. H.A. Heij datum

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband u.a. heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 16 mei 2018.

5.2.2 Controleverklaring onafhankelijk accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A.

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaardocument opgenomen jaarrekening van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging en de groep op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit geïntegreerd jaardocument opgenomen jaarrekening 2017 van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. te Utrecht (hierna: 'de vereniging') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. en haar dochtermaatschappij (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

5J64CZMJWNYS-1399583505-176

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

*PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op de vereringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningscontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A. -

5J64CZMJWNYS-1399583505-176

Pagina 2 van 5

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 28 juni 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. C. Hameeteman RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Vereniging Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie in coöperatief verband U.A.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel.

Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vereniging opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.